

EESTI STATISTIKA

KUUKIRI

RECUEIL MENSUEL

DU

BUREAU CENTRAL DE STATISTIQUE DE L'ESTONIE

1932

JUUNI

SISUKS PEALE MUU:

Noorsõdurite mõõdud 1929 a.

Suvitajad suvitusekohtades 1931 a.

Tuberkuloos 1930 ja 1931 a.

Tulekahjud 1931 a.

Kaubalaevastik l. l. 1932 a.

Alg- ja keskkoolide majad ja maad 1930/31 õ/a.

Nr. 127(6)

TALLINN

Nr. 127(6)

RIIGI STATISTIKA KESKBÜROO
BUREAU CENTRAL STATISTIQUE DE L'ESTONIE

SISUKORD

TABLE DES MATIÈRES

	Lhk.		Page
Noorsõdurite mõõdud 1929 a. — H. Reiman	325—334	Mesures anthropométriques des conscrits en 1929	325—334
Suvitajad suvitusekohtades 1931 a. — G. Tomberg	335—337	Stations balnéaires, estivales et de villégiature en 1931	335—337
Tuberkuloos 1930 ja 1931 a. — E. Lasberg	338—342	Tuberculose en 1930 et 1931	338—342
Tulekahjud 1931 a. — V. Feldman	343—348	Incendies en 1931	343—348
Kaubalaevastik 1. I. 1932 a. — J. Kits	349—354	Marine marchande le 1. I. 1932	349—354
Alg- ja keskkoolide majad ja maad 1930/31 5/a. A. Lepp	355—368	Bâtiments et terrain des écoles primaires et se- condaires en 1930/31	355—368

ALALISED TABELID — TABLEAUX PERMANENTS

(Standard- numerat- sioon)		(Numération permanente)	
Tab. 1. Väliskaubandus aprillis	370	Tab. 1. Commerce extérieur en avril	370
" 2. Väliskaubandus muude riikidega aprillis	372	" 2. Commerce extér. avec les autr. pays en avril	372
" 3. Tähtsamate ainete väliskaubandus aprillis	372	" 3. Commerce extér. des princip. artiel. en avril	372
" 4. Tollimette läbilask märtsis ja aprillis	374	" 4. Activité des bureaux douaniers en mars et avril	374
" 6. Edigrandteed märtsis	369	" 6. Chemins de fer en mars	369
" 7. Tallinna sadama tegevus mais	376	" 7. Mouvement du port de Tallinn en mai	376
" 8. Eesti Panga äriseis 31. V. 32	375	" 8. Bilans de la Banque d'Estonie le 31. V. 32	375
" 10. Erapankade äriseis 1. V. 32	376	" 10. Situat. financ. des bang. privées au 1. V. 32	376
" 11. Tähtsamate ühispanikade äriseis 1. V. 32	376	" 11. Bilans des princip. banques coopér. au 1. V. 32	376
" 12. Riigi sissetulekud aprillis	377	" 12. Recettes de l'État en avril	377
" 13. Valuuta hinnad Tallinna börsil mais	377	" 13. Cours du change à Tallinn en mai	377
" 14. Vabariigi piiridest ülesõitnud mais	378	" 14. Nombre de personnes ayant passé les confins de la Répu- blique en mai	378
" 15. Linnade rahvastik mais	378	" 15. Mouv. de la populat. dans les villes en mai	378
Likkvel olev raha	320*	Billets en circulation	320*
Pankadevahelise arvakoja tegevus	"	Mouvement de la chambre de compensation	"
Protestitud vekslid	"	Effets protestés	"
Kapitali emissioonid	"	Emissions des capitaux	"
Tööstustoodang	"	Production de quelques industries	"
Loomataundid	"	Épizooties	"
Tapamajade tegevus	"	Fonctionnement des abattoirs	"
" 24. Suurmtüghinnad aprillis ja mais	379	" 24. Prix de gros en avril et mai	379
" 25. Toidusainete maksumus kalorsise ainsalduse järgi 1926—32	380	" 25. Coût des denrées alimentaires à la base de leur valeur nutritive 1926—32	380
" 26. Turuhinnad mais	381	" 26. Prix de détail en mai	381
" 27. Elumaksumusindeksid	380	" 27. Nombres-indices du coût de la vie	380
" 28. Suurmtügindeksid	380	" 28. Nombres-indices des prix de gros	380
" 29. Töösturg aprillis	382	" 29. Marché du travail en avril	382
" 30. Tööstusettevõtted ja tööloin 1. maiks	383	" 30. Entreprises industrielles et leur main-d'oeuvre au 1 mai	383
" 31. Tööstusettevõtte arv ja tööstusettevõtteis aprillis	384	" 31. Accidents du travail dans les entreprises industrielles en avril	384
" 32. Tööstusettevõtte arvu liikumise indeksid	384	" 32. Nombres-indices du mouvement du nombre de la main- d'oeuvre dans les entrepr. industr.	384
" 33. Nakkusehaigused aprillis	384	" 33. Maladies contagieuses en avril	384

* Viimased andmed ilmunud eelmistes kuukirjades,
Par * sont désignées les tableaux parus dans les NN précédents.

(26 is.) eestlastest pikemaks 173,42:171,25 vastu. Tõsi, Harusin (Vremennik Estljändskoi gubernii 1893 a., lhk. 303) leidis 1892 a. noorsõdurist 21 a. sakslaste (119) isiku keskmise pikkuse madalama eestlaste (2 252 is.) omast — 169,56:170,98 *sm* vastu; kuid ligi 40 a. kestes on sakslaste koostis Eestis, võib olla, oluliselt muutunud ja selle tagajärjel ka noorpõlve keskmine pikkus. Eestlastest pikemateks osutuvad ka rootslastest noorsõdurid (49 is.) — 172,86:171,67 *sm* vastu, mis sobib Rootsis leitud 20 a. noorsõdurite suure pikkusega — 1929 a. 173,0 *sm*, kuigi Kõstneri kokkuvõttes rootslastest sõdurite (153 is.) pikkus osutus eestlaste omast vähe madalamaks — 169,72:171,25 *sm* vastu. Lätlastest noorsõdurite (45 is.) pikkus on eestlastest vähe madalam — 171,38:171,67 *sm* vastu, mis sobib tõsiasjaga, et ka Lätis eestlastest noorsõdurite keskm. pikkus on suurem lätlaste omast: 1927 a. (hilisemaid andmeid avaldatud ei ole) 171,6:170,5 *sm* vastu; samuti on samal aastal tildine noorsõdurite keskmine pikkus Lätis madalam kui Eestis — 169,8:170,93 *sm* vastu. Muudest rahvustest 1929 a. noorsõdurid on eestlastest tunduvalt lühemad: venelased (710 is.) 169,30 *sm* (s. o. 1,3% võrra), juudid (42 is.) 168,98 *sm* ja muud rahvused (35 is.) 166,74 *sm*. Kuna venelastest noorsõdurite arv on küllalt suur, siis võib saavutatud pikkust lugeda Eesti kohta tüübiliseks; pealegi ka Kõstneri kokkuvõtte järgi venelased osutu-

sid eestlastest lühemaks — 169,56:171,25 *sm* vastu, s. o. 1,0% võrra; samuti 1892 a. Harusini kokkuvõttel — 167,04:170,98 *sm* vastu, ehk 2,3% võrra.

Viimastest andmetest selgub ka, et kõigil rahvustel Eestis keskmine pikkus ajajooksul tõuseb, sest kahtlemata ka 1929 a. noorsõdurid venelased võtsid aasta jooksul niipalju juure, et osutusid pikemaks Kõstneri saavutatud 21 a. pikkusest. Üldiselt kõigi noorsõdurite pikkuse kasvu viimaseil aastail näitab tab. 2.

Noorsõdurite pikkuse tõus *sm* 1924—30 a. — *Accroissement de la taille des conscrits en cm. de 1924—30.*

2.	Kuni 168 Aikms de	168—170	171—184	185 ja enam et plus	Keskmine Moyenne
1930	171,56
1929	0,8	41,7	56,1	1,4	171,50
1928 I kntse	1,4	41,0	55,1	2,5	171,10
1928 II „	1,7	44,6	52,0	1,7	
1927	1,2	40,7	56,6	1,5	170,93
1926	1,6	46,3	50,3	1,8	...
1925	2,0	47,5	48,9	1,0	...
1924	2,0	46,4	50,2	1,4	...

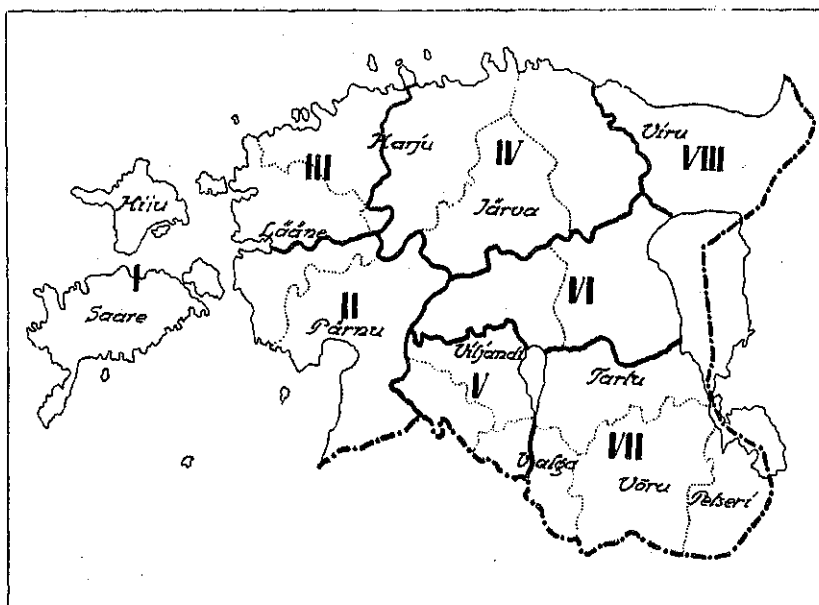
Minnes üle eestlastest noorsõdurite juure, võime konstateerida nende pikkuses võrdlemisi suuri erinevusi, — mitte üksnes isikupäraseid, vaid ka rassipäraseid. See ilmneb noorsõdurite pikkuses — keskmises ja protsendi jagunemises, antropoloogiliste raioo-

Pikkus antropoloogiliste raioonide järgi (noorsõdurid — eestlased %) — *Taille d'après les rayons anthropologiques (conscrits-estons en %).*

3.	Antropoloogilised raioonid — <i>Rayons anthropologiques</i>									Tallina	Teised linnad Andres villes	Linnad kokku Ensemble pour villes	Pärilolu eadamaa Provenance	Kokku Total
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Kokku Total					
<i>cm</i>														
—150	0,7	0,4	0,9	1,4	1,3	2,3	2,1	3,4	1,9	1,5	2,8	2,3	3,8	1,8
160—161	1,8	1,6	1,9	1,9	2,1	3,2	3,1	4,0	2,4	1,9	2,2	2,0	1,7	2,4
162—163	3,8	1,8	4,0	3,2	3,3	5,1	4,5	5,6	3,9	5,4	4,2	4,6	3,8	4,0
164—165	5,2	4,9	5,2	5,8	5,4	8,3	6,9	6,8	6,4	5,2	5,5	5,4	5,5	6,2
166—167	7,2	8,1	6,2	9,0	13,3	9,8	9,7	12,8	9,5	9,6	10,8	10,3	6,8	9,5
168—169	8,4	9,4	11,0	11,5	10,6	11,0	11,4	13,3	11,0	12,3	11,9	12,1	7,2	11,0
170—171	15,4	11,0	14,8	13,7	16,4	11,4	15,8	14,9	14,1	13,9	12,8	13,3	12,7	13,9
172—173	13,0	14,8	14,4	12,5	13,1	13,7	15,5	12,2	13,8	12,1	10,8	11,3	14,0	13,5
174—175	12,7	12,5	14,4	13,3	10,8	12,2	12,1	13,1	12,6	13,9	11,3	12,3	12,7	12,6
176—177	12,1	12,3	8,4	9,0	8,9	9,1	7,3	7,0	9,0	10,2	10,0	10,1	10,6	9,3
178—179	6,7	7,0	7,5	8,7	6,6	5,3	4,7	4,9	6,5	5,2	7,0	6,3	6,8	6,1
180—181	5,5	5,7	4,3	4,0	5,4	5,1	3,7	1,4	4,4	4,8	6,2	5,7	5,9	4,6
182—183	3,5	4,1	3,4	2,8	2,3	2,0	2,2	0,9	2,7	1,9	2,9	2,5	4,7	2,7
184—	4,0	5,5	2,1	1,6	1,5	1,5	1,0	0,9	2,1	2,1	1,6	1,8	3,8	2,1
Kokku — Total	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Mõõdetute arv — <i>N. des mesurés</i>	598	775	584	1 538	510	939	1 576	444	6 923	480	788	1 268	236	8 427
Aritm. keskmine — <i>M. Moy. arithm.</i>	172,78	173,36	172,15	171,84	171,51	171,05	170,89	170,04	171,65	171,63	171,61	171,62	172,47	171,67
Selle võimalik viga ΔM														
Erreur probable \pm	0,1610	0,1416	0,1619	0,0944	0,1086	0,1281	0,0044	0,1764	0,0472	0,1754	0,1484	0,1147	0,2883	0,0405
Keskkvadrantne kõikumine σ — <i>Ecart-type des carrés</i>	5,91	5,95	5,07	5,71	5,07	5,90	5,68	5,54	5,84	5,02	6,16	5,00	6,51	5,87
Selle võimalik viga $\Delta \sigma$														
Erreur probable \pm	0,1147	0,1012	0,1147	0,0675	0,1214	0,0944	0,0674	0,1214	0,0337	0,1214	0,1012	0,0809	0,2023	0,0337

nide järgi (tab. 3). Selle kohaselt leiame suurema keskmise pikkuse lääne (II) — 173,36 *sm*, saarte (I) — 172,78 *sm* ja loode (III) raioonis — 172,15 *sm*; viimase järele neljandal kohal leiame põhja (IV) — 171,84 *sm* ja viiendal lõuna (V) raiooni — 171,51 *sm*; rea lõpus asuvad järjest kesk (VI) — 171,05 *sm*, kagu (VII) — 170,89 *sm* ja kirde (VIII) raioon — 170,04 *sm*; linnade,

s.o. Tallinna ja kokku teiste linnade keskmised 171,63 *sm* ja 171,61 *sm* palju üksteisest ei erine. Kui loeme iseloomulikuks silmapaistvate erinevuste mõttes väikse (kuni 163 *sm*) ja väga suure pikkuse (180 ja üle *sm*) esinemise sagedust, siis leiame nende %-määrad üldjoontes tõusvat või langevat vastupidiselt keskmise pikkuse langusele, pealegi sellejuures ilmsikstulevad

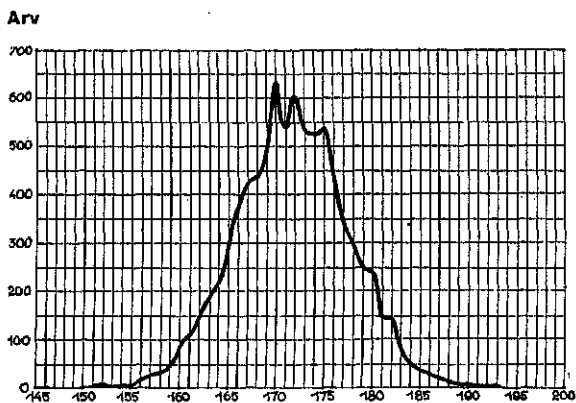
Diagr. 1. Eesti antropoloogilised raioonid — Rayons anthropologiques.

kõrvalekaldeid pakuvad huvitavaid osutusi rahvastiku koostise erinevustest. Nii leiame väga suure pikkuse kõrgema protsendi esinemist, peale kolme esimese raiooni, teise raiooni naabruses—viendas, mis lubab otsida suurima pikkuse rassilisi sugulasi edelast ja tuletab meele liivlaste suurt pikkust — vanemal andmeil — 173,6 sm (Waldhauer), uuemal — 174,18 sm (Vilde). Selle kõrval väikse pikkuse protsendi tõus ida suunas pole kaugeltki nii reeglipärane ja nende leidumine kolmandas raioonis suuremal määral kui

kõvera laadiga, millest võib järeldada pikkuse erinevustes rassitegurite mõju ülekaalu.

Pikkus ja tööala (noorsõdurid-estlased %) — Taille et occupation (conservés-estons en %).

Arv	Agrikooteers Põllumajajad	Põllutöölised Ouvriers agri- coles	Töölised ja Et- sitöölisel-Ou- riers et artisans	Artiteenijad Employés de commerce	Ametnikud Employés	Kesk- ja ülikoo- lipojad - Eco- liers et étudiants	Teadmata Inconnu	Kokku Total
Om								
-150	1,0	1,7	2,3	2,2	0,8	1,0	1,0	1,8
160-161	2,0	2,4	3,2	1,0	1,1	1,2	1,4	2,4
162-163	4,2	4,1	4,0	3,4	2,6	2,7	4,1	4,0
164-165	0,3	0,4	6,0	0,9	3,7	3,9	6,3	6,2
166-167	0,8	0,7	10,2	0,5	0,4	8,2	0,2	0,5
168-169	0,8	11,9	10,8	12,5	14,0	11,6	8,7	11,0
170-171	13,5	13,9	14,0	14,2	14,1	13,6	13,4	13,9
172-173	13,1	14,0	13,4	11,0	14,1	14,2	13,7	13,5
174-175	13,2	11,0	12,1	12,8	12,9	13,9	12,8	12,0
176-177	9,5	8,7	7,9	10,1	11,2	10,8	10,9	9,3
178-179	0,0	7,1	5,4	5,7	7,2	7,0	6,5	6,4
180-181	4,0	4,0	4,3	4,7	6,0	7,3	5,6	4,6
182-183	3,2	2,5	2,5	3,2	2,1	1,9	2,5	2,7
184	2,3	2,0	1,5	1,9	2,4	2,7	2,5	2,1
Kokku-Total	100	100	100	100	100	100	100	100
Mõõdetute arv-N. des mesurés	2 510	2 023	1 771	882	376	607	360	8 425
M.	171,70	171,53	171,06	171,77	172,67	172,66	172,00	171,67
Δ M ±	0,0809	0,0870	0,0944	0,1484	0,2423	0,1416	0,2091	0,0405
σ	5,99	5,81	5,91	5,84	5,38	5,58	5,83	5,87
▽ σ ±	0,0540	0,0607	0,0675	0,1079	0,1349	0,1012	0,1483	0,0337

Diagr. 2. Noorsõdurite-estlaste pikkus. — Taille des conservés-estons.

neljandas sunnib oletama peale rassiliste erinevuste ka teataval määral elutingimuste kasvu takistavaid mõjuvõimalusi. Kuid eriti suured need mõjud ei saa siiski olla, nii kui võib järeldada raioonide pikkusekurvi laadist (tab. 1 järgi): need on ka 2 sm jaotusintervallide juures kahetipulised, arvatud välja II ja VII raioon; kuid pidades silmas keskmise pikkuse võimaliku vea suurust, võime neis raioones, veel enam aga üldse, arvestada ka 1 sm jaotusintervallidega

Seda võib järeldada ka noorsõdurite-estlaste pikkuse eritlusest elukutsede järgi (tab. 4): siin ilmnevad erinevused on tunduvalt väiksemad kui raioonide juures: seal oli äärmuste (II ja VIII r.) vahe 3,32 sm, siin vaid 1,62 sm ja sedagi peamiselt ametnikkude ja õpilaste suurema pikkuse tõttu. Kuid ka see erinevus võib olla tingitud suurel määral selektsioonist: edukaks hariduse omandamiseks mõjuvad kahtlemata kaasa ka rassipüholoogilised omadused. Et kehapiikkuse kujunemisel siiski ei saa eitada elutingi-

muste ja töölaadi mõju, võib järeldada tööliste ja käsitöölise lühemast pikkusest — 171,05 *sm*, võrreldes niipõllupidajate — 171,70 *sm* ja põllutöölise — 171,53 *sm* kui äriteenijate — 171,77 *sm* pikkusega. Põllupidajate ja põllutöölise keskmise pikkuse erinevus on väikene mingisuguste järelduste tegemiseks ja võib olla tingitud eelselgitatud põhjustest, samuti jaotusrühmade % sagedus on neil ilma suurte erinevusteta: ülisuurte (180 ja üle *sm*) % on samane, väikeste % vähe erinev, koguni põllupidajate ülekaaluga; ka suurte (170—179 *sm*) % on mõlemal rühmal lähedane — 55,9:55,3 vastu. Nendega võrreldes töölise ja käsitöölise seas esinevad suur- ja ülisuur pikkus madalama % ja keskmine ning väike vastavalt suuremaga. Äriteenijate pikkuse koostises, vähe erineva keskmise juures, leiame põllupidajaid vähem väikseid, peamiselt alla keskmiste (163—170 *sm*) ülekaalu tõttu 28,9%: 25,9% vastu. Ametnikel ja õpilastel suurema keskmise juures leiame ka kõige rohkem, pea võrdsel määral, ülisuuri ja suuri pikkusi.

2. Kere tagakülje pikkus.

Longueur postérieure du tronc (de l'apophyse épineuse de la 7e vertèbre à sommet du coccyx).

Kere pikkusena eesti sõdurite juures on võetud pikkuse viimasest sabalülist viimase kaelalüli oksharuni. Kuigi selle mõõdu võtmine ei tekita erilisi raskusi ja selle tõttu tulemused võiks olla rahuldavad, — muidugi sel määral, kui seda võimaldab 1 ja 0,5 *sm* antud täpsus — on sel mõõdul siiski oma pahe: see on kasutatav väga harva ja selletõttu võrdlusandmed raskesti hangitavad. Varem teostatud Dr. Villemsi antropoloogilistest mõõtmistest on meil kasutada andmed eestlaste kere esikülje pikkusest — süleliidusest rinna- naku tipuni, kuid see on loomulikult palju lühem eestlaste-noorsõdurite kere tagakülje pikkusest — 54,47 *sm*: 63,07 *sm* vastu, ehk suhteliselt keha pikkusele 31,6%:36,7% vastu. Sellepärast võib järgnevaid andmeid kasutada vaid omavaheliseks võrdlusiks ja eritlusiks. Kerepikkus absoluut mõõduna (*sm*) on väheütlevalt, oluline on siin suhe kehapiikkusega.

Eesti noorsõdurite kere tagakülje pikkus *sm*.—*Longueur postérieure du tronc en cm des conscrits.*

5.	Eestlased—Estoniens										Teised rahvused Autres nationalités							Üldse					
	Antropoloogilised raioonid *)—Rayons anthropologiques										Tallinn	Teised linnad	Linnad kokku	Päritolu teadmata	Eestlased üldse	Venelased	Sakslased		Rootslased	Juudid	Lätlased	Mund rahvused	
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Kokku														
<i>cm</i>																							
46	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1
47	—	—	—	2	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	3
48	—	—	—	1	—	—	—	5	—	6	—	—	3	—	—	10	3	—	—	—	—	—	14
49	—	—	—	5	—	—	2	7	—	10	—	—	4	—	—	7	—	—	—	—	—	—	27
50	—	—	—	10	1	—	1	13	—	28	—	—	3	—	—	20	10	—	—	—	—	—	42
51	—	—	—	20	—	—	13	13	—	40	—	—	5	—	—	57	10	—	—	—	—	—	68
52	—	—	1	28	3	—	8	15	26	81	—	—	8	—	—	93	15	—	—	—	—	—	110
53	—	1	1	32	1	—	12	20	23	92	4	—	9	—	—	110	15	—	—	—	—	—	132
54	—	1	2	32	5	—	20	40	22	129	5	—	9	—	—	140	21	—	—	—	—	—	171
55	—	1	5	38	6	—	27	43	17	141	3	—	16	—	—	163	23	—	—	—	—	—	191
56	14	6	7	48	6	—	44	63	18	206	6	—	20	—	—	247	36	—	—	—	—	—	294
57	13	8	9	48	16	—	51	80	32	256	9	—	30	—	—	302	36	—	—	—	—	—	352
58	8	9	20	56	16	—	64	98	23	264	17	—	30	—	—	319	37	—	—	—	—	—	366
59	8	12	22	68	20	—	64	93	21	317	26	—	27	—	—	379	40	—	—	—	—	—	445
60	24	31	32	78	51	—	57	90	20	392	31	—	37	—	—	474	40	—	—	—	—	—	532
61	28	30	21	89	40	—	59	100	18	385	18	—	44	—	—	455	42	—	—	—	—	—	511
62	37	40	33	103	56	—	57	126	26	484	46	—	65	—	—	605	63	—	—	—	—	—	600
63	46	63	48	127	40	—	51	116	22	513	52	—	62	—	—	648	50	—	—	—	—	—	727
64	64	77	43	112	53	—	68	153	20	590	46	—	82	—	—	733	63	—	—	—	—	—	823
65	86	108	53	130	45	—	59	133	25	639	47	—	61	—	—	766	56	—	—	—	—	—	843
66	69	104	45	134	50	—	56	134	26	617	44	—	80	—	—	768	48	—	—	—	—	—	859
67	75	78	50	118	33	—	78	97	25	554	40	—	56	—	—	678	35	—	—	—	—	—	736
68	46	59	43	100	26	—	33	60	15	332	37	—	55	—	—	488	23	—	—	—	—	—	531
69	25	59	36	74	18	—	38	46	12	308	20	—	32	—	—	370	11	—	—	—	—	—	402
70	25	50	20	52	19	—	37	47	7	257	11	—	26	—	—	305	10	—	—	—	—	—	322
71	14	6	14	16	2	—	21	18	5	96	9	—	15	—	—	124	4	—	—	—	—	—	131
72	6	11	19	9	1	—	10	10	1	67	5	—	5	—	—	78	1	—	—	—	—	—	82
73	4	3	5	2	2	—	4	4	—	24	1	—	1	—	—	24	—	—	—	—	—	—	27
74	3	4	3	3	1	—	—	—	2	18	2	—	1	—	—	21	—	—	—	—	—	—	23
75	1	1	2	1	—	—	—	—	3	8	1	—	1	—	—	10	—	—	—	—	—	—	10
76	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
77	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
78	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
79	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
80	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
81	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
82	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
83	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
84	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
85	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Mõõdetute arv	598	775	634	1538	519	930	1576	444	6 923	480	788	1268	236	8427	710	142	40	42	45	35	0450		
N. des mesurés	64,37	65,23	64,60	62,63	63,17	62,17	62,30	59,68	63,01	63,85	63,13	63,43	63,04	63,07	60,90	63,75	62,63	61,26	62,52	61,82	62,00		
Moy. arith.	37,5	37,6	37,6	36,4	36,8	36,3	36,5	35,1	36,7	37,2	36,8	37,0	36,6	36,7	36,0	36,7	36,2	36,3	36,5	37,1	36,7		
% pikkusast—% de la taille																							

*) V. märkus tab. 1 juure.

Tab. 5 toodud keskmised suhtarvud on võetud keskmise kere tagakülje pikkuse ja kehapiikkuse alusel; üksik-mõõtetud suhtarvude arvutamiseks polnud võimalusi. Selletõttu pole võimalusi suhtelise kerepiikkuse jälgimiseks erinevates kehapiikkuse rühmades; teeme seda vaid raioonide ja rahvuste suhtes, kuigi viimaseks võrdlusarvud on väiksed.

Arvestamata muid rahvusi, suhteliselt pikemakerealistena esinevad võrdelt eestlased ja sakslased, lühemakerealistena venelased. Ka Villemsi andmeil leidsume (Eestlaste rassiline koostis lhk. 41) eestlaste kere võrdlemisi pika. Mil määral see on tingitud eestlaste põlisest elukutsest, põllutööst (Gould) või rassiteguritest, see nõuab alles selgitamist.

Kui võib olla kõnet elukutse mõjust, siis väga pikaajalisest. Ühe-kahe põlve erinev elukutse osutatud suunas erinevusi ei näi olevat põhjastanud. Eesti noorsõdurite kere piikkuse eritlus elukutsete järgi (tab. 6) annab suurema suhtarvu äriteenijate juures; neile järgnevad põllutöölised, töölised ja ametnikud, kuna kõige lühema kere leiame põllupidajail.

Kere tagakülje pikkus ja tööala (noorsõdurid—eestlased %).
Longueur postérieure du tronc et occupation (conservés-estons en %).

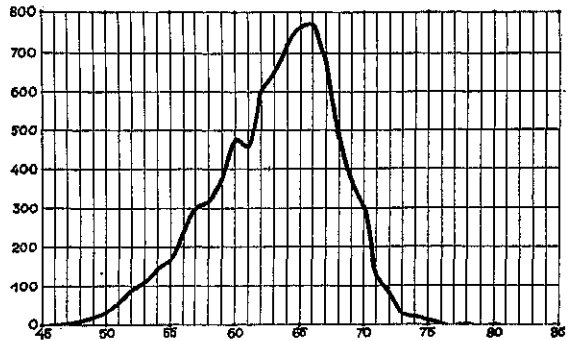
6.	Põllupidajad	Põllutöölised	Töölised ja käsitöölised	Äriteenijad	Ametnikud	Kesk- ja hiliskoolilised	Teadmata	Kokku
<i>Pour la traduction française s'adresser au tab. 4.</i>								
Cm								
—53 . . .	6,2	2,4	3,8	1,3	1,9	3,0	2,2	3,8
54—55 . . .	5,0	3,0	3,7	2,5	3,7	2,3	3,3	3,7
56—57 . . .	8,6	5,2	5,7	3,7	7,7	7,3	6,3	6,5
58—59 . . .	9,0	7,5	7,0	6,5	6,6	8,5	10,1	8,3
60—61 . . .	10,6	12,3	10,9	9,7	8,5	13,2	8,8	11,0
62—63 . . .	12,5	15,9	15,7	16,1	15,4	15,5	16,9	14,9
64—65 . . .	14,2	19,9	21,2	17,5	18,9	16,8	15,6	17,8
66—67 . . .	14,9	18,1	17,3	21,6	20,5	15,2	17,5	17,1
68—69 . . .	10,2	10,1	8,7	13,5	10,1	9,6	12,0	10,2
70—71 . . .	6,3	4,3	3,5	6,0	4,8	6,0	5,7	5,1
72 . . .	2,0	1,3	1,8	1,6	1,6	1,7	1,6	1,6
Kokku—Total	100	100	100	100	100	100	100	100
<i>Mõõdetute arv—Nombre des mesurés</i>	2 510	2 023	1 771	682	376	607	366	8 425
<i>M—Moy. arith.</i>	62,51	63,36	62,98	64,15	63,49	63,01	63,39	63,07
<i>% pikkusest de la hauteur</i>	36,4	36,9	36,8	37,3	36,8	36,5	36,9	36,7

Analoogiline on erinevus linnast ja maalt pärit noorsõdurite kere tagakülje pikkusega: linnade suhtarv — 37,0% ületab maa arvu — 36,7% ja seda peamiselt Tallinna arvel.

Sellele asjaolule leiame seletuse suhtelise kerepiikkuse erinevustest antr. raioonide järgi (tab. 5). Pikemaks osutub kere tagakülj just suurima kehapiikkusega raioones — II, III ja I ja väikseimaks — väiksema kehapiikkusega raioonis — VIII. Selle järgi peaks oletama viimases raioonis suhteliselt pikemaid ja esimestes lühemaid jalgu, nii kui seda leidsume ka Villemsi mõõtmisandmete alusel, arvatud välja mandri eestlastest pikemajalgsed saarlased. Igatahes käesolevad andmed meile ei paku veel täit selgust, kuigi ka kerapiikkuse juures näib pääsvat mõjule rassiliste tegurite mõju.

Ses suhtes võiks teatavat huvi pakkuda kere piikkuse 1 sm jaotusseeriade kurvide iseloom raioonide järgi: see on üldse kas kahe või rohkem tipuline ja osa raioones (V, VI, VIII) püsib selline iseloom ka 2 sm interv. juures. Kuid ka eestlastest noorsõdurite üldine

Arv

Diagr. 3. Noorsõdurite-eestlaste kere pikkus.
Longueur postérieure du tronc des conscrits-estons.

kere kogukülje pikkuse jaotus-seeria 1 sm intervallide juures annab kahetipulise kurvi (vt. joonis 3), kus juures keskmise — 63,07 sm — kerapiikkuse võimalik viga on vaid $\pm 0,0337$ ja $\sigma = 4,78 \pm 0,0270$.

3. Õlgade suurim laius.

Largueur des épaules (diamètre bi-deltoid).

Eesti noorsõdurite õlgade laiuse eelmainitud juhatuskirja kohaselt peaks olema võetud piha laius angulus lateraliste

kohalt, mis on anatoomiliselt väiksem kui tavaliselt õlgade laiuse mõõduna kasutatav akroomiade vahe. Kuid tegelikult toimitakse noorsõdurite õlgade laiuse mõõtmist võrdlemisi pealiskaudselt ja võetakse õlgade vahe paar sm altpoolt akroomiaid (m. detoideuse kohalt), mis annab akroomiade vahest suurema laiuse, ja on üldse väga ebatäppis (Martin). Dr. Villemsi mõõtmisandmeil on eesti meeste õlgade laius (akroomiade vahe) 39,9 sm ehk suhteliselt kehapiikkusele 22,0%. Alltoodud eestlastest noorsõdurite keskmine

Õlgade laius ja rahvus (noorsõdurid %). — *Largueur des épaules diamètre bi-deltoid et nationalité des conscrits en %.*

7.	Eestlased	Venelased	Sakslased	Rootslased	Juudid	Lätlased	Muud rahvused	Kokku
<i>Pour la traduction française s'adresser au tab. 1.</i>								
Cm								
—35 . . .	1,2	2,1	1,4	—	—	—	5,7	1,2
36—37 . . .	5,0	3,9	2,8	2,0	—	6,7	2,9	4,9
38—39 . . .	19,1	23,0	22,5	16,3	19,0	15,5	34,3	19,5
40—41 . . .	38,5	36,9	39,5	38,8	42,9	40,0	40,0	38,4
42—43 . . .	26,7	24,4	21,1	26,6	26,2	28,9	14,3	26,4
44—45 . . .	8,0	8,2	9,2	16,3	11,9	6,7	2,8	8,1
46 . . .	1,5	1,5	3,5	—	—	2,2	—	1,5
Kokku Total	100	100	100	100	100	100	100	100
<i>Mõõdetute arv—N. des mesurés</i>	8 420	710	142	40	42	45	35	9 443
<i>M—Moy. arithm.</i>	40,75	40,63	40,81	41,40	41,00	40,92	39,72	40,75
<i>% kere pikkusest de la taille</i>	64,0	66,6	64,0	66,1	66,9	65,5	64,3	64,8
<i>% pikkusest de la hauteur</i>	23,7	24,0	23,5	24,0	24,2	23,0	23,8	23,8

Õlgade laius antropoloogiliste raioonide ja linnade järgi (noorsõdurid-estlased %).
Largeur des épaules d'après les rayons anthropologiques et villes (conscrits-estons en %).

8.	Antropoloogilised raioonid — <i>Rayons anthropologiques</i>									Tallinn	Teised linnad <i>Autres villes</i>	Linnad kokku <i>Ensemble pour villes</i>	Päritolu tead- mata— <i>Prose- nance inconnue</i>	Kokku <i>Total</i>
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Kokku					
	Cm													
—35	0,8	2,3	0,6	1,2	0,6	1,0	0,3	1,6	1,0	1,7	2,4	2,1	0,8	1,2
36—37	4,9	4,2	1,1	5,0	0,4	5,8	3,2	8,8	4,9	5,4	5,6	5,5	5,5	5,0
38—39	16,8	17,8	15,4	18,8	21,9	18,8	17,9	20,9	18,4	25,8	20,9	22,8	19,5	18,1
40—41	37,0	42,5	41,4	39,0	40,7	38,1	38,1	32,9	38,8	37,1	36,7	36,9	39,0	38,5
42—43	27,0	25,2	31,8	25,0	23,8	26,7	29,8	27,9	27,3	23,8	24,0	23,9	24,2	26,7
44—45	11,2	5,0	8,6	7,9	6,0	8,3	9,4	6,3	8,1	5,0	9,5	7,8	8,0	8,0
46—	2,3	1,0	1,1	2,2	0,6	1,3	1,3	1,6	1,5	1,2	0,9	1,0	2,1	1,5
Kokku — Total	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Mõõdetute arv— <i>N. des mesurés</i>	597	775	534	1 535	516	941	1 574	444	6 916	480	788	1 268	236	8 420
Arithmeet. keskm. <i>M</i> — <i>Moy. arithmétique</i>	41,02	40,49	41,12	40,79	40,45	40,73	41,03	40,50	40,80	40,34	40,54	40,46	40,77	40,75
% pikkusest—% <i>de la hauteur</i>	23,7	23,4	23,0	23,7	23,6	23,8	24,0	23,8	23,8	23,5	23,6	23,0	23,6	23,7
% kere pikkusest—% <i>de la taille</i>	63,2	62,1	63,6	65,1	64,0	65,5	65,8	67,0	64,8	63,2	64,2	63,8	64,7	64,6

õlgade laius aga on 40,75 *sm*, mis teeb 23,7% kehapiikkusest. Järelikult ka õlgade laiuse mõõtusid tuleb võtta ilma võrdlusteta vaid eesti noorsõdurite koostise eritlusmaterjalina, ja sedagi suure ettevaatusega.

Õlgade laiusest saavutati andmed 9 443 noorsõdurilt, seega vaid natukene vähemal määral kui pikkuse ja kerepiikkuse mõõtusid. Äärmiste mõõtudena esinevad 29 ja 49 *sm*. 1 *sm* intervallidega jaotusceeriade kurvid on kõikjal ühetipulised. Sellepärast toome järgnevalt vaid %-tabelid ühes keskmistega — absoluutselt ja suhteliselt.

Rahvuslikud erinevused (tab. 7) õlgade laiusest kõiguvad 1,68 *sm* ulatusel, osutudes suurimaks rootslastel ja väiksemaks muude rühmas; eestlaste absoluutne õlgade laius — 40,75 *sm* erineb vähe sakslaste ja venelaste omast. Suhteliselt keha- ja kerepiikkusele aga eestlaste õlgade laius ühes sakslastega ja osalt muude rahvustega on väiksemaid. Samad on tulemused Dr. Villemisi mõõtmisandmest.

Antr. raioonidest (tab. 8) leiame suhtelise õlgade laiuse suurima VII (Kagu-Eestis), kerepiikkuselt ka

Õlgade laius ja tööala (noorsõdurid-estlased %).
Largeur des épaules et occupation (conscrits-estons en %).

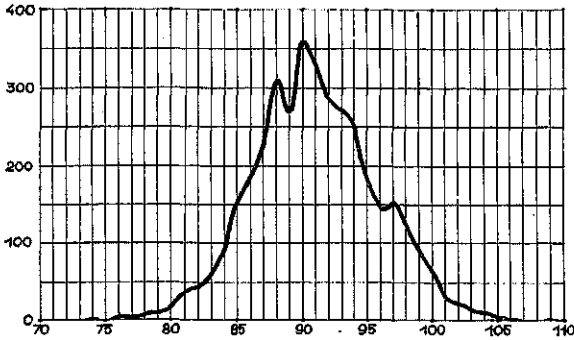
9.	Põllupidajad	Põllutöölised	Töölised ja käsitöölised	Ärteenijad	Ametnikud	Kesk- ja üli-koolepilased	Teadmata	Kokku
Cm								
—35	0,4	1,1	1,9	1,9	2,7	0,6	1,4	1,2
36—37	3,9	5,3	6,3	5,4	5,3	3,4	6,3	5,0
38—39	16,1	18,7	21,9	21,5	18,4	19,7	23,2	19,1
40—41	40,1	40,1	38,2	34,8	31,4	37,4	36,3	38,5
42—43	28,8	27,0	23,9	25,7	28,4	27,4	23,8	26,7
44—45	8,9	6,6	6,8	9,4	11,7	9,5	7,6	8,0
46—	1,8	1,2	1,0	1,3	2,1	2,0	1,4	1,5
Kokku Total	100	100	100	100	100	100	100	100
Mõõdetute arv— <i>N. des mesurés</i>	2 509	2 022	1 768	681	376	697	366	8 419
Arithm. keskm. <i>M</i> — <i>Moy. arith.</i>	41,04	40,66	40,45	40,66	40,88	40,93	40,49	40,75
% pikkusest % <i>de la hauteur</i>	23,0	23,7	23,6	23,7	23,7	23,7	23,5	23,7
% kere pikkusest—% % <i>de la taille</i>	65,7	64,2	64,2	63,4	64,4	65,0	63,0	64,6

VIII (Alutaguses) ja väikseima II raioonis; samuti võrdlemisi kitsad õlad (suhteliselt kerepiikkusele) leiame ka saartel (I r.) ja Loode-Eestis (III r.). Võrreldes maalt pärit olevatega ka linna noorsõduritel on võrdlemisi kitsad õlad, eriti Tallinnas.

Mil määral õlgade laiuses on tegemist clutingimuste või rassiliste erinevuste mõjuga, jääb selgusetuks, sest siin kasutatud mõõdu iseloom soodustab eriti esimese teguri mõjulepääsmist, kuigi eritlus elukutsete järgi (tab. 9) seda otse ei näita. Õlgade suhteline laius on suurim küll põllupidajate rühmas; kuid samuti rasket tööd tegijate põllutöölise ja ka tööstustöölise rühmas on see juba väiksem, eriti suhteliselt kere pikkusele; ja vastupidi suurim jälle õpilastel; ärteenijate õlgade laius on kõige väiksem vaid suhteliselt nende võrdlemisi pikale kerele; kehapiikkuse suhtes aga on kutselised erinevused üldse väikesed ja vähehõlpsad.

4. Rinna ringjoon. Siintoodud rinna ringjoone *Périmètre thoracique* (ä *à respiration normale*) mõõdud on võetud normaalingamisel, mõõdupaela asetades seljatagant labaluude alumise ääre ja eespoolt nisanibude alt. Noorsõdurite terviselehtedel leiduvad maksimaalsel sisse- ja väljahingamisel võetud mõõtsid polnud võimalik töötada läbi tööjõu puudusel. Kuivõrt on täidetud rinna ringjoone mõõtmisel tarvilikud ettevaatuseingimused, on selgusetu; kuid pidades silmas eksimuste suuri võimalusi, peab ka neid andmeid võtma teatava ettevaatusega. Võrdluste mõttes on vajaline, peale õeldu, pidada silmas ka mõõtmistehnilisi erinevusi. Dr. Villemis, asetades mõõdupaela ülevalt poolt nisasid, saavutas rinna ringjoone keskmiselt 92,7 *sm* ehk suhteliselt keha pikkusele 53,8%. Kuna Villemisi mõõdetute koostise keskmine vanus oli 21,8 a. (nende hulgas 79,7% kaitsevaelasi), siis peame saavutatud tulemusele kõrvutama kaitsevaelaste mõõdud teenistusest vabanemisel, pealegi sama aja, s. o. 1924 a. kohta. Kaitseväe Tervishoiuvalitsuse andmed 1927 a. aga näitavad teenistusest lahkunud kaitsevaelaste rinna ringjoonena 89,20 *sm*

Arv

Diagr. 4. Noorsõdurite-estlaste rinna ringjoon.
Périmètre thoracique des conscrits-estons.

ei osuta, eriti suhtarvudena, mis võib tingitud olla sellest, et viimased on võetud keskmiste alusel, mis-sugused on saavutatud erinevalt arvult mõõdetuist.

Rinna ringjoon ja töõala (noorsõdurid-estlased %).
Périmètre thoracique et occupation (conscrits-estons en %).

12.	Põllupidajad	Põllutõõlised	Tõõlised ja käsitõõlised	Äriteenijad	Ametnikud	Keske- ja ülikooli õpilased	Teadmata	Kokku — Total
—81 . . .	1,6	1,3	2,0	2,8	4,1	2,0	5,0	2,1
82—83 . . .	2,4	2,7	4,0	2,0	2,4	2,6	4,3	2,9
84—85 . . .	5,7	5,3	8,1	7,2	9,5	7,2	8,0	6,6
86—87 . . .	9,6	11,0	12,2	8,4	9,5	11,2	16,5	10,9
88—89 . . .	13,5	17,4	10,5	10,9	15,4	18,9	15,4	15,5
90—91 . . .	15,1	19,7	18,4	24,9	20,7	20,1	18,6	18,3
92—93 . . .	14,8	16,1	15,1	16,9	16,6	10,9	11,7	14,8
94—95 . . .	13,2	11,0	10,1	9,3	9,5	11,7	9,0	11,6
96—97 . . .	9,8	8,0	7,2	8,0	5,8	5,7	4,8	7,9
98—99 . . .	8,7	3,4	4,0	5,2	4,1	5,1	4,2	5,6
100— . . .	5,6	2,6	2,4	4,4	2,9	4,0	1,6	3,8
Kokku—Total .	100	100	100	100	100	100	100	100
Mõõdetute arv— N. des mesurés .	1 230	846	722	240	160	349	188	3 753
Arith. keskmine M—Moy. arithm.	91,86	90,79	90,37	91,10	90,30	90,69	89,48	90,98
% pikkusest — % de la hauteur	53,5	52,9	52,8	53,0	52,3	52,5	52,0	53,0

Kuigi sama pahega tuleb arvestada suhtelise rinna ringjoone arvudega töõala järgi (tab. 12), leidub viimaste juures siiski erinevusi, mis ilmselt võivad olla mõjutatud töö iseloomust. Nii leiame suhteliselt suurima rinna ringjoone põllupidajail ja väikseima (arvestamata teadmataid) ametnikel ning õpilasil. Tõõliste ja äriteenijate arvud erinevad omavahel vähe, asudes kahe osutatud äärmuse vahel. Sama osutab ka rinna ringjoone protsendi jaotumine: ametnikkude juures leiame sümptomaatselt suurima arvu alla 86 sm ja väikseima arvu üle 95 sm rinna ringjoone, põllupidajate juures on nimetatud äärmused vastupidised.

5 Rinna otseläbi-mõõt.

Rinna horisontaalsete läbimõõduna peab juhatuskirja kohaselt eesti noorsõdureil olema võetud läbimõõt corpus terni ja processus xiphoideuse koostise kohalt selgroo 7—8 rinnalülili — mõõdetava normaal-seisundil ja hingamisel. Kuivõrra osutatud punktide vaheline mõõt igal juhul on horisontaalne, on küsitav, see ole-

neb rinnaehitusest ja noorsõdureil ka normaalne keha seisund võib veel suuresti erineada. Üldiselt aga siiski on see mõõt võrdlemisi kindel ja kergesti võetav, mistõttu tulemused peaksid olema rahuldavad.

Seda näitab ka võrdlus varem Dr. Vilemsi saavutatud uurimuse tulemustega, mille järgi eestlaste rinna otseläbimõõduks osutus 20,6 sm. Kaitseväe Tervishoiuvalitsuse kokkuvõttele oli see mõõt noorsõduritel (1928 a. kevadisel kutsel) teenistusse astudes 20,5 sm ja teenistusest lahkudes 21,4 sm; siin toodud 1929 a. kutsel aga teenistusse astudes üldse 20,80 sm, eestlastel aga 20,85 sm. Kuivõrra neid erinevusi võib panna erineva mõõtmise arvele, on selgusetu, sest tõenäoliselt on aastate jooksul tõusnud ühes kehapiikuse ja rinna ringjoone tõusuga ka keskmine rinna otseläbimõõt.

Täpsama hinnangu eestlaste rinnakorvi ehitusest saaksime võttes rinna otseläbimõõdu suhteliselt rinna laiuusele (risti läbimõõdule), kuid noorsõdureist viimaseid pole võetud; sellepärast peame piirduma vaid keskmistega ja suhtarvudega rinna ringjoone ja kehapiikuse alusel, kuigi ka need on saavutatud erineva arvu isikute keskmistest. Nimelt rinna ümbermõõt on 4 090 isikult, neist eestlasi 3 639, mis on lähedased vaid rinna ringjoone mõõttude arvudele.

Rinna otseläbimõõdi noorsõduritel rahvuse järgi (%).
Épaisseur du thorax des conscrits d'après la nationalité (en %).

13.	Bestlased	Venelased	Sakslased	Rootslased	Juudid	Lätlased	Muud rahvused	Kokku Total
—15	1,4	7,7	—	—	11,1	—	—	4,2
16—17	2,4	6,3	1,3	—	—	—	—	2,6
18—19	20,5	20,6	18,7	29,2	16,7	26,3	16,7	20,6
20—21	46,7	43,0	51,2	16,7	44,4	52,6	45,8	46,4
22—23	20,8	14,0	22,5	54,1	22,2	21,1	16,7	20,5
24—25	2,1	2,8	1,3	—	—	—	—	8,3
26—	6,1	5,6	5,0	—	5,6	—	—	8,3
Kokku—Total .	100	100	100	100	100	100	100	100
Mõõdetute arv— N. des mesurés .	3 639	236	80	24	18	19	24	4 090
Arith. keskmine M—Moy. arithm.	20,85	20,11	20,95	20,83	20,44	20,26	21,08	20,86
% ringjoonest— % de la périmètre thoracique . . .	22,0	22,6	23,3	22,4	22,6	22,8	23,8	22,9
% pikkusest — % de la hauteur	12,1	11,9	12,0	12,1	12,1	11,8	12,0	12,1

Eesti noorsõdureist (tab. 13) omavad suurinna rinna otseläbimõõdu peale „muude” rühma sakslased — nii absoluutselt kui suhteliselt rinna ringjoonele. Neile järgnevad eestlased, kellest jäävad taha suurema või väiksema erinevusega venelased, rootslased, juudid ja lätlased. Nii palju kui võib järeldada toodud arvudest, eestlaste rinnakorv eriliselt lame ei võiks olla.

Kuid siiski eestlaste rinnakorvi ehituses leiame võrdlemisi silmapaistvaid erinevusi, nii kui näitavad raioonide andmed (tab. 14). Osas raioonest on rinna otseläbimõõttude hajumus kitsapiiriline ja ühtlane, ilma suuremate kalleteta, näit. I, II, III, V, kus äärmised juhud ei ulatu alla 16 sm ega üle 28 sm, kuigi nende raioonide keskmised ja suhtarvud erinevad,

Rinna otseläbimõõt antropoloogiliste raioonide ja linnade järgi (noorsõdurid-eeslased %) — Diamètre (antero-postérieur) horizontal du thorax d'après les rayons anthropologiques et villes (conscrits-estons en %).

14.	Antropoloogilised raioonid — Rayons anthropologiques									Tallinn	Teised linnad Autres villes	Linnad kokku Ensemble pour villes	Päritolu tead- mata — Proce- nance inconnue	Kokku Total
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Kokku					
—15	—	—	—	4,1	—	1,3	0,7	1,7	1,7	—	0,8	0,5	3,1	1,4
16—17	2,1	—	0,5	3,8	2,7	2,0	2,4	3,0	2,4	1,3	2,7	2,1	9,4	2,4
18—19	12,4	10,1	23,9	12,9	26,7	30,0	29,0	10,3	19,8	24,1	22,3	23,1	9,4	20,5
20—21	44,3	55,0	47,0	38,1	53,0	48,8	54,8	31,3	45,5	52,0	50,0	50,8	28,1	46,7
22—23	30,1	21,7	23,5	23,3	16,7	16,6	11,4	21,9	20,8	20,9	20,1	20,5	25,0	20,8
24—25	4,1	3,6	2,8	2,2	0,9	0,3	0,3	5,2	2,2	1,4	2,1	1,8	3,1	2,1
26—	1,0	0,6	2,3	15,6	—	1,0	0,5	26,6	7,6	0,3	2,0	1,2	21,9	6,1
Kokku — Total	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Mõõdetute arv — N. des mesurés	104	309	213	834	221	307	411	233	2 722	373	512	885	32	3 639
Aritmeet. keskmine M Moy. arithm.	21,08	20,70	20,70	21,59	20,20	20,00	20,00	22,79	20,96	20,43	20,52	20,48	21,87	20,85
% ringjoonest — % à le périmètre thoracique	23,0	22,5	22,3	23,8	22,4	21,0	22,0	25,4	23,0	22,7	22,7	22,7	23,7	22,0
% pikkusest — % de la hauteur	12,2	11,9	12,0	12,6	11,8	11,7	11,7	13,4	12,2	11,9	12,0	11,9	12,7	12,1

osutades kumeramat rindasaartel (I) ja Lääne-Eestis (II). Nimetatud piiridest üksikute üleulatuvate mõõdetudega esinevad VI ja VII raioon, kus keskmised ja suhtarvud osutavad kõige lamedamat, s.o. väiksema läbimõõduga rinda. IV ja VIII raioon — s.o. Põhja- ja Kirde-Eesti aga paistavad silma nii eriti kõrgete keskmistega ja

suhtarvudega, kui üksikmõõdetude hajumuse iseäraldusega: mõlemas raioonis on äärmised kalded suured, — esimeses 12—34 sm, teises 14—32 sm ja nende kõvates esineb kaks selgelt erinevat tippu — suurem 20 sm (IV) ja 21 sm (VIII), väiksem 28 (IV) ja 27 sm (VIII) peal. Selle tõttu ka kokku raioonide, samuti üldine eestlaste rinna otseläbimõõdu kõver esineb kahetipulisena, kusjuures aritmeet. keskmise võimalik viga on $\pm 0,0270$ ja $\sigma = 2,53 \pm 0,0202$; pealegi kõvera kaks tippu jäävad püsima ka 2 sm intervallide juures.

Et osutatud rinna otseläbimõõdu erinevused on tingitud peamiselt rassitegureist, järgneb selliste eritlusest noorsõdurite tööala järgi (tab. 15). Siin erinevused pole kaugeltki nii suured ja hajumuskurvi (mis eriti tähtis) kahetipuline iseloom tuleb ilmsiks kõigis rühmis. Eriti teravalt ilmneb see põllupidajate rühmas, kus suuremal protsendimääral eriti kumerarinnaliste leidumise tõttu leiame ka suurima otseläbimõõdu nii absoluutselt kui suhteliselt. Suhteliselt kõige lamedama rinna leiame ametnikel ja õpilastel. Viimaste keskmiselt 20 a. vähe noorem koostis siin selle nähtuse põhjuseks ei või olla, sest kasvuperioodis rinna laiusmõõt (ristiläbimõõt) suureneb kiiremal kui otseläbimõõd, ja selle kohaselt noortel peaks olema rind kumeram.

Rinna otseläbimõõt noorsõduritel-eeslastel tööala järgi (%).

Épaisseur du thorax des conscrits-estons d'après l'occupation en %.

15.	Põllupida- jad	Põllutöö- sed	Töölised ja käsitöölised	Ariteenijad	Ametnikud	Kesk- ja ühik. õpil.	Teadmata	Kokku Total
—15	2,3	0,5	1,1	1,2	0,0	0,9	2,7	1,4
16—17	2,7	1,4	3,2	2,4	1,8	3,2	1,6	2,4
18—19	18,5	19,5	21,7	22,6	26,2	23,5	18,8	20,5
20—21	41,3	53,4	46,1	40,8	47,0	50,6	52,2	46,7
22—23	20,8	21,2	20,4	27,0	17,3	18,7	18,8	20,8
24—25	1,0	1,7	2,7	2,8	2,4	1,1	2,7	2,1
26—	12,5	2,3	4,8	3,2	4,7	2,0	3,2	6,1
Kokku — Total	100	100	100	100	100	100	100	100
Mõõdetute arv — N. des mesurés	1 131	844	714	245	168	348	186	3 639
Aritm. keskm. M — Moy. arith.	21,34	20,63	20,73	20,77	20,61	20,40	20,56	20,85
% ringjoonest — % à le périmètre thoracique	23,2	22,7	22,0	22,8	22,8	22,5	23,0	22,9
% pikkusest — % de la hauteur	12,4	12,0	12,1	12,1	11,9	11,8	12,0	12,1

Biometria alal enimem Keskbiroo väljaandis ilmunud artiklid ja andmed.

Eesti sõdurite pikkus 1924 a. N. Köstner — E. Stat. 1927, lhk. 431—445.

Vastsündinute pikkus, kaal ja peamõõdud Tallinnas 1920—27 a. H. Reiman. E. Stat. 1928 a., lhk. 525—531.

Besti laste füüsilise arenemine Tallinnas 1926—27 a. H. Reiman. E. Stat. 1928 a., lhk. 621—629.

Kooliõpilaste tervishoid seisukord. H. Madisson. — Rahvastik ja Tervishoid Eestis 1930 a., lhk. 190—203.

Biometria alal andmeid Eestis 1920—30, lhk. 395—397.

SUVITAJAD SUVITUSEKOHTADES 1931 a.

STATIONS BALNÉAIRES, ESTIVALES et de VILLÉGIATURE en 1931

Sisu: 1. Suvitajate üldarv, lhk. 335. 2. Välismaalaste arv suvitusekohtades, lhk. 336.

Sundusliku isikute registratsiooni kaotamisega maal 1. juulist 1930 a. ei võimaldu enam tuua 1931 a. kohta andmeid suvitajalist paljusid väiksemals suvitusekohas. Mõned korraldatumad suvitusekohad on siiski püüdnud viimaseid hankida mitteametlikul teel — suvilate pidajalt, umbkaudse arvamuse järgi ja registreerimise teel eraalgatuse korras. Vastavad märkused andmete kogumise viisist leiduvad tab. 1. Suuremaist suvitusekohast — linnust ja alevist on kogutud andmed endiselt registreerimisraamatute järgi.

1. Suvitajate üldarv. Nagu tähendatud ülal, sundusliku registreerimise kaotamisega maal võimaldub möödunud

aasta kohta, kui ka tulevikus, suvitajate üle andmeid esitada vaid linnadena ja alevitena eksisteerivaist suvitusekohast, arvatud juure need väiksemad kohad, kus toimetatud andmete kogumist era teel. Olevail andmeil leidis suvitajaid tab. 1 kohaselt 1931 a.:

1931 — 18 000

1930 — 18 000

1929 — 18 000

1928 — 17 000

1927 — 16 500

1926 — 14 000

Viimased kolm aastat näitavad püsivat suvitajate arvu seisu kõrgemana eelnevaist aastaist. Küsimus, kas varemalt välismaal suvitanud on hakanud puhke-aega veetma kodumaa suvitusekohas või on varemalt üksikuina maale suvitajatena laialivalgunud hakanud eelistama rohkem korraldatud ja nimega suvitusekohti.

Suurimaks suvitusekohaks suvitajate arvult Eestis osutub endiselt N.-Jõesuu, ühes selle juure kuuluva Smetske ja Magerburgiga. Suvitajate üldarv ulatus siin 1931 a. 4 898-ni, milline arv ligi 300 võrra väiksem 1930 aastast.

Eelmistel aastatel oli N.-Jõesuu suvitajaid järgmiselt: 1930 — 5 181; 1929 — 4 985; 1928 — 4 434; 1927 — 3 210.

Nagu andmeist selgub, on viimasel neljal aastal N.-Jõesuu kujunenud eelistatimaks suvitusekohaks kogu Eestis, kuigi 1931 a. suvitajate arv on pisut kahanenud.

N.-Jõesuule järgneb suvitajate rohkuselt Pärnu 2 144 registreeritud suvitajaga, kuna sellele lisaks registreerimatuid võib arvata vähemalt 500, peale selle muidugi ajutised „nädalalõpu“ veetjad. Varemmail aastail oli Pärnus 1930 a. — 2 406, 1929 a. — 2 512, 1928 a. — 2 920, 1927 a. — 2 500 registreeritud suvitajat. Kolmandaks võib pidada merekuurorti — Haapsalu. Siin suvitas 1931 a. 2 157 suvitajat, kuna 1930 a. oli 2 035, 1929 a. — 1 710, 1928 a. — 1 760, 1927 a. —

Suvitajate arv suvitusekohtade järgi 1930—31 a.
Nombre des visiteurs d'après les stations balnéaires et de villégiature de 1930—31.

1.	1931						1930
	Üldse — Total			Naist — Dont			
	K.	M.	N.	Eestlasi Esto- niers	Välis- maalasi Étrang.	Total	
Virumaa.							
Küsimu	15	2	13	14	1	48	
Võsu	555	171	384	517	38	634	
Vainupea	
Elisuu	23	0	14	23	—	25	
Ratja	48	26	22	44	4	59	
Kärepa	97	47	50	97	—	61	
Toitse	5	
Toila	80	30	50	80	—	143	
Sillamäe	130	50	80	128	2	130	
Meriküla	20 ¹⁾	21	
Mummosaare ja Udria	50 ¹⁾	5	65	
N.-Jõesuu ²⁾	4 898	1 883	3 015	4 356	542	5 181	
Tõrvalla (Smolka)	67	21	46	55	12	57	
Järvamaa.							
Aegviidu	250 ¹⁾	300	
Härjumaa.							
Pirita (Härjumaa osa)	150 ¹⁾	170	
Pirita ²⁾	500 ¹⁾	600	
Merivälja	270	270	—	65	
Kose	100 ¹⁾	115	
Loksa	77	67	
Türi	18	6	12	12	6	33	
Väina	6	2	4	4	2	3	
Rannamõisa	100 ¹⁾	110	
Tistre	
Tiskre	15	
Habersti	13	
Kella-Joa	150 ¹⁾	11	
Kaulasmaa	160	
Kehra	24	8	16	21	3	—	
Aruküla	9	5	4	9	—	21	
Klooga	100 ¹⁾	112	
Saku	17	4	13	17	—	10	
Kiisa	14	3	11	14	—	38	
Vasalemma	143	58	85	138	5	17	
Lagedi	7	4	3	7	—	20	
Sauo	50 ¹⁾	67	
Nõmme	1 861	776	1 085	1 055	206	1 181	
Keila alev	30 ¹⁾	45	
Läänemaa.							
Haapsalu	2 157	793	1 364	1 779	378	2 035	
Kärdla	61	26	35	52	9	44	
Suuremaa.							
Kuressaare	1 466	602	864	879	587	1 501	
Pärnumaa.							
Pärnu	2 144	863	1 281	1 011	1 138	2 406	
Viljandimaa.							
Loodi	33	8	25	33	—	29	
Tartumaa.							
Elva	1 270	367	903	1 184	86	1 246	
Kurepaalu	164	65	99	164	—	181	
Peedu	302	376	
Kabina	33	10	23	33	—	95	
Pühajärve	105	50	55	67	41	50	
Võrumaa.							
Rõuge, kiriku ümbr.	15	5	10	7	8	14	
Verijärve ümbrus	100 ¹⁾	30	
Kubijärve ümbrus	115	

¹⁾ Umbkaudne arv arvatud Büroos. Eelmiste aastate sellekohased märkused vaata Kuukiri nr. 115(6) 1931 a. lhk. 354 all.

²⁾ Ühes Smetske ja Magerburgiga. ³⁾ Tallinna alla kuuluv osa.

2069. Arvud on aastate jooksul jäänud võrdlemisi stabiilseks. Nõmmel oli 1931 a. 1 861 suvitajat. Suvitajaks on loetud siin kõik elanikud, kes asusid elama Nõmmele ajavahemikul 1. maist kuni 15. augustini ja ühtlasi maksid suvitusemaksu.

Merekuurort Kuressaare suvitajate kontingent viimasel kolmel aastal on muutunud eriti stabiilseks, väikese kahanemise kaldega. 1931 a. oli 1 466, 1930 a. — 1 501, 1929 a. — 1 573. Edasi väärib tähelepanu Elva võrdlemisi kõrge suvitajate arv. 1931 a. oli 1 270, mis märksa madalam eelmisest aastast. Ümarguselt suvitab Elvas igal aastal 1 250—1 450 suvitajat. Peale selle rohked lühiajaliselt peatujad ja väljasõitjad, eriti Tartust. Ka Võsul on kujunenud kindel suvitajaskond, ümarguselt 550—700 igal aastal. 1931 a. oli 555, mis viimase viie aasta väikseim arv.

Tallinna küljeall oleva Pirita kohta 1931 a. andmed puuduvad. Umbes võis seal suvitajaid olla kokku mõlemal pool jõge 600—900. Kose kohta on raske arvu määrata, vast umbes 100—200. Meriväljal, Viimsi vallas, loeti 270 alalist suvitajat.

Tartu ümbruses väärib märkimist Peedu suvituse- ja väljasõidukoht. 1931 a. oli seal 302 suvitajat. Kurepalus leidis 164 ja Kabinas 33 suvitajat.

Pühajärvel 1931 a. oli suvitajate arv märksa suurem eelmisest aastast, nimelt 108.

Viru ranna väiksemis, kuid vanades suvitusekohtades loeti suvitajaid: Sillamäel 130, Karepas 97, Toilas 80, Rutjas 48, Eismal 23.

Narva lähedal asuvas Tõrvalas loeti 67 suvitajat.

Loksa rannas oli 77 suvitajat.

Võrdlemisi palju suvitajaid — 187 — leidis Vaasalemmas.

Teistes suvitusekohtades üle maa leidis suvitajaid väiksemal arvul, paljudes kohtades sundusliku registreerimise kaotamisega pole läinud korda suvitajate arvu enam teha kindlaks. Meie suuremais merekuurordis, eeskätt küll Kuressaares ja Haapsalus, moodustavad terviseparandajad suvitajate üldarvust tähelepanndava osa. Mudaravilais ja supelasutis oli terviseparandajaid:

	1931 a.	%	1930 a.	%
Haapsalus	730	33,8	700	33,4
Kuressaares	611	41,7
N.-Jõesuus	207	4,0
Pärnus	179	8,8	477	19,8

Nagu toodud suhtarvudest nähtub, koosneb Kuressaare ja Haapsalu suvitajaskond rohkem terviseparandajaist, kuna N.-Jõesuu ja Pärnu osutuvad enam hariliku puhkeaja veetmise ja suvituse kohtadeks.

Suvitajate soolises koostises esinevad ülekaalukalt naised. Kõigist suvitajaist, olemasolevail andmeil, moodustasid naised 61,9% ja mehed 38,1%. Kõrgeima naiste ülekaaluga esineb Elva, nimelt 71,1%, kuna mehi suvitatas seal vaid 28,9%. Edasi järgneb Võsu, kus suvitajaist 69,2% naisi ja 30,8%

mehi. Haapsalu suvitajate hulgas oli naiste ülekaal samuti tunduvalt — 63,2% meeste 36,8% vastu. N.-Jõesuu suvitajaist oli 61,9% naisi ja 38,4% mehi. Märksa väiksem oli naiste % Pärnu suvitajaskonnas, nimelt 59,7% (mehi 40,3%), edasi Kuressaares — 58,9% (mehi 41,1%) ja Nõmmel — 58,3% (mehi 41,7%).

Üldiselt näib, et meeskodanike suvitusevõimalused tildiselt kui ka suvitusaaja vältuselt on palju piiratumad kui naistel.

2. Välismaalaste arv suvitusekohtades.

Visiteurs de l'étranger.

Kuni 1930 aastani välismaalaste suvitajate üldarv kasvas iga aastaga. 1931 aastast viimaste arv aga vähenes langedes 1929 a. tasemele. Võttes

1927 a. arvu 100-na, oli välismaalast suvitajaid:

1928	— 124,0
1929	— 222,1
1930	— 252,0
1931	— 229,1

Eelmise aastaga võrreldes on välismaalaste arv 1931 a. vähenenud ceskätt Pärnus ja N.-Jõesuus, kuna Haapsalus ja Kuressaares viimaste arv vähe kasvaski.

Välismaalast suvitajate arv 1927—31 a.
Nombre des visiteurs de l'étranger de 1927—31.

2.	1931	1930	1929	1928	1927
Narva-Jõesuu	542	091	444	357	160
Pärnu	1 133	1 377	1 163	429	257
Haapsalu	378	312	278	310	304
Kuressaare	587	555	635	425	484
Elva	30	110	163
Müud	345	354	306	148	136
Kokku — Total	3 071	3 309	2 919	1 675	1 341
		1927 = 100.			
Narva-Jõesuu	338,8	431,9	277,5	223,1	100,0
Pärnu	440,9	535,8	452,5	166,9	100,0
Haapsalu	124,3	102,6	91,4	103,9	100,0
Kuressaare	121,3	114,7	131,2	87,8	100,0
Müud	253,7	255,1	225,0	108,8	100,0
Kokku — Total	229,1	252,9	222,1	124,9	100,0

Välismaalased moodustasid suvitajate üldarvust:

1931	— 17,1%
1930	— 19,1%
1929	— 16,2%

Nagu nähtub toodud suhtarvudest, on välismaalaste osatähtsus võrreldes eelmise aastaga suvitajaskonnas langenud 1931 a. 2% võrra (suvitajate üldarv 1931 a. oli sama mis 1929—30 a.).

Mõningate tundemärkide järgi otsustades (üldine majanduslik surutus, meie võrdlemisi kõrge rahakurs, keeluseaduse kaotamine Soomes) võib arvata, et välismaalast suvitajate arv 1932 a. väheneb veelgi.

Välisriigist oli kõige rohkem suvitajaid — nagu eelnevaile aastail — Soomest, nimelt 1340 (1930 a. oli 1 680; 1929 a. — 1 365). Soomlaste arv 1931 a. moodustab 43,6% kõigist välismaalastist — suvitajaist, eelmise aasta 49,4% vastu. (1929 a. oli 45,8%). Nagu selgub, vähenes 1931 a. soomlaste arv juba tunduvalt. Üksikuist suvitusekohtadest suvitatas soomlasi kõige enam Pärnus — 61,8% kõigist soomlastist (1930 a. — 63,8% ja 1929 a. — 57,6%). Pärnule järgnevad (klamb-

ris eelmise aasta) Kuressaare — 14,0% (11,8%), N.-Jõesuu — 10,0% (13,5%), Haapsalu — 9,4% (7,4%), mujal suvitas soomlasi ainult 2,4% (4,0).

Lätlastest suvitajad asuvad välismaalaste hulgas teisel kohal, arvult 581 (1930 a. — 725 ja 1929 a. — 728). Nagu esitatud arvudest nähtub, on 1931 a. langenud ka lätlastest-suvitajate arv. Viimased moodustasid 1931 a. 19,0% kõigist välismaalast-suvitajatest (1930 a. — 21,3%, 1929 a. — 24,4%). Lätlased on suvitanud peamiselt Kuressaares — 47,0% (42,6%) kõigist lätlasist, mis seletatav Kuressaare lähedusega ja kättesaadavusega Lätile. Edasi Pärnus 21,2% (25,1%), Nõmmel 8,3% (5,5%), N.-Jõesuus 7,6% (10,0%), Haapsalus 6,4% (4,8%), Elvas 4,1% (4,1%).

Välismaalast suvitajast kolmandal kohal püsi- vad endiselt sakslased — 335 (1930 a. 323) või 11,0% (1930 a. 9,5% ja 1929 a. 12,6%) kõigist välis-

maalast suvitajast. Sakslastest suvitas 1931 a. Kuressaares 21,5% (11,2%), N.-Jõesuus 21,2% (20,4%), Haapsalus 19,7% (13,9%), Pärnus 16,7% (18,0%), Nõmmel 8,4%, Elvas 4,5%, ülejäänud mujal.

Riikkondsusetud moodustasid 1931 a. 9,0% (9,2%) kõigist suvitajast — välismaalast. Edasi tulevad rootslased 7,0% (2,8%). Rootslaste arv ja osatähtsus 1931 a. välismaalast-suvitajate hulgas on tõusnud tunduvalt. Rootlasist suvitas Pärnus 32,7%, Haapsalus 31,3%, N.-Jõesuus 23,8%. Nõmmel 7,0% ja Kuressaares 2,8%.

Teiste riikide kodanikest oli: inglasi 2,2% (1,2%), venelasi 1,3% (1,2%), poolakaid 1,3% (1,4%), ameeriklasi 1,2% (0,5%), leedulasi 1,1% (0,9%), hollandlasi 0,9%, helveetslasi 0,8%, tšehhoslovakke 0,7%, taanlasi 0,6%, teisi vähemal määral.

Välismaalast suvitajate riikkondsus tähtsamate suvitusekohtade järgi 1931 a. — Nationalité (sujetion) des visiteurs de l'étranger d'après les stations en 1931.

3.	Soome Finlande	Lätt — Lettonie	Vene — U. R. S. S.	Rootsi — Suède	Saksa Allemagne	Inglise Angleterre	Poola — Pologne	Ameerika Üh. Etats — Etats Unis	Leedu	Litvaania	Holland Pays-Bas	Helveetsia Suisse	Prantsuse France	Taani Danemark	Ungari Hongrie	Tšehhoslovak- kia — Tchéco- slovaquie	Austria Autriche	Riikkondsusta ja muud — Sans aucune sujét. et autres	Kokku — Total
Narva-Jõesuu	134	44	10	51	71	20	6	5	6	17	6	1	7	3	12	3	140	542	
Pärnu	828	123	6	70	56	4	13	13	2	2	—	3	4	1	2	1	7	1 133	
Haapsalu	126	37	6	67	66	12	3	9	2	—	10	—	3	—	4	—	29	378	
Kuressaare	199	278	2	—	72	6	8	5	7	1	—	—	—	1	—	—	—	587	
Elva	5	24	—	—	15	—	5	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	86	
Võsu	4	3	—	—	7	—	3	—	1	—	—	—	—	4	—	—	—	33	
Üdria ja Mõnnesaare	1	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	
Nõmme	30	48	12	15	28	14	3	2	4	6	3	1	1	—	—	1	1	37	
Türi	2	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	
Kärda	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	
Muud	11	24	5	—	16	—	4	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9	
Kokku — Total	1 340	581	41	214	335	63	40	37	34	26	23	8	17	5	22	9	276	3 071	

Suvitusekohtadest välismaalast-suvitajate arvult püsib endiselt esikohal Pärnu. Pärnus loeti 1931 a. 1 133 välismaalast-suvitajat (1930 a. oli 1 347), mis teeb 36,9% (1930 a. — 40,5%) kõigist Eestis suvitanud välismaalast. Pärnu välismaalast-suvitajate arv koosnes: soomlasi — 73,1% (77,3%), lätlasi — 10,0% (13,2%), rootslasi — 6,2% (2,8%), sakslasi — 4,9% (4,2%), ameeriklasi — 1,2%, muud — 3,7%.

Kuressaares suvitas 587 välismaalast (1930 a. 555) ehk 19,1% (16,3%) kõigist välismaalast. Välismaalast-suvitajate koostis Kuressaares oli järgmine: lätlasi — 47,4% (55,7%), soomlasi — 33,9% (35,7%), sakslasi — 12,3% (6,5%), poolakaid — 1,4%, leedulasi — 1,2%, rootslasi ja inglasi mõlemad — 1,0%.

N.-Jõesuus suvitas 542 (1930 a. — 601) välismaalast ehk 17,6% (20,3%) kõigist välissuvitajast. Rahvuselt oli siin kõige enam soomlasi — 24,7% (32,8%) edasi sakslasi — 13,1% (9,6%), rootslasi — 9,4% (3,0%), lätlasi — 8,1% (11,4%), inglasi — 3,7% (1,7%), hollandlasi — 3,1%, tšehhoslovakke — 2,2% (1,4%), ve-

nelasi — 1,8% (3,5%). Üle veerandi välismaalast suvitajast N.-Jõesuus moodustasid riikkondsusetud.

Välismaalast-suvitajate arvult neljandal kohal asus Haapsalu 378 suvitajaga (312) ehk 12,5% (9,2%). Välismaalaste koostis oli siin: soomlasi — 33,3% (39,7%), rootslasi — 17,7% (6,4%), sakslasi — 17,5% (14,4%), lätlasi — 9,8% (11,2%), inglasi — 3,2% (2,2%), helveetslasi — 2,6% (2,9%), ameeriklasi — 2,4% (1,9%), venelasi — 1,6% (1,6%), teisi vähemal määral.

Edasi suvitas Nõmmel 1931 a. tähelepanev arv välismaalasi, nimelt 206 ehk 6,7% (3,4%). Välismaalaste koostis oli siin järgmine: lätlased — 23,3%, soomlased — 14,6%, sakslased — 13,6%, rootslased — 7,3%, inglased — 6,8%, venelased — 5,8%, hollandlased — 2,9%, leedulased — 1,9%, poolakad ja helveetslased mõlemad — 1,5%, ameeriklased — 1,0%, tšehhoslovakid — 0,5%. Elvas suvitas 2,8% (3,2%) kõigist välismaalast, kes koosnesid: lätlastest — 28,0%, sakslastest — 17,4%, soomlastest, poolakast ja leedulastest igat — 5,8%. Suhteliselt palju suvitas siin ka riikkondsusetuid. Ülejäänud suvitusekohtades (Võsu j.t.) suvitas välismaalasi 1931 a. 4,6%.

Suvitajate kohta varem Keskbüroo väljaandis ilmunud artiklid:

Suvitajad suvitusekohtades 1930 a., G. Tomberg, Eesti Statistika nr. 115(6) 1931 a., lhk. 353—357.

Suvitajad suvitusekohtades 1920—29 a., G. Tomberg, Eesti Statistika nr. 102(5) 1930 a., lhk. 281—286.

TUBERKULOOS 1930 ja 1931 a. — TUBERCULOSE en 1930 et 1931.

Sisu: 1. Tuberkuloosihai­ged 1930 a., lhk. 338. 2. Tuberkuloosihai­ged 1931 a., lhk. 338.

1. Tuberkuloosi­
hai­ged 1930 a.

*Malades tuberculeux
en 1930.*

1930 a. registreeriti Eestis üle riigi 1 651 uut haigestu­mist tuberkuloosi, sellest 718 linnades ja 933 maades.

Registreerimiskaarte saabus Riigi Statistika Kesk­büroole aasta jooksul üldse 2 596, kuid neist jäi arves­tamata 945 sellepärast, et nad olid täidetud juba varem tuberkuloosihai­getena registreeritud isikute kohta.

1930 a. registreeritud tuberkuloosijuhtudest oli pärit 43,5% linnadest ja 56,5% maadest. Linnades registreeriti tuberkuloosi kõige rohkem Tallinnas (363), selle järele Narvas (88), Tartus (74), Pärnus (64) ja Nõm­mel (23). Kõigis teistes linnades oli uute tuberkuloosi­juhtude arv igas ühes alla 20. Maades tuli ette uusi haigestumisi tuberkuloosi suurimal arvul Tartu­ (156), Võru- (156), Pärnu- (113) ja Läänemaal (101). Harjumaal ulatus uute haigusjuhtude arv 94, Viru- ja Järvamaal mõlemas 75, Saaremaal 58, Viljandi­maal 50, Petserimaal 44, kuna see Valgamaal piirdus vaid 11 juhuga.

Registreerimisaja järgi langeb kõrgem haigestu­mine märtsi peale, millal teadustati 194 tuberkuloosi­juhtu, ning edasi mai ja oktoobri peale (vastavalt 170 ja 158 juhtu). Väikseimal arvul tuli ette haiges­tumisi augustis (109).

Haiguse lokalisatsiooni järgi oli 1930 a. registree­ritud 1 651 tuberkuloosijuhust hingamisorganite tu­berkuloosi 1 499 ehk 90,5% ja teiste organite tuberku­loosi 152 juhtu ehk 9,2%, kusjuures viimastest langes enamuse (95 juhtu) mitmesugustes organites laialikül­vunud tuberkuloosi arvele. Luutuberkuloosi registree­riti 34 ja liigete tuberkuloosi 10 juhul ning mitmesu­guste teiste organite tuberkuloosi vaid üksikute harva ettetulevate juhtudena.

Vanuse järgi jagunesid 1930 a. registreeritud tu­berkuloosihai­ged järgmiselt: alla 1 a. 2; 1—9 a. 70; 10—19 a. 326; 20—29 a. 535; 30—39 a. 320; 40—49 a. 201 ja 50 a. ning üle selle 191. Seega oli kümneaastaste vanuserühmade järgi tuberkuloosihai­geid suuremal arvul 20—29 a. vanuserühmas.

Koos varem registreeritute­ga (alates 1921 a.), kes veel elavate hulgas viibisid, oli Eestis 1. I 1931 üldse 9 706 tuberkuloosihai­get, neist mehi 5 015 ehk 51,7% ja naisi 4 691 ehk 48,2%.

2. Tuberkuloosi­
hai­ged 1931 a.

*Malades tuberculeux
en 1931.*

1931 a. teadustati 1 647 uut tuberkuloosi juhtu, sellest lin­nades 697 ehk 42,3% ja maa­des 950 ehk 57,7%. Riigi Sta­

tistika Kesk­büroole saadetud registreerimiskaartide arv ulatus sel aastal 2 581, millistest jäi arvestamata 934, kuna kõik isikud, kelle kohta need kaardid olid täidetud, olid kantud juba varem tuberkuloosihai­gete nimekirja.

Linnades registreeriti tuberkuloosi 1931 a. järg­miselt: Tallinnas 401, Narvas 79, Pärnus 55, Tartus 50 ja Viljandis 22, kuna kõigis teistes linnades vaatlusele­võetud aastal registreeritud tuberkuloosihai­gete arv 20-ni ei ulatunud.

Maadest seisis tuberkuloosihai­guse sageduse poo­lest esikohal Võrumaa (218 juhtu). Sellele järgnesid Tartu- (153), Pärnu- (118), Järva- (97), Harju- (97), Viru- (76), Viljandi- (62), Lääne- (59), Saare- (36), Petseri- (24) ja Valgamaa (10).

Kalendrikuude järgi teadustati 1931 a. kõige rohkem haigusjuhte aprillis (184) ning selle järele jaa­nuaris (175). Teiste kuude peale langev haigusjuhtude arv kõikus 88 (august) kuni 171 (juuni).

Mis puutub tuberkuloosi levimisse üksikuis or­ganis, siis leidus 1931 a. registreeritud 1 647 tuberku­loosijuhu hulgas hingamisorganite tuberkuloosi 1 514 juhtu ehk 91,9% ning teiste organite tuberkuloosi 133 juhtu, ehk 8,1%.

Haigete vanuse järgi registreeriti tuberkuloosi alla 1 a. 3 juhtu; 1—9 a. 67; 10—19 a. 276; 20—29 a. 543; 30—39 a. 335; 40—49 a. 224 ja 50 a. ning üle selle 189 juhtu.

Koos kõigi varem registreeritute­ga, kes veel ela­vad, oli Ecstis Kesk­büroo andmetel 1. I 1932 üldse 10 528 tuberkuloosihai­get, neist mehi 5 463 ehk 51,9% ja naisi 5 065 ehk 48,1%.

Võttes arvesse, et 1. I 1922 oli arvestatud 642 tu­berkuloosihai­get, leiame et hai­gete arv on suurenenud mõõdunud 10 a. jooksul enam kui kuueteistkümne­kordselt (10 528 : 642).

Üksikute aastate järele oli tuberkuloosihai­gete juurekasv, s. t. uute registreeritute ülekaal aasta jooksul surnute üle järgmine: 1922 a. 988, 1923 a. 882, 1924 a. 1 132, 1925 a. 1 073, 1926 a. 1 151, 1927 a. 1 157, 1928 a. 1 041, 1929 a. 856, 1930 a. 784 ja 1931 a. 822. Nõnda on tuberkuloosihai­gete keskmine aastane juurekasv 1922—1931 a. andmetel 988.

Vaadeldes 1. I 1932 kindlakstehtud tuberkuloosi­hai­gete nimestikus seisvate isikute territoriaalset jao-

Registreeritud uued tuberkuloosihaiget 1930 ja 1931 a. — Malades tuberculeux enregistrés en 1930 et 1931 (cas nouveaux).

Hingamisorg. tbc. Tubercul. de l'appareil respiratoire		Ajukelme ja kesknaervi-süst. tbc. — Tuberc. des meninges et du système nerveux central		Soolete ja kõhukelme tbc. — Tbc. des intest. et du péritoine		Seligroo tbc. Tuberc. de la colonne vertébrale		Liigeste tbc. Tuberc. articulaire		Naha- ja nahaaluskoe tbc. — Tbc. de la peau et du tissu cellulaire sous-cutané		Lauade tbc. Tbc. des os (excepé la colonne vertébrale)		Tümfistiteemi tbc. — Tbc. du syst. lymph. (excepé les ganglions mesenterig. et les ganglions retroperit.)		Kuse- ja sugurõug. tbc. Tuberc. de l'appareil génito-urinaire		Mitmesug. org. kortaga Autres tuberculoses		Kokku — Total		Üldse — Grand total				
M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.			
1931.																										
Linnad — Villes																										
Tallinn	367	372	1	3	—	—	—	1	1	—	—	—	—	1	1	—	—	26	19	399	298	697				
Haapsalu	221	160	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10	6	234	167	401				
Kuressaare	2	4	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	4	6				
Narva	0	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	7	3	9				
Nõmme	42	35	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	43	36	79				
Paide	9	0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11	6	17				
Paidiski	6	4	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	1	1	7	7	14				
Petseri	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	2				
Pärnu	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—	5				
Põltsamaa	24	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	7	31	24	55				
Rakvere	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1				
Tapa	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	4				
Tartu	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	4				
Tõrva	25	23	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	26	24	50			
Türi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
Valga	3	3	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	5	0	11			
Viljandi	3	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	3	6				
Võru	15	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15	7	22				
Kokku — Total	1	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	4	5	9		
Maad — Arrondissem.																										
Viru	484	391	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	17	17	518	432	950		
Järva	41	28	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	3	44	32	76		
Harju	42	44	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	1	49	48	97		
Lääne	56	37	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	57	40	97		
Saare	22	28	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	27	32	59		
Pärnu	30	16	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20	16	36		
Viljandi	61	49	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	3	63	55	118		
Tartu	38	26	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	3	34	28	62		
Valga	72	65	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	4	77	70	153		
Võru	4	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	6	10		
Petseri	123	79	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	2	132	86	218		
Kokku — Total	11	13	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11	13	24		
1930.																										
Linnad — Villes																										
Tallinn	362	318	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16	17	380	338	718		
Haapsalu	188	161	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	5	190	167	357		
Kuressaare	9	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9	7	16		
Narva	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	3		
Nõmme	42	44	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	43	45	88		
Paide	12	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12	11	23		
Paidiski	8	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11	3	14		
Petseri	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1		
Pärnu	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	3		
Põltsamaa	28	21	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	32	32	64		
Rakvere	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2		
Tapa	5	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	1	6		
Tartu	0	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	5	12		
Tõrva	37	37	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	37	37	74		
Türi	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	3		
Valga	1	0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	0	1		
Viljandi	8	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	4	12		
Võru	7	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	7	14		
Petseri	3	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	9	13		
Maad — Arrondissem.																										
Viru	447	372	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	34	28	506	427	933
Järva	36	30	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	3	41	34	75
Harju	40	24	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	3	44	31	75
Lääne	50	35	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	1	55	39	94
Saare	49	43	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	1	53	43	101
Pärnu	30	24	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	32	26	68
Viljandi	44	49	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	6	55	58	113
Tartu	31	17	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	31	19	60	
Valga	71	64	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	2	86	70	156
Võru	4	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	7	11
Petseri	75	53	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10	11	88	68	156
Kokku — Total	17	26	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	17	27	44

tust, näeme et neist asub linnades 4 316 ehk 41,0% ja maades 6 212 ehk 59,0%.

Linnadest on tuberkuloosihaigetid arvuliselt kõige rohkem Tallinnas (2 393), selle järel Tartus (434), Pärnus (421), Narvas (354), Viljandis (134) ja Nõmmel (105).

Maades on tuberkuloosihaigetid suuremal arvul Tartumaal (1 326). Edasi järgnevad haigete rohkuse poolest Võru- (827), Pärnu- (818), Lääne- (718), Viru- (638), Harju- (615), Viljandi- (465) ja Järvamaa (372).

1930 ja 1931 a. registreeritud tuberkulooshaiged kuude järgi—Malades tuberculeux enregistrés en 1930 et 1931 d'après les mois.

	Jaanuar		Veebruar		Märts		Aprill		Mai		Juuni		Juuli		August		September		Oktoober		November		Detsember		Kokku Total		Üldse-Gr. total	
	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.		
1931.																												
Hingamisorganite tbc.	94	69	89	61	02	58	81	84	64	73	99	65	53	53	40	40	50	53	58	43	65	42	66	42	851	663	1514	
Ajukelme ja kesknärvisist. tbc.							3	1	1	1		1		1											3	1	4	
Soolte ja kõhukelme tbc.			1																							1	1	2
Selgroo tbc.														1												1	1	2
Lilgeste tbc.			1	1										1				2		1					1	5	6	
Naha- ja nahaaluskoe tbc.								1	1											1					1	2	3	
Laude tbc.		2	2	2				2	1	1	2	1	1	1	1	1	2	1	2	2	1	2	2	1	15	10	25	
Lümfisüsteemi tbc.	1									1	1										1	1	1	1	2	1	3	
Kuse- ja sugorgan. tbc.														6	1	5	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	3	
Mitmesug. org. korraga tbc.	5	3	3	4	3	8	8	3	4	4	2	1	6	1	5	1	1	2	1	4	2	3	3	2	43	36	79	
Kokku — Total	100	75	95	68	95	66	93	91	70	81	103	68	60	37	46	42	53	58	61	52	68	47	73	45	917	730	1647	
1930.																												
Tuberc. de l'appareil respiratoire	70	50	63	68	104	79	09	64	72	87	56	50	69	44	51	43	50	54	78	65	63	43	64	43	809	690	1499	
Tuberc. des méninges et du système nerveux central											2						1								2	1	3	
Tuberc. des intestins et du péritoine																1										1	1	2
Tuberc. de la colonne vertébrale															1											1	1	2
Tuberculose articulaire	1				1	2						2	1						1	1					6	4	10	
Tuberc. de la peau et du tissu cellulaire sous-cutané																											2	2
Tuberc. des os (excepté colonne vertébrale)	2	2				1	2	2	3			2	1	1			2	2	4	1	2	1	2	1	1	10	18	28
Tuberc. du syst. lymph. (excepté les ganglions mesentériques et les ganglions retro-perit.)											1	1	1													2	4	6
Tuberc. de l'appareil génito-urinaire	7	4	4	2	2	6	3	3	4	3	4	3	4	3	6	5	6	1	3	4	3	2	4	3	50	45	95	
Autres tuberculoses																												
Kokku — Total	89	56	68	80	108	86	74	69	73	91	65	58	74	48	58	51	58	59	86	72	67	48	69	47	886	765	1651	

1930 ja 1931 a. registreeritud tuberkulooshaigete vanus.—Malades tuberculeux enregistrés en 1930 et 1931 d'après l'âge.

	Kuni 1 a. Moins de 1 a.		1-4		5-6		7-9		10-14		15-19		20-24		25-29		30-39		40-49		50-59		60-69		70-79		80-89		90-99		Teadmata Jaanatu		Kokku Total		Üldse-Gr. total				
	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.							
1931.																																							
Hingamisorganite tbc.	1	1	2	5	5	5	7	6	22	33	82	101	132	142	130	110	172	151	100	54	89	34	39	13	7	2					3	3	851	663	1514				
Ajukelme ja kesknärvisist. tbc.				1	1	1								1																				1	4	5			
Soolte ja kõhukelme tbc.																																			3	3	6		
Selgroo tuberkuloos																																			1	1	2		
Lilgeste tuberkuloos																																			1	5	6		
Naha- ja nahaaluskoe tbc.																																			1	2	3		
Laude tuberkuloos			1	2		2	4	4	4	3	2	3	2	1	2	3		2																16	16	32			
Lümfisüsteemi tbc.				1																															2	1	3		
Kuse- ja sugorgan. tbc.																																			1	2	3		
Mitmesug. org. korraga tbc.			5			1	7	4	2	5	9	4	4	6	2	5	5	2	7	3	1	2		1									1	3	4	3			
tbc.																																				43	36	79	
Kokku — Total	1	2	8	9	6	10	19	15	29	41	94	112	138	151	135	119	179	156	167	152	91	36	39	14	7	2			4	6	917	730	1647						
1930.																																							
Tuberc. de l'appareil respiratoire					3	5	13	16	23	41	110	101	134	123	123	118	157	147	118	75	95	41	28	15	2	6					3	2	809	690	1499				
Tuberc. des méninges et du système nerveux central					1		1	1																											2	1	3		
Tuberc. des intestins et du péritoine														1																						1	1	2	
Tuberc. de la colonne vertébrale							1																													1	1	2	
Tuberculose articulaire					1				1	1	3				1	1				1															6	4	10		
Tuberc. de la peau et du tissu cellulaire sous-cutané																																					2	2	4
Tuberc. des os (excepté colonne vertébrale)					2	2	2	1	4	5	3	1	2		3	1	2		2																16	18	34		
Tuberc. du syst. lymph. (excepté les ganglions mesentériques et les ganglions retro-perit.)															1	1	1																		2	4	6		
Tuberc. de l'appareil génito-urinaire	1		2	1	4	3	6	3	7	6	7	6	6	5	5	9	5	7	3	2	2		1		1										50	45	95		
Autres tuberc.																																							
Kokku — Total	1	1	2	4	10	8	24	22	35	54	124	113	141	132	130	132	163	157	123	78	97	41	29	15	3	6			4	6	886	765	1651						

1. Tuberkuloosihaigete jaotus 1. I. 1931 ja 1. I. 1932 a. etukoha ja haiguse lokaliseerimise järgi.
Répartition des malades tuberculeux au 1. I. 1931 et au 1. I. 1932 d'après les formes de localité.

4.

	Hingamisorganite tbc. Tuberc. de l'appareil respiratoire		Alukelme ja keskmarjast. Tbc. — Tuberc. des meningés et du système nerveux central		Soolte ja kõhukelme tbc. Tbc. des intest. et du péritoine		Selgroo tbc. Tuberc. de la colonne vertébrale		Lüügeste tbc. Tuberc. articulaire		Naha- ja mahanuskoe tbc. Tbc. de la peau et du tissu cellulaire sous-cutané		Laude tbc. Tbc. des os (excepté colonne vertébrale)		Lühifüüsteeni tbc. Tbc. du syst. lymph.		Kuse- ja sugurog. tbc. Tuberc. de l'appareil génito-urinaire		Mitmesug. org. tbc. Autres tuberc.		Märkimata vorm. Inconnus		Kokku — Total		Üldse — Gr. total
	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	
1. I. 1932.																									
Linnad — Villes	1 935	1 877	12	9	2	2	3	6	13	9	1	4	16	18	28	24	2	2	63	43	119	127	2	121	4316
Tallinn	1 164	1 054	5	1	1	1	4	4	7	4	1	4	9	9	21	21	1	1	25	20	20	18	1 256	1 137	2 393
Haaapsalu	21	21	1	1															1	1	2	4	24	27	51
Kuressaare	9	7		1																	1	1	10	9	19
Narva	127	143																			36	45	104	190	364
Nõmme	58	42					1	1													1	1	60	45	105
Paide	14	13																			1	2	21	17	38
Paldiski	4	5	1										1	1								1	6	7	13
Petseri	7	3																					7	3	10
Pärnu	180	210														1			18	8		4	198	223	421
Põltsamaa	6	3																	1	1			7	4	11
Rakvere	31	43	2	2											1	1			3	1	10	4	47	50	97
Tapa	22	15																		2	2	1	26	25	51
Tartu	166	174	12	12	1	1	1	1	1	1			3	3	2	1			6	4	30	23	221	213	434
Tõrva	5	8																			2	2	7	10	23
Tõri	6	9											1	1					1	2			8	12	20
Valga	27	12	1						1	1												2	31	15	46
Viljandi	57	70				1		1					1	1								1	50	75	134
Võru	31	45							1	1			1	1					6	3	3	5	43	53	96
Maad — Arrond.	2 519	2 262	24	26	2	20	16	22	90	75	4	16	160	136	23	28	11	5	84	53	329	301	3 268	2 944	6 212
Viru	253	229	4	3	3	6	2	2	8	4	1	1	19	2	1	4			8	5	44	32	344	294	638
Järva	140	120	1	1			1	1	4	2			5	2	3	1			9	0	23	43	188	184	372
Härju	281	216	2	4	1	1	1	1	6	8			21	22	1	1			9	6	21	11	344	271	615
Lääne	256	246	2	7	1	1	4	10	26	18			14	14	5	0	1	2	9	7	42	43	380	358	718
Saare	69	64	1	1			1	1	2	2			3	5						2	6	4	82	70	161
Pärnu	347	342	2	3		1	1	1	5	5	1	1	19	17	2	4	1		0	9	29	18	417	401	818
Viljandi	208	202	2	3		1	1	1	9	8			12	9	2	1	1	1	1	4		2	235	230	465
Tartu	500	480	6	3		5	4	8	29	27	2	3	45	33	9	9	4		20	9	66	65	691	635	1 326
Valga	34	21	3	3					1	1			1	1						2	18	23	58	48	106
Võru	377	275	2	2	1	2			1	1			10	10					17	5	57	40	474	353	827
Petseri	48	67	1		1	2							2	3							23	18	75	81	166
Kokku — Total	4 454	4 139	36	35	11	22	19	28	103	84	5	20	176	154	51	52	13	7	147	96	448	438	5 463	5 065	10 528
1. I. 1931.																									
Linnad — Villes	1 270	1 756	12	9	2	2	3	6	13	7	1	4	16	18	27	23	2	2	45	27	120	129	2 010	1 983	3 993
Tallinn	1 066	986	5	1	1	1	3	3	7	4	1	4	8	9	21	21	1	1	19	16	21	18	1 152	1 064	2 216
Haaapsalu	21	24	1	1																	1	2	4	30	54
Kuressaare	3	6		1																		1	3	8	11
Narva	111	121								1											36	45	148	167	315
Nõmme	57	39					1	1													1	1	59	42	101
Paide	13	11								1												2	18	12	30
Paldiski	3	4	1																			1	5	6	11
Petseri	5	4																					5	4	9
Pärnu	100	200																	11	2		4	177	206	383
Põltsamaa	5	3																					6	4	10
Rakvere	30	43	2	2											1	1			3	1	10	4	48	50	96
Tapa	21	14								2			1	2	1	1				2	1	3	25	24	49
Tartu	156	165	2	2	1	1	1	1	1	1			3	2	2	1			6	3	39	30	211	205	416
Tõrva	5	8																			2	8	7	16	23
Tõri	4	9											1	1									1	5	10
Valga	28	9	1						1	1			1	1								2	30	12	42
Viljandi	47	67				1		1	1	1			1	2								2	49	78	122
Võru	31	43											1	1					4	2	3	5	40	50	90
Maad — Arrond.	2 274	2 059	24	25	3	20	16	22	92	73	4	14	148	120	23	28	10	3	72	42	334	302	3 005	2 708	5 713
Viru	232	205	4	3	3	6	2	2	8	4	1	1	18	8	1	4			3	4	44	32	322	283	590
Järva	119	90	1	1			1	1	4	2			2	7	3	1			5	5	28	43	180	151	311
Härju	258	198	2	4	1	1	1	1	6	7			19	21	1	1			9	6	21	11	319	250	569
Lääne	252	232	2	7	1	1	4	10	27	18			11	12	5	0	1	2	8	6	44	44	365	341	696
Saare	60	61	1	1			1	1	2	2			3	5					1	2	7	4	75	70	151
Pärnu	315	323	2	3		1	1	1	5	5	1	1	20	14	3	4	1		7	7	30	18	386	382	768
Viljandi	197	186	2	2		1	1	1	9	8			12	8	2	1	1	1	1	3		2	223	212	435
Tartu	460	441	6	2		5	4	8	30	26	2	3	43	28	9	9	4		19	8	67	58	653	588	1 241
Valga	31	22	3	2					1	1			1	1						2	18	23	55	40	104
Võru	298	237	1	2	1	2			1	1			17	13					12	3	57	49	387	308	695
Petseri	43	59	1		1	2							2	3							23	18	70	83	153
Kokku — Total	4 044	3 815	36	34	10	22	19	28	104	80	5	18	164	138	50	51	12	3	117	69	454	431	5 015	4 691	9 706

Taberkulooshaigete arvu liikumine 1930 ja 1931 a. — *Mouvement annuel des malades tuberculeux en 1930 et 1931.*

5.	Reg. tbc. haig. arv <i>Malades enregistrés au</i> 1. I. 1930, 1931		Reg. uued tbc. juhud <i>Cas nouveaux enreg. en</i> 1930, 1931		Tbc. haigete üldarv <i>Ensemble en</i> 1930, 1931		Sellest surnuld <i>Dont décédés en</i> 1930, 1931		Reg. tbc. haigete arv <i>Malades enregistrés au</i> 1. I. 1931, 1932		
	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	H.-F.	H.-F.	Kokku-Tot.
	1930.										
Linnad — Villes	1 878	1 809	380	338	2 258	2 147	248	164	2 010	1 983	3 993
Tallinn	1 114	986	196	167	1 310	1 153	158	89	1 152	1 004	2 216
Haapsalu	22	24	9	7	31	31	7	1	24	30	54
Kuressaare	2	6	1	2	3	3	—	—	3	8	11
Narva	126	143	43	45	169	188	21	21	148	167	315
Nõmme	59	35	12	11	71	46	12	4	59	42	101
Paide	8	10	11	3	19	13	1	1	18	12	30
Paldiski	6	6	1	—	6	6	1	—	5	6	11
Petseri	3	3	2	1	5	4	—	—	5	4	9
Pärnu	159	187	32	32	191	219	14	13	177	206	383
Põltsamaa	4	4	—	—	4	4	—	—	4	4	10
Rakvere	42	49	5	1	47	50	1	—	46	50	96
Tapa	23	21	7	5	30	26	5	2	25	24	49
Tartu	187	184	37	37	224	221	13	16	211	205	416
Tõrva	5	15	2	1	7	16	—	—	7	10	23
Türi	7	4	1	6	8	10	3	—	5	10	15
Valga	27	9	8	4	35	13	5	1	30	12	42
Viljandi	47	74	7	7	54	81	5	8	49	73	122
Võru	38	40	4	9	42	58	2	8	40	50	90
Maad — Arrondissem.	2 752	2 483	506	427	3 258	2 910	253	202	3 005	2 708	5 713
Viru	207	254	41	34	338	228	16	20	322	268	590
Järva	126	190	44	31	170	161	10	10	160	151	311
Harju	295	223	55	39	350	262	31	12	319	250	569
Lääne	385	313	53	48	388	301	33	20	355	341	696
Saare	53	59	32	26	85	85	10	9	75	76	151
Pärnu	361	364	55	58	416	422	30	40	386	382	768
Viljandi	212	210	31	19	243	220	20	17	223	212	435
Tartu	612	549	86	70	698	619	45	31	653	588	1 241
Valga	56	47	4	7	60	54	5	5	55	49	104
Võru	345	273	88	68	433	341	46	33	387	308	695
Petseri	60	61	17	27	77	88	7	5	70	83	153
Kokku — Total	4 630	4 292	886	765	5 516	5 057	501	366	5 015	4 691	9 706
1931.											
Linnad — Villes	2 010	1 993	399	298	2 409	2 281	214	160	2 195	2 121	4 316
Tallinn	1 152	1 064	234	167	1 388	1 231	130	94	1 256	1 137	2 393
Haapsalu	24	30	2	4	26	34	2	7	24	27	51
Kuressaare	3	8	7	2	10	16	—	1	10	9	19
Narva	148	167	43	36	191	203	27	13	164	190	354
Nõmme	59	42	11	6	70	48	10	3	60	45	105
Paide	18	12	7	7	25	19	4	2	21	17	38
Paldiski	5	6	1	1	6	7	—	—	6	7	13
Petseri	5	4	5	—	10	4	3	1	7	3	10
Pärnu	177	206	31	24	208	230	10	7	198	223	421
Põltsamaa	6	4	1	—	7	4	—	—	7	4	11
Rakvere	46	50	2	2	48	52	1	2	47	50	97
Tapa	25	24	2	2	27	26	1	1	26	25	51
Tartu	211	205	26	24	237	229	16	16	221	213	434
Tõrva	7	16	—	2	7	18	—	2	7	16	23
Türi	5	10	5	6	10	16	2	4	8	12	20
Valga	30	12	3	3	33	15	2	—	31	15	46
Viljandi	49	73	15	7	64	80	5	5	59	75	134
Võru	40	50	4	5	44	55	1	2	43	53	96
Maad — Arrondissem.	3 005	2 708	518	432	3 523	3 140	255	196	3 268	2 944	6 212
Viru	322	268	44	32	366	300	22	6	344	294	638
Järva	160	151	49	48	209	199	21	15	188	184	372
Harju	319	250	57	40	376	290	32	19	344	271	615
Lääne	355	341	27	32	382	373	22	15	360	358	718
Saare	75	76	20	16	95	92	13	13	82	79	161
Pärnu	386	392	63	55	449	437	32	36	417	401	818
Viljandi	228	212	34	28	240	267	22	10	235	230	465
Tartu	653	588	77	76	730	664	39	29	691	635	1 326
Valga	56	49	4	6	59	55	1	7	58	48	106
Võru	387	308	132	86	519	394	45	41	474	353	827
Petseri	70	83	11	13	81	96	6	5	75	91	166
Kokku — Total	5 015	4 691	917	730	5 932	5 421	469	356	5 463	5 065	10 528

Taberkuloosi kohta enne Keskbüroo väljaandeks ilmunud artiklid ja andmed:

- Taberkuloos 1929 a., E. Lasberg, Eesti Statistika nr. 112(3) 1931 a., lhk. 156—160.
 Taberkuloos, E. Lasberg, „Rahvastik ja tervishoid Eestis“ 1930 a., lhk. 95—105.
 Taberkuloos 1925—26 a., E. Lasberg, Eesti Statistika 1927 a., lhk. 518—523.
 Taberkuloos 1923—24 a., E. Lasberg, „Tervishoid Eestis“ 1925 a., lhk. 20—28.

TULEKAHJUD 1931 a. INCENDIES en 1931.

Sisuu: 1. Üldarvu liikumine, ltk. 343. 2. Tulekahjud aastaegade järgi, ltk. 344. 3. Tulekahjude põhjused, ltk. 344. 4. Tekitatud kahjud, ltk. 345.

1931 aasta tulekahjuteatelehtede kontrollimisel, mida toimiti eelmise aasta eeskujul politseiliste üldteatelehtede (kuritegude ja administratiivmääruste rikkumiste kohta) alusel, selgus, et eri tulekahjuteateleht jäi Riigi Statistika Keskbüroole esitamata 103 juhul (1930 a. 131 juhul). Üldteatelehtede (kontrolllehtede) järgi mainitud 103 tulekahjust tekitas ainelist kahju 60 ehk 58,2%, üldsummas 104 tuh. kr ehk keskmiselt ühe kahjustanud tulekahju kohta 1 740 kr (1930 a. 77 ehk 58,8%, 89 tuh. kr ja 1 162 kr). Keskmise kahjusumma suure kasvu põhjustas 2 suur-tulekahju (Järvamaal), millised tekitasid 60 tuh. kr kahju. Vaatamata mainitud keskmise kahjusumma suurenemisele see osutus ikkagi väiksemaks vastavast üldkeskmisest (2,25 tuh. kr). Nagu 1929—30 aastailgi, ei tekitanud suur osa teatamata jäänud tulekahjust ainelist kahju ja kahjustanud tulekahjud olid väheste eranditega väikesummalised. Tulekahjude andmete koostamisel võeti arvesse eri tulekahju teatelehed kui ka mainitud 103 tulekahjusid käsitavat üldteatelehte.

1930 a. arv 9,7% väiksem. Kahjustamata tulekahjusid registreeriti eelmisest aastast väiksemal arvul, maal kui ka linnas, nimelt üldse 146, maal 50 ja linnas 96 juhtumit (1930 a. vastavalt 176, 75 ja 119) ning nende osasuurus tulekahjude üldarvust kahanes maal 5,7% 1930 a. 4,8% 1931 a.; linnus ja aleveis vastavalt 37,1%—33,1%.

Järgnevas vaatleme peamiselt kahjustanud tulekahjusid. Ainelist kahju tekitanud tulekahjud sagesid üldse 3,3% (1931 a. 1 175, 1930 a. 1 137) ja maal 4,9% (1931 a. 981, 1930 a. 935) ning harvenesid linnus ja aleveis 4,0% (1931 a. 194, 1930 a. 202). Tulekahjud sagesid Pärnu-, Viljandi-, Tartu-, Võru- ja Petserimaal ning Harju-, Lääne-, Pärnu- ja Valgamaal linnus ja aleveis ning harvenesid kõigis teisis mais ja linnus, arvatud välja Järva- ja Petserimaa linnad ja alevid, kus tulekahjude arv ptisis endisena. Suurimal määral muutus tulekahjude sagedus Petserimaal, kus nende arv näitas 47,6% kasvu (1931 a. 304, 1930 a. 206 tulekahju), milline asjaolu mõjutas otsustavalt tulekahjude arvu liikumise suunda mais üldse. Kui jätta arvestusest välja Petserimaa, siis teiste maade tulekahjude arv osutab 7,1% kahanemist 1931 a. (1931 a. 677, 1930 a. 729). Mainitud maal olid tulekahjud arvukaimad ka varem ail aastail, kuid möödunud aastal see ülekaal suurenes järsult ja Petserimaale langes 31,0% maade tulekahjude üldarvust (1930 a. 22,0%). Linnust ja aleveist väärivad tähelepanu tulekahjude arvu kasvu poolest Valgamaal asuvad (1931 a. 12, 1930 a. 1). Ühtki tulekahju ei märgitud Võrumaal linnas ja aleveis (1930 a. 9).

Tulekahjude üldarv — Nombre général des incendies.		
	1931	1930
Tulekahjude arv oli:		
Maal	1 031	992
Linnas	290	321
Kokku — Total	1 321	1 313
Neist tekitasid ainelist kahju:		
Maal	981	935
Linnas	194	202
Kokku — Total	1 175	1 137
	1930 a. = 100.	
Nombre d'incendies:		
Arrondissem.	103,9	100
Villes	90,3	100
Total	100,6	100
Don't ayant causé dommages:		
Arrondissem.	104,9	100
Villes	96,0	100
Total	103,3	100

Tulekahjude arv 10 000 elaniku kohta üksikuis mais ja linnus kujunes järgmiseks: Petserimaal 51,7, — linnas 29,8 (1930 a. 35,0 ja 29,8), teisis mais 5,8—13,4, linnus 0—14,9 (1930 a. 6,2—15,1 ja 0—17,8), Suuremad arvud langesid teisist maist Pärnu-Viljandi-, Valga- ja Võrumaale ning linnust Saare- ja Valgamaal asuvaile, kusjuures mainitud maid iseloomustasid võrdlemisi kõrged suhtarvud ka varem ail aastail. Tallinnale langes 69 tulekahju (kahjuta 39) ehk 35,6% linnade tulekahjude üldarvust (1930 a. kahjustanud 59, kahjuta 61 ja 18,4%).

1. Üldarvu liikumine. 1930 aasta, mis oli tulekahjurikkaim ajavahemikul 1925—1930 a., ületas 1931 a. tulekahjude arvult üldse 0,6% (1931 a. 1321, 1930 a. 1313) ja maal 3,9% võrra (1931 a. 1 031, 1930 a. 992), kuna linnas oli

olid ülekaalus linnad ja alevid (maal 0,8, linnas 1,2 tulekahju 10 000 elan. kohta). Mainida tuleb, et võrdlemisi suur on tulekahjude arv, milliste tekkimise põhjusi politseiasutisil ei lähe korda teha täpsalt kindlaks, kuid kus olevad andmed siiski võimaldavad teha vastavaid oletusi. Sellistel juhtudel võeti arvesse arvatav põhjus, kusjuures arvatavad süütahtmised näidati erirühmana, kuna muud arvatavad põhjused arvestati koos kindlakstehtuiga.

Hooletusest alguse saanud tulekahjud moodustasid endiselt suurima rühma (üldse 1931 a. 468 ehk 39,8%, 1930 a. 452 ehk 39,8%); mainitud tulekahjude arv ja osatähtsus suurenes maal (1931 a. 366 tulek. ehk 37,3% üldarvust, 1930 a. 336 ja 35,9%) ja vähenes linnus ja alevs (1931 a. 102 ehk 52,0%, 1930 a. 116 ehk 57,4%). Sagedaimaks tulekahju põhjuseks osutus hooletus kõigis mais ja linnus, arvatud välja Saare- ja Valgamaa, ning Läänemaal linn ja alevid, kus olid ülekaalus teised põhjused. Arvurikkamad olid need tulekahjud Tartu- (55), Võru- (45) ja Petserimaal (118). Üksikuist aastaegadest paistab nende tulekahjude rohkuse poolest silma maal sügis, nimelt langes sellele 1931 a. 33,9%, 1930 a. 26,2 (kevadele 28,6%), 1929 a. 32,9%, 1928 a. 33,5% ja 1927 a. 33,3%; selle nähtuse põhjustasid osalt rohkearvulised viljakuivatiste ahjude kütmisest tekkinud tulekahjud. Linnus ja alevs langes suurim arv enamasti talvele (liigkütmine, puudulik järelevalve kütmisel j.n.e.), näit. 1931 a. 29,4%, 1930 a. 32,8%, 1929 a. 35,4%, 1928 a. 27,9% (kevadele 32,8%), 1927 a. 27,3% (suvele 30,3%) vastavast üldarvust.

Hooletusest alanud tulekahjude arv on kasvanud järjekindlalt alates 1929 a. (üldse 1929 a. 425, 1928 a. eriteatelehtede järgi 285). Hooletus avaldus puudulikus järelevalves kütmisel üldse 156, maal 139 ja linnas 17 juhul, liigkütmisel vastavalt 50, 37 ja 13 juhul ning mitmesugusel viisil tulega ja tuldvõtivate ainetega hooletult ümberkäimises 266, 194 ja 72 juhul. Eriti suur oli puuduliku järelevalve tõttu tekkinud tulekahjude arv ja osatähtsus Petserimaal, nimelt 59 tulekahju ehk 50% hooletusest tekkinud tulekahjude arvust.

Korratuist tuleasemeist alguse saanud tulekahjud sagesid järsult 1931 a. (Üldse 1931 a. 253 tulekahju ehk 21,5% üldarvust, 1930 a. 167 ehk 14,7%; maal 1931 a. 233 ehk 23,8%, 1930 a. 155 ehk 16,6%; linnas 1931 a. 20 ehk 10,3%, 1930 a. 12 ehk 6,0%). Juurekasvust 78,2% ja üldarvust 49,8% langes Petserimaale, kus seda liiki tulekahjude arv kasvas kahekordselt (1931 a. 116, 1930 a. 55) ja oli peaaegu võrdne hooletusest tekkinud tulekahjude arvuga. Peale Petserimaa, mainitud tulekahjud sagesid veel Viru- (1931 a. 17, 1930 a. 12), Harju- (13 ja 9), Saare-, kus need moodustasid suurima rühma (9 ja 8), Viljandi- (14 ja 10), Tartu- (18 ja 16) ja Võrumaal (21 ja 11) ning linnus Viru- (1931 a. 1, 1930 a. 0), Järva- (1 ja 0), Harju- (5 ja 3), Lääne- (1 ja 0), Pärnu- (4 ja 1), Viljandi- (2 ja 0) ja Valgamaal (3 ja 0). Aastaegadest oli selliste tulekahjude poolest rikkaim maal ke-

vad ja linnas talv, nimelt langes nende üldarvust mainitud aastaegadele maal ja linnas vastavalt: 1931 a. 33,9% ja 45,0%, 1930 a. 31,6% ja 58,3%, 1929 a. 34,1% ja 57,1%, 1928 a. 32,3% ja 58,3%; 1927 a. 23,2% (talv 32,4%) ja 40,9%.

Sädemed ja tahma põlemine põhjustasid tulekahjusid eelmisest aastast väiksemal arvul üldse (1931 a. 89 ehk 7,6% tulekahjude üldarvust; 1930 a. 94 ehk 8,3%) ja maal (1931 a. 72 ehk 7,3%; 1930 a. 81 ehk 8,7%) ning suuremal arvul linnus ja alevs (1931 a. 17 ehk 8,8%, 1930 a. 13 ehk 6,4%). Mainitud tulekahjud sagesid Viljandi- (1931 a. 5, 1930 a. 4), Tartu- (8 ja 6) ja Petserimaal (17 ja 8) ning linnus Harju- (6 ja 3), Lääne- (1 ja 0), Pärnu- (4 ja 1) ja Viljandimaal (1 ja 0). 1931 a. koondus suurim arv neist tulekahjudest maal suvele (45,8%) ja linnas talvele, kuna varem aastail suurimad arvud langesid enamasti kevadele, maal kui ka linnas.

Piksest tekitatud tulekahjude arv suurenes linnas ja maal, samuti nende osasuurus üldarvust (üldse 1931 a. 61 ehk 5,2%, 1930 a. 47 ehk 4,1%; maal 1931 a. 59 ehk 6%, 1930 a. 46 ehk 4,9%; linnas 1931 a. 2 ehk 1,0%, 1930 a. 1 ehk 0,5%). Üksikuis mais tulekahjude arv oli 1—11 (1930 a. 1—10), väikseim arv langes Järva-, suurim Petserimaale. Neist tulekahjudest koondus 80,3% suvele; 14,8% kevadele ja 4,9% sügisele (1930 a. 70,2% suvele; 29,8% kevadele).

Süütamistulekahjud (ühes arvat. süütamisega) vähenesid arvult ja osasuuruselt maal ja linnas (üldse 1931 a. 202 ehk 17,2%; 1930 a. 247 ehk 21,7%, maal 185 ehk 18,9%; 1930 a. 223 ehk 23,8%, linnas 1931 a. 17 ehk 8,8%; 1930 a. 24 ehk 11,9%). Süütamiste arv osutas kasvu Saare- (1931 a. 5, 1930 a. 4), Viljandi- (1931 a. 27, 1930 a. 19) ja Valgamaal (1931 a. 16, 1930 a. 13) ning linnus Pärnu- (1931 a. 4, 1930 a. 2), Valga- (1931 a. 1, 1930 a. 0) ja Petserimaal 1931 a. 2, 1930 a. 0). Peale Petserimaa, millele langes suurim süütamiste arv (41), olid sellised tulekahjud arvurohked veel Pärnu- (25), Viljandi- (27), Tartu- (23), Valga- (16) ja Võrumaal (15). Süütamiste toimepanemisel eelistati sügist teistele aastaegadele, nii langes 1931 a. süütamisest 40,3% sügisele (1930 a. 32,4%), 24,8% suvele (1930 a. 18,4%), 18,0% talvele (1930 a. 23,5%) ja 17,4% kevadele (1930 a. 25,7%) ning arvatav. süütamisest vastavalt 41,4%; 34,5%; 10,3% ja 13,8% (1930 a. 20,6%), 33,8%; 29,4% ja 16,2%).

Teadmatuil ja mitmesuguseil muil põhjusil tekkinud tulekahjude arv ja osatähtsus kahanesid üldse (1931 a. 102 ehk 8,7%; 1930 a. 130 ehk 11,4%) ja maal (1931 a. 66 ehk 6,7%; 1930 a. 94 ehk 10,1%) ning püsisid arvult endisena ja osasuuruselt kasvasid linnus ja alevs (1931 a. 36 ehk 18,5%; 1930 a. 36 ehk 17,8%).

4. Tekitatud kahjud. 1929—1930 a. tulekahjude *Dommages causés.* arvu ja summanuutus sündis ühises suunas — mõlemad suurenesid; 1931 a. jatkas arv kasvu (üldse ja mais) kuna summa järsult kahanes, nimelt moodustas tulekahjude läbi

Tulukahjude arv ja kahjustumma (kroontides) üksikuis mals, hinnus ja allevis põhjuse järgi 1931 a.
Nombre d'incendies et leur répartition d'après les causes, saisons et dommage (en kr) en 1931.

Table with multiple columns: Location (Viru, Järva, Harju, Lääne, Saare, Pärnu, Viljandi, Tartu, Valga, Võru, etc.), Incident Type (Hoolestus Imprudence, Korratud tulcasemed Désordres des échemées, Sädemad, taima põlemine-Einzelnes, sue enflam., Pikne Poudre, Süütamine Incendie volontaire, Arvatav süütamine Incendie volontaire présumée, Teadmata Inconnu, Kokku Total). Sub-columns include Arv (Number) and Kahjustusumma (Damage in kr) for various months (Üldse Total, Üldse Total, Üldse Total, etc.).

Kokku maad — Total pour les arrondissements.

Summary table for 'Kokku maad' (Total for arrondissements) with columns for months (1-12) and columns for Arv (Number) and Kahjustusumma (Damage in kr) for each month, plus a final 'Kokku' (Total) row.

Tulekahjude arv ja kahjusumma üksikuis mais, lianas ja aleviis põhjaste järgi 1931 a. (järg).
 Nombre d'incendies et leur répartition d'après les causes, saisons et domages (en kr) en 1931 (suite).

	Hooletus Imprudence			Korratud tulcasemed Désordre des cheminées			Sädemed, tähma põle- mine-Etincel- lles, suite			Pikne Foudre			Süütamine Incendie ro- lantaire			Arvatav süütamine Incendie ro- lantaire présuimée			Teadmata Inconnu			Kokku Total		
	Arv Nombre			Arv kr			Arv kr			Arv kr			Arv kr			Arv kr			Arv kr			Arv kr		
	Üldse- Total	Kahjuga Casants dommage	Kahjusumma kr Domage en kr	Üldse	Kahjuga	Kahjusumma kr	Üldse	Kahjuga	Kahjusumma kr	Üldse	Kahjuga	Kahjusumma kr	Üldse	Kahjuga	Kahjusumma kr	Üldse	Kahjuga	Kahjusumma kr	Üldse	Kahjuga	Kahjusumma kr	Üldse	Kahjuga	Kahjusumma kr
Linnad ja alevid — Villes et bourgs.																								
Virumaaal . . .	1	2	50	1	1	308	1	1	100	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1930 a.	2	3	7008	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kokku	3	5	7508	1	2	308	1	2	100	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Järvamaal . . .	1	2	12753	1	1	308	3	1	100	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1930 a.	26	22	50129	—	—	—	3	3	4140	1	1	1100	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kokku	27	24	51402	1	2	616	4	4	5140	1	2	1210	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Harjumaal . . .	1	2	1633	1	1	4500	2	1	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1930 a.	3	3	1078	—	—	—	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kokku	4	6	2711	1	2	4500	3	2	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Läänemaal . . .	1	2	310	1	1	131	2	1	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1930 a.	1	1	310	—	—	—	1	1	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kokku	2	2	620	1	2	141	3	2	20	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Saaremaal . . .	1	1	210	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1930 a.	1	1	200	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kokku	2	2	410	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pärnumaal . . .	1	2	350	2	1	100	1	1	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1930 a.	6	2	70	3	3	3080	1	1	3850	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kokku	7	4	420	5	4	4180	2	2	3960	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Viljandimaal . . .	1	2	105	1	1	70	1	1	700	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1930 a.	15	11	80304	2	1	200	1	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kokku	16	12	80409	3	2	270	2	2	702	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tartumaal . . .	1	3	2110	1	1	70	1	1	27	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1930 a.	6	2	8190	1	1	60	3	1	27	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kokku	7	4	10200	2	2	130	4	2	54	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Valgamaal . . .	1	2	3091	2	2	404	1	1	2590	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1930 a.	3	3	3155	3	3	2454	1	1	2590	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kokku	4	6	6246	5	6	4908	2	2	5180	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Võrumaal . . .	1	2	5262	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1930 a.	4	4	510	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kokku	5	8	5772	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Potsjerimaal . . .	1	2	510	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1930 a.	1	1	50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kokku	2	3	560	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kokku linnad ja alevid	128	110	196060	59	54	90232	20	10	3579	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Villes et bourgs	31	22	101495	9	7	3855	14	5	18650	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kokku	159	132	297555	68	61	128787	34	15	54429	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1930 a.	168	116	336356	14	12	5798	41	13	30815	1	1	1100	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kõik kokku — Totaux généraux.																								
Kokku—Total	128	110	196060	59	54	90232	20	10	3579	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1930 a.	168	116	336356	14	12	5798	41	13	30815	1	1	1100	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Üldse — Gr. total	524	468	1092240	267	233	397547	127	89	178537	62	61	170430	166	144	440960	59	58	123792	117	102	341929	1321	1175	2647495
1930 a. üld.	524	462	1091610	173	167	489094	136	94	417916	47	47	97633	208	179	621348	70	68	158331	156	130	1500606	1818	1187	4461593

tekitatud kahjusumma üldse 2 647 tuh. kr, sellest mais 2 149 tuh. kr, linnus ja alevs 498 tuh. kr (1930 a. vastavalt 4 462 tuh. kr, 2 656 tuh. kr ja 1 806 tuh. kr) ning seega kahjusumma kahanes võrreldes eelmise aastaga vastavalt 40,7%, 19,1% ja 72,4% võrra.

Kahjusumma (1 000 kr.)

	1931	1930	1929	1928	1927
Maad	2 149	2 656	2 195	1 659	1 862
Linnad ja alevid	498	1 806	1 067	639	913
Kokku	2 647	4 462	3 262	2 298	2 775

Selle nähtuse põhjustas peamiselt põlenud varade väiksem väärtus (keskmiselt) maal, ja tule hävitusetöö intensiivsuse vähenemine linnus, mis väljendub suurtulekahjude vähesuses ning nende keskmise kahjusumma kui ka üldise keskmise kahjusumma kahanemises. Suurtule-

Tulekahjude keskmine kahjusumma (1 000 kr.)

	Maad		Linnad ja alevid		Kokku	
	1931	1930	1931	1930	1931	1930
	Viru	2,74	2,61	0,93	2,75	2,31
Järva	3,93	3,16	1,02	0,90	3,58	2,91
Harju	2,59	4,69	3,71	14,62	3,23	9,78
Lääne	3,09	2,55	0,54	—	2,86	2,55
Saare	2,10	3,90	2,76	1,21	2,19	3,50
Pärnu	3,27	4,77	3,49	6,46	3,32	5,08
Viljandi	2,47	3,50	0,81	8,02	2,26	4,50
Tartu	2,30	2,78	1,81	9,04	2,23	3,84
Valga	2,72	1,61	1,03	0,0	2,27	1,57
Võru	1,77	2,91	—	3,87	1,77	3,01
Petseri	1,26	1,35	2,02	2,91	1,27	1,40
Kokku — Total	2,19	2,84	2,57	8,94	2,25	3,92

kahjud (summagaga üle 10 000 kr) vähenesid arvult 66,7% (1931 a. 50, 1930 a. 75) ja summalt 65,5% (1931 a. 988 tuh. kr, 1930 a. 2 866 tuh. kr); maal vastavalt 23,1% (1931 a. 40, 1930 a. 52) ja 42,5% (1931 a. 711 tuh. kr, 1930 a. 1 236 tuh. kr) linnus ja alevs 56,5% (1931 a. 10, 1930 a. 23) ning 83,0% (1931 a.

277 tuh. kr, 1930 a. 1 630 tuh. kr). Suurtulekahjude arv ja kahjusumma moodustasid vastavast üldarvust ja summast: üldse 4,2% ja 37,3% (1930 a. 6,6% ja 64,2%), maal 4,1% ja 33,1% (1930 a. 5,6% ja 46,5%) ning linnus 5,1% ja 55,5% (1930 a. 11,4% ja 90,2%).

Suurtulekahjude arv ja summa.

	Maad		Linnad	
	Arv	Kahju 1 000 kr	arv	Kahju 1 000 kr
Viru	5	90	—	—
Järva	3	85	—	—
Harju	4	58	0	216
Lääne	2	52	—	—
Saare	2	25	1	13
Pärnu	7	120	3	48
Viljandi	3	45	—	—
Tartu	4	66	—	—
Valga	1	14	—	—
Võru	2	36	—	—
Petseri	7	120	—	—
Kokku — Total	40	711	10	277

Keskmine kahjusumma oli üldse 2,25 tuh. kr, maal 2,10 tuh. kr ja linnus 2,57 tuh. kr (1930 a. 3,92; 2,84 ja 8,94 tuh. kr). Keskmine kahjusumma võnkus üksikuis mais 1,26—3,93 tuh. kr (1930 a. 1,35—4,77 tuh. kr), linnus ja alevs 0—3,71 tuh. kr (1930 a. 0—14,62 tuh. kr) ning kahjude üldsumma — mais 65 — 383 tuh. kr (1930 a. 69 — 401 tuh. kr), linnus ja alevs 0—308 tuh. kr (1930 a. 0—1 140 tuh. kr). Suuremad kahjusummad osutusid Petseri- (383 tuh. kr), Tartu- (281 tuh. kr), Pärnu- (278 tuh. kr), Viljandi- (203 tuh. kr) ja Virumaal (200 tuh. kr) ning linnus ja alevs Harjumaal (308 tuh. kr, sellest Tallinnas 286 tuh. kr).

Riigimaade ja -metsade valitsuse andmeil oli riigimetsa põlemisi 130 juhus, millised tekitasid riigile kahju 10 651 kr suuruses, sellest kustutamise kulud 2 128 kr.

Andmeid põlenud varanduste, nende omanikkude ja varanduste ülevaatu kindlustamise kohta. (Arvestatud ainult tulekahju eriteatelehed.)

	1931	1930	1929	1928		1931	1930	1929	1928
	Tule läbi kannatanud hoonete oman. arv	1 113	927	872		692	Tulekahju läbi sai hoonete omanik keskmiselt kahju kr:	1 374	1 755
Neist maal	967	779	754	592	Maal	1 527	2 635	3 737	4 133
Kannatanud hoonete arv	1 549	1 264	1 100	810	Linnus ja alevs	86,5	79,1	84,2	68,3
Neist maal	1 397	1 102	991	707	Hooned kaotasid tule läbi keskmiselt oma väärtusest %:	8,1	16,1	11,2	19,9
Hoonete väärtus enne tulekahju 1 000 kr.	4 281	4 155	5 289	3 410	Maal	81,6	72,4	78,4	70,1
Sellest maal	1 537	1 729	1 348	1 330	Linnus ja alevs	80,8	79,7	78,8	73,0
Hoonete põlemisest saadud kahju 1 000 kr.	1 552	1 757	1 576	1 323	Hoonete väärtuse füüsummast oli tule vastu kindlustatud %:	62,7	57,4	62,0	61,2
Sellest maal	1 329	1 367	1 136	909	Maal	57,8	78,8	80,7	56,9
Kindlustuste arv (tule vastu)	907	682	684	488	Põlenud muu vara omaniku keskmise kahju kr:	697	1 224	1 266	1 128
Neist maal	789	564	501	415	Linnus ja alevs	1 642	7 347	3 807	1 650
Kindlustuste summa (1 000 kr.)	2 549	2 898	4 015	1 979	Muu vara omanikest olid vara tule vastu kindlustatud %:	8,8	11,5	13,4	10,8
Sellest maal	963	992	830	814	Maal	26,5	31,0	29,8	34,3
Muu varandus:					Linnus ja alevs				
Tule läbi kannatanud muu vara oman. arv	1 202	1 188	1 041	802					
Neist maal	1 040	996	880	665					
Muu vara põlemisest saadud kahju 1 000 kr.	991	2 615	1 727	970					
Sellest maal	725	1 219	1 114	750					
Kindlustuste arv (tule vastu)	135	174	166	119					
Neist maal	92	115	118	72					

Tulekahjude kohta enam Keskbiroo väljaandis ilmunud artiklid ja andmed:

Tulekahjud 1930 a., V. Feldman, Eesti Statistika nr. 115(6), lk. 382—387.
Tulekahjud 1929 a., V. Feldman, Eesti Statistika 1930 a., lk. 208—213.
Tulekahjud 1928 a., V. Feldman, Eesti Statistika 1929 a., lk. 201—206.
Tulekahjud 1927 a., V. Feldman, Eesti Statistika 1928 a., lk. 194—199.
Tulekahjud 1924—26 a., V. Feldman, Eesti Statistika 1927 a., lk. 512—517.

KAUBALAEVASTIK 1. I. 1932 a.
MARINE MARCHANDE le 1. I. 1932.

Kokkuvõtted tehtud Veeteede vallitsuse 1932 a. laevade registri andmetel.

Sisu: 1. Merekaubalaevastik, lhk. 349. 2. Sisevete laevastik, lhk. 350.

Merekaubalaevastik — Marine marchande.

1.	20—100 br. reg. tn.		101 br. reg. tn. ja üle		Kokku		1. jaan. 1931 a.	
	arv	br. reg. tn.	arv	br. reg. tn.	arv	br. reg. tn.	arv	br. reg. tn.
Aurulaevad— <i>Navires à vapeur</i>	27	1 457	70	78 005	97	79 462	93	70 353
Mootorlaevad— <i>Navires à moteur</i>	6	220	5	2 391	11	2 611	15	2 737
Mootorpurjelaev. — <i>Navires à moteur et voiles</i>	14	585	21	6 077	35	6 662	33	5 529
Purjelaevad— <i>Navires à voiles</i>	106	6 703	46	11 204	212	17 907	247	19 489
Kokku — Total	213	8 965	142	97 677	355	106 642	388	98 108
Praamidid — <i>Chalandes</i>	39	1 996	32	6 355	71	8 351	55	8 081
Üldse — Grand total	252	10 961	174	104 032	426	114 993	443	106 189

1. Merekaubalaevastik.
Marine marchande.

Vaatamata surutisele, mis end laevanduse alal avaldas küllalt tunduvalt, halvates tegevust ja teenistust, on siiski meie merekaubalaevastik 1931 a. jooksul mahult kasvanud, kuigi läinud tagasi arviliselt. 1932 a. 1. jaanuariks oli meil laevade registri andmetel merekaubalaevu ilma praamideta 355, mahuga 106 642 br rgt arvestades laevu 20 br rgt alates. Eelmise aasta alguks oli laevu 388 mahuga 98 108 br rgt, seega suurenes maht 8,7% võrra. Ühes praamidega ulatub merekaubalaevastiku maht 1932 a. 114 993 br rgt eelmise aasta 106 189 br rgt vastu.

1931 a. kaubalaevastiku juurekasvu võrreldes varemate aastate vastava arvuga tuleb märkida tagasimeinekut. 1930 a. oli kaubalaevastiku juurekasv kõige suurem viimase viie aasta jooksul ning sellega võrreldes jääb 1931 a. juurekasv maha, nagu näha järgnevatest arvudest:

Merekaubalaev. 1. I. 1932 a.	355	maht 106,642 br. rgt.,	juurekasv
arv			8,534 br. rgt.
„ „ 1931 „	388	„ 98,108 „	18,340 „
„ „ 1930 „	375	„ 79,768 „	13,934 „
„ „ 1929 „	377	„ 65,834 „	7,387 „
„ „ 1928 „	379	„ 58,447 „	2,899 „

Laevade arvu vähenemine on tingitud merekaubalaevastiku koostise muutustest laevaliikide järgi. Nimelt vähenes purjelaevade arv, mis mahult väiksemad ja kasvas aurulaevade arv.

Aurulaevu oli 1932 a. alguks 97, mahuga 79 462 br rgt eelmise aasta 93 laeva 70 353 br rgt vastu. Seega üksinda aurulaevade maht suurenes

rohkem, kui kogu kaubalaevastiku oma, mis näitab, et teistes laevaliikides tuli ette vähenemisi. Juurekasv aurulaevades sündis ostmiste arvel, nimelt osteti 1931 a. välismaalt 8 aurulaeva, mahuga 10 935 br rgt. Üldine aurulaevade juurekasv oli aga väiksem, nagu nägime eelpool, sest aasta jooksul tuli ette ka vähenemisi. Nimelt hukkus 3 laeva mahuga 1 863 br rgt ja peale selle viidi üks väike 71 br rgt laev sisevetesse üle. Ostetud aurulaevade hulgas on kaks suuremat laeva, mille maht üle 3 000 br rgt, teiste laevade maht on veidi alla 1 000 br rgt. Vanusest on suuremaju ostetud laevadest keskmistes aastates.

Purjelaevade maht ulatub meie kaubalaevastikus 1932 a. alguks 17 907 br rgt eelmise aasta 19 489 br rgt vastu, seega näeme 8,1% vähenemist. Arvu järgi on purjelaevade vähenemine veel suurem: neid oli 1932 a. alguks 212 laeva eelmise aasta 247 laeva vastu. Kõige enam langes välja purjelaevade koosseisust laevu hukkumise teel, nimelt 18 laeva, mahuga 959 br rgt, vanaduse tõttu lammutati 13 laeva, mahuga 610 br rgt, välismaale müüdi 4 laeva, mahuga 305 br rgt ning mootorpurjelaevaks ehitati timber 3 laeva, mahuga 363 br rgt. 1931 a. jooksul tuli purjelaevu ka juure, nimelt osteti Taanist 2 suuremat purjelaeva kogumahuga 587 br rgt ja kodumaal ehitati kolm väikest purjelaeva, mis mahtu suurendas 97 br rgt võrra.

Mootorpurjelaevad kasvavad nii arvult kui mahult iga aasta vähehaaval, kuid järjekindlalt. 1932 a. alguks oli mootorpurjelaevu 35, mahuga

6 662 *br rgt*, eelmisel aastal 33 laeva — 5 529 *br rgt*. Juurekasv sündis purjelaevadest ümberehitamise teel ning ostu läbi. Välismaalt osteti 3 mpl. kogumahauga 951 *br rgt*. Ostetud mootorpurjekad on mahult kaunis suured ning vanuselt uued. Ka vähenemisi tuli mootorpurjelaevade hulgas ette, nimelt ehitati 1 mpl. mahuga 104 *br rgt* ümber praamiks, hukkus 1 laev 26 *br rgt* ning vanaduse tõttu langes koosseisust välja 1 laev 31 *br rgt*.

Mootorlaevad, mis senini, samuti kui mootorpurjekad, iga aasta arvuliselt kasvasid, on viimasel aastal nii arvult kui mahult läinud tagasi. Arv vähenes 4 ning maht 126 *br rgt* võrra. Vähenemise põhjuseks oli müük välismaale ning 1 väike ml. hukkus.

Praamide arv ja maht suurenes 1932 a. alguks, esimene 55-lt 71-le, teine 8 081 *br rgt* 8 351 *br rgt*. Juurekasv toimus peamiselt vanade praamide registreerimise tõttu, samuti paari väiksema praami juureehituse tõttu.

Kaubalaevastiku suurus. Kuna viimasel aastal osteti juure suuremaid auru- ja mootorpurjelaru, on kaubalaevastikus laevade arv suuresega üle 500 *br rgt* tõusnud 43 pealt 50 peale ja neile kuulub üle 2/3 üldmahust, nagu näitavad järgnevad arvud:

I. I. 1932 a. I. I. 1931 a.
arv maht arv maht

kuni 500 *br rgt* 305 32 548 345 34 101
üle 500 „ „ 50 74 094 43 64 007

Üksikasjalised andmed kaubalaevastiku suuruse kohta on toodud tab. 1.

Aurulaevadest on 27 laeva endiselt kuni 100 *br rgt* suured. Suuruseliigini kuni 2 000 *br rgt* on laevade arv 1932 a. enamvähem võrdne eelmise aasta arvule. Üle 2 000 *br rgt* suuruste laevade arv on aga kasvanud.

Purjelaevade arv on vähenenud suuruseliigis alla 100 *br rgt*. Ses liigis oli 1931 a. alguks 198 laeva, 1932 a. aga 166 laeva. Mootorpurjelaevade arv kasvas suuruseliigis üle 100 *br rgt* ja selle tõttu on 1932 a. suuremate (üle 100 *br rgt*) mootorpurjelaevade arv ülekaalus; aasta varem oli mõlemas suuruseliigis laevu võrdselt. Mootorlaevade arvust on pool alla ning pool üle 100 *br rgt*.

Kogu kaubalaevastiku tonnažist on 15,5% ehitatud kodumaal. Purjelaevad on suuremjaolt kodumaal ehitatud, nimelt 70,7% mahu järgi arvates ja nad moodustavadki suuremosa kodumaal ehitatud mahust. Ka mootorlaevadest ja mootorpurjelaevadest

on teatud osa kodumaal ehitatud, esimestest rohkem teistest vähem.

Ehitusematerjali järgi oli kaubalaevastikus 23,0% mahust puust. Puust on kõik purjelaevad, mootorpurjekad ja pool mootorlaevadest.

Laevastiku vanus % mahu järgi.
Age de la marine marchande.

2.	Kuni 5									Üle 40 a. ja teadmata
	5-10	10-15	15-20	20-25	25-30	30-35	35-40			
Aurulaevad — <i>Naviges à vapeur</i>	—	1,7	17,6	8,3	11,1	19,1	21,6	10,2	15,4	
Mootor ja mootorpurjelaevad — <i>Naviges à moteur et à moteur et voiles</i>	10,4	17,5	68,0	1,7	—	—	1,3	0,4	0,7	
Purjelaevad — <i>Naviges à voiles</i>	5,6	28,5	12,2	10,7	9,7	16,2	10,1	2,8	4,2	
Kokku — Total	1,8	7,6	21,1	4,4	9,9	16,9	17,9	8,1	12,3	

Kaubalaevastiku vanus on toodud tab. 1. Peale vananemise aasta võrra muutus meie kaubalaevastiku koosseis vanuse järgi 1932 a. alguks, võrreldes eelmise aastaga, laevade juurekasvu ja kahanemise läbi. Võrreldes kahe viimase aasta arvusid on märgata üle 40 a. vanuse mahu suurenemist 9,8%-lt 12,3%-le. Suurem osa mahust, 52,8% oli 1932 a. keskmistes aastates, nimelt 20—40 a. Ka aasta varem oli neis aastates sama suur osa mahust. Kuni 20 a. vana oli 35% mahust (eelmisel aastal 38%). Vanemates aastates, s. o. 20 a. ja rohkem on aurulaevad ja suur osa purjelaevadest, kuna mootorpurjelaevad on kõik vanuses kuni 20 a.

2. Sisevete laevastik. Sisevete laevastik koosnes *Flotte marchande Intérieure.* 1932 a. alguks 22 aurulaevast, mahuga 1 347 *br rgt*, 1 mootorlaevast 25 *br rgt* ja 71 lodjast 3 617 *br rgt*. Kogusummas oli sisevete tonnaž 1932 a. alguks 5 025 *br rgt* eelmisel aastal 5 012 *br rgt*, seega jäi üldarv peaaegu muutusetu. Koosseisus olid mõned väikesemad muudatused: Suurenes aurulaevade arv ja maht, esimene 2 võrra ning teine 84 *br rgt* võrra. Lodjaid vähenesid mahult 107 *br rgt* võrra.

Mere- ja sisevete laevastiku arvud koos:

	Mere laevad		Sisevete laevad		Kokku	
	Arv	Br. reg. tn.	Arv	Br. reg. tn.	Arv	Br. reg. tn.
Aurulaevad	97	79 462	22	1 347	119	80 809
Mootorlaevad	11	2 611	1	25	12	2 636
Mootorpurjelaevad	35	6 662	—	—	35	6 662
Purjelaevad	212	17 907	—	—	212	17 907
Praamid ja lodjad	77	8 351	72	3 653	149	12 004
Üldse	436	114 993	95	5 025	531	120 018

Kaubalaevastiku kohta enim Keskbüroo väljaandets ilmunud artiklid:

Kaubalaevastik	I. I. 1931 a.	J. Kitsu-Oisman,	Eesti Statistika nr. 116(7)—117(8)	1931 a. lhk. 479—484.
„	I. I. 1930 a.	„ „ „ „	nr. 106(9)	1930 „ „ 479—484.
„	I. I. 1929 a.	A. Kitsu.	nr. 94(8)	1929 „ „ 516—521.
„	I. I. 1928 a.	J. Oisman,	nr. 82(8)	1928 „ „ 532—537.
„	I. I. 1927 a.	J. Oisman,	„ „ „	1927 „ „ 404—409.

Tab. 2. MEREKALAJAVASTIKU KODUSADAMAD, TEGEVISE ISELOOM JA LAEVADE OMANIKUD.
 PORTS MERCHANTS NARRIMES, GENRE DE L'ACTIVITE DES NAVIRES et les PROPRIETAIRES des NAVIRES.

	Aurulaevad Navires à vapeur		Mookorjaleevad Navires à moteur		Purjaleevad Navires à voiles		Kokku --- Total		Pruamid Chalands		Üldise Grand total											
	br.	net.	br.	net.	br.	net.	br.	net.	br.	net.	br.	net.										
	67	58 778	31 254	9	1 939	987	13	3 579	2 636	68	5 637	4 806	162	69 953	39 723	27	4 853	4 416	139	74 809	44 139	
	15	12 586	7 099	1	621	444	3	387	200	39	4 784	4 156	58	18 378	11 995	5	350	308	63	18 728	12 303	
	4	335	142	—	—	—	10	1 901	1 377	20	1 833	1 656	6	523	3 077	39	3 148	2 830	45	3 071	31 37	
	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	5	7 090	4 118	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	2	321	180	—	—	—	3	767	581	8	266	227	8	222	—	—	—	—	—	—	—	—
	3	267	84	—	—	—	—	—	—	4	599	523	8	917	—	—	—	—	—	—	—	—
	97	79 462	42 865	11	2 611	1 445	35	6 662	4 904	212	17 901	15 395	353	106 642	64 609	71	8 351	7 554	456	114 993	72 163	

A. Laevade kodusatamad — Ports marchands maritimes.

Tallinn	67	58 778	31 254	9	1 939	987	13	3 579	2 636	68	5 637	4 806	162	69 953	39 723	27	4 853	4 416	139	74 809	44 139
Pärnu	15	12 586	7 099	1	621	444	3	387	200	39	4 784	4 156	58	18 378	11 995	5	350	308	63	18 728	12 303
Narva ja N.-Jõeau	4	335	142	—	—	—	10	1 901	1 377	20	1 833	1 656	6	523	3 077	39	3 148	2 830	45	3 071	31 37
Kuressaare	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Haapsalu	5	7 090	4 118	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kiikari	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kunda	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Paldiski	2	321	180	—	—	—	3	767	581	8	266	227	8	222	—	—	—	—	—	—	—
Lohsa	3	267	84	—	—	—	—	—	—	4	599	523	8	917	—	—	—	—	—	—	—
Einu-Kardia	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Üldse — Grand total	97	79 462	42 865	11	2 611	1 445	35	6 662	4 904	212	17 901	15 395	353	106 642	64 609	71	8 351	7 554	456	114 993	72 163

B. Laevade tegevise iseloom — Genre de navigation des navires.

Reislate ja mahivões tegevad laevad — Navires de voyageurs et de marchand.	9	2 520	1 462	3	124	57	—	—	—	—	—	—	—	12	2 654	1 519	—	—	—	12	2 654	1 519
a) Reisjate ja mahivões Hillaevad — Navires de ligne	55	70 196	40 971	7	2 451	1 388	35	6 662	4 904	212	17 907	15 395	309	97 216	62 658	71	8 351	7 554	380	105 567	70 212	
b) Transpordid — Navires sans ligne définie	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Abnuevad — Navires auxiliaires.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
a) Vedur- ja päästelaevad — Navires remorqueurs et de sauvetage	22	1 586	126	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	22	1 586	126	—	—	—	22	1 586	126
b) Jäimurjad — Brise-plage	5	3 736	136	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	3 736	136	—	—	—	5	3 736	136
c) Tulelaev, tõstelaev, ja meremärkidepannjad — Navires de signaux, hydrographiques etc.	6	1 414	170	1	30	00	—	—	—	—	—	—	—	7	1 450	170	—	—	—	7	1 450	170
Üldse — Grand total	97	79 462	42 865	11	2 611	1 445	35	6 662	4 904	212	17 907	15 395	353	106 642	64 609	71	8 351	7 554	456	114 993	72 163	

C. Laevade omanikud — Propriétaires des navires.

Riik — Etat	16	5 328	462	1	36	00	—	3 163	2 344	66	6 108	—	17	5 364	482	15	2 387	2 165	32	7 751	2 567
Üsksik isikud — Personnes privées	15	11 137	0 483	4	459	204	19	3 163	2 344	66	6 108	5 803	104	20 857	14 334	12	721	619	116	21 578	14 953
Aktsiaseltsid, osalistsused kaubanduslikud ettevõtted — Associations, sociétés et autres entreprises commerciales	44	40 855	23 155	5	1 902	1 137	—	3 400	2 500	146	11 799	—	49	42 757	24 292	40	5 052	4 062	89	47 809	28 954
Laevaosaukud — Compagnons	22	22 152	12 765	1	214	104	16	3 400	2 500	146	11 799	10 002	185	37 064	25 521	4	1 091	1 681	180	37 855	25 689
Üldse — Grand total	97	79 462	42 865	11	2 611	1 445	35	6 662	4 904	212	17 907	15 395	353	106 642	64 609	71	8 351	7 554	456	114 993	72 163

Reislate ja mahivões tegevad laevad — Navires de voyageurs et de marchand.
 a) Reisjate ja mahivões Hillaevad — Navires de ligne
 b) Transpordid — Navires sans ligne définie
 Abnuevad — Navires auxiliaires.
 a) Vedur- ja päästelaevad — Navires remorqueurs et de sauvetage
 b) Jäimurjad — Brise-plage
 c) Tulelaev, tõstelaev, ja meremärkidepannjad — Navires de signaux, hydrographiques etc.

Riik — Etat
 Üsksik isikud — Personnes privées
 Aktsiaseltsid, osalistsused kaubanduslikud ettevõtted — Associations, sociétés et autres entreprises commerciales
 Laevaosaukud — Compagnons

Anrulaevad — Navires à vapeur						Mootorlaevad Navires à moteur						Mootorpurjelaevad Navires à moteur et voiles							
Arv — Nombre		Maht rgt. Tonnage		Sellest Eestis ehitatud Dont construits en Estonie		Arv — Nombre		Maht rgt. Tonnage		Sellest Eestis ehitatud Dont construits en Estonie		Arv — Nombre		Maht rgt. Tonnage		Sellest Eestis ehitatud Dont construits en Estonie		Arv — Nombre	
				Arv — Nombre	Maht rgt. Tonnage					Arv — Nombre	Maht rgt. Tonnage					Arv — Nombre	Maht rgt. Tonnage		
br.	net.	br.	net.	br.	net.	br.	net.	br.	net.	br.	net.	br.	net.	br.	net.	br.	net.	br.	net.

A. Stauruse, ehitusmaterjali ning ehituskoha järgi

Laevad—Navires 20-50 rgt sellest puu — dont de bois	11	373	15	1	26	00	5	160	68	—	—	—	—	10	274	148	8	212	108	126
51—100	16	1 084	164	1	62	00	3	103	53	—	—	—	—	10	274	148	8	212	108	126
101—250	11	1 866	623	2	420	161	1	214	104	—	—	—	—	4	311	200	3	232	150	40
251—500	14	5 210	2 098	1	409	27	1	214	104	—	—	—	—	7	1 079	783	5	755	545	20
501—1000	13	9 457	4 877	—	—	—	3	1 829	1 094	3	1 829	1 094	—	13	4 415	3 301	—	—	—	16
1001—1500	12	15 276	8 901	—	—	—	1	621	444	1	621	444	—	1	583	466	—	—	—	1
1501—2000	7	12 004	7 077	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2001 ja üle sellest puu	13	34 183	19 110	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kokku—Total 20—100	27	1 457	179	2	98	00	6	220	82	—	—	—	—	14	585	354	11	444	258	166
Kokku üle 100 rgt.	70	78 005	42 686	3	838	188	5	2 391	1 363	3	1 829	1 094	21	6 077	4 550	5	755	545	46	
Üldse — Grand total	97	79 462	42 865	5	926	188	11	2 611	1 445	3	1 829	1 094	35	6 662	4 904	16	1 199	803	212	
Ehituskohi teadmata — Lieu de construction inconnu	3	374	4	—	—	—	1	30	15	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2

B. Vanuse järgi

Ehitamise aeg Année de construction	Sel. üle 100 rgt. Dont plus de				Sel. üle 100 rgt. Dont plus de				Sel. üle 100 rgt. Dont plus de										
	Arv	Maht	Arv	Maht	Arv	Maht	Arv	Maht	Arv	Maht	Arv	Maht							
1931—1927	1	26	00	—	1	621	444	1	621	444	3	343	231	2	245	162	24		
1926—1922	1	1 365	810	1	1 365	810	3	677	368	1	604	325	12	945	643	3	626	466	55
1921—1917	12	13 976	7 953	12	13 976	7 953	3	1 166	594	3	1 166	594	17	5 138	3 863	15	5 090	3 838	25
1916—1912	5	2 614	3	1	2 417	00	2	214	104	1	214	104	17	5 138	3 863	15	5 090	3 838	25
1911—1907	11	8 807	4 792	9	8 695	4 750	—	—	—	—	—	—	1	79	50	—	—	—	37
1906—1902	14	15 151	8 409	11	15 004	8 409	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	25
1901—1897	20	17 173	9 820	12	16 732	9 798	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	24
1896—1892	10	8 074	4 459	9	7 984	4 434	—	—	—	—	—	—	1	116	84	1	116	84	13
1891—1887	8	5 552	3 230	6	5 361	3 161	—	—	—	—	—	—	1	41	27	—	—	—	13
1886—1882	3	1 110	572	2	1 022	559	—	—	—	—	—	—	1	41	27	—	—	—	4
1881 ja varem	9	5 240	2 813	7	5 129	2 812	1	36	00	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
Teadmata	3	374	4	1	320	—	1	30	15	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Kokku — Total	97	79 462	42 865	70	78 005	42 686	11	2 611	1 445	5	2 391	1 363	35	6 662	4 904	21	6 077	4 550	212
sellest puu							5	938	601	2	835	548	35	6 662	4 904	21	6 077	4 550	212

MARINE MARCHANDE (le 1 janvier 1932).

Purjelaevad — Navires à voiles						Kokku—Total						Praadid — Chalands						Üldse — Grand total					
Maht rgt. Tonnage		Sellest Eestis ehitatud Dont construits en Estonie				Maht rgt. Tonnage		Sellest Eestis ehitatud Dont construits en Estonie				Maht rgt. Tonnage		Sellest Eestis ehitatud Dont construits en Estonie				Maht rgt. Tonnage		Sellest Eestis ehitatud Dont construits en Estonie			
		AVV Nombre		Maht rgt. Tonnage				AVV Nombre		Maht rgt. Tonnage				AVV Nombre		Maht rgt. Tonnage				AVV Nombre		Maht rgt. Tonnage	
br.	net.	br.	net.	br.	net.	br.	net.	br.	net.	br.	net.	br.	net.	br.	net.	br.	net.	br.	net.	br.	net.	br.	net.

Répartition d'après le tonnage et pays de construction

3 793	3 067	114	3 446	2 781	152	4 609	3 298	123	3 684	2 880	22	727	559	7	260	229	174	5 336	3 857	130	3 944	3 118
3 793	3 067	114	3 446	2 781	139	4 170	3 268	122	3 658	2 880	19	623	517	7	200	220	158	4 793	3 785	120	3 918	3 118
2 910	2 477	36	2 558	2 166	61	4 356	2 861	40	2 852	2 316	17	1 260	1 086	3	236	210	79	5 025	3 947	43	3 088	2 532
2 910	2 477	36	2 558	2 166	44	3 221	2 683	39	2 790	2 316	4	202	264	3	236	216	48	3 513	2 947	42	3 026	2 532
5 170	4 516	17	2 893	2 534	48	8 329	6 026	24	4 077	3 240	26	3 963	3 052	8	1 115	1 056	74	12 292	9 678	32	5 192	4 296
5 170	4 516	17	2 893	2 534	37	6 463	5 403	22	3 648	3 070	10	1 345	1 267	8	1 115	1 056	47	7 808	6 070	30	4 763	4 135
5 272	4 653	12	3 768	3 318	44	15 254	10 217	13	4 175	3 345	6	2 392	2 257	—	—	—	50	17 646	12 474	13	4 175	3 345
5 272	4 653	12	3 768	3 318	29	9 637	7 954	12	3 766	3 318	—	—	—	—	—	—	29	9 687	7 954	12	3 766	3 318
762	682	—	—	—	18	12 631	7 119	3	1 829	1 094	—	—	—	—	—	—	18	12 631	7 119	3	1 829	1 094
762	682	—	—	—	3	1 966	1 592	1	621	444	—	—	—	—	—	—	3	1 966	1 592	1	621	444
—	—	—	—	—	12	15 276	8 901	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12	15 276	8 901	—	—	—
—	—	—	—	—	7	12 004	7 077	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	12 004	7 077	—	—	—
—	—	—	—	—	13	34 183	19 110	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13	34 183	19 110	—	—	—
6 703	5 544	150	6 004	4 947	213	8 965	6 159	163	6 536	5 205	39	1 996	1 645	10	496	445	252	10 961	7 804	173	7 032	5 650
6 703	5 544	150	6 004	4 947	188	7 391	5 951	161	6 448	5 205	23	915	781	10	490	445	206	8 300	6 732	171	6 944	5 650
11 204	9 851	29	6 659	5 852	142	97 677	58 450	40	10 081	7 679	32	6 355	5 909	8	1 115	1 056	174	104032	64 359	48	11 196	8 735
11 204	9 851	29	6 659	5 852	60	18 116	14 949	35	8 035	6 841	10	1 345	1 267	8	1 115	1 056	79	19 461	16 216	43	9 150	7 807
17 907	15 395	179	12 663	10 799	355	106642	64 609	203	16 617	12 894	71	8 351	7 554	18	1 611	1 501	426	114993	72 163	221	18 228	14 385
17 907	15 395	179	12 663	10 799	252	25 507	20 900	196	14 483	12 046	33	2 200	2 048	18	1 611	1 501	285	27 767	22 948	214	16 094	13 547
60	53	—	—	—	6	464	72	—	—	—	45	4 409	3 874	—	—	—	51	4 873	3 946	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14	540	450	—	—	—	14	540	450	—	—	—

D'après l'âge

Sel. üle 100 rgt. Dont plus de				Sel. üle 100 rgt. Dont plus de				Sel. üle 100 rgt. Dont plus de				Sel. üle 100 rgt. Dont plus de										
990	822	—	—	29	1 989	1 497	3	866	606	5	281	257	1	135	130	34	2 270	1 754	4	1 001	736	
990	822	—	—	28	1 903	1 497	3	866	606	5	251	257	1	135	130	33	2 244	1 754	4	1 001	736	
5 097	4 379	12	3 234	2 838	71	8 084	6 200	17	5 829	4 430	8	899	850	5	736	697	79	3983	7 050	22	6 565	5 136
5 097	4 379	12	3 234	2 838	60	0 115	5 065	15	3 800	3 304	8	899	850	5	736	697	77	7 014	5 915	20	4 600	4 001
2 188	1 871	5	1 103	964	57	22 468	14 281	35	21 335	13 349	3	332	312	2	244	229	60	22 800	14 593	37	21 579	13 578
1 919	1 607	4	736	638	45	4 603	1 690	5	3 153	638	2	79	68	—	—	—	46	4 772	6 150	23	6 651	5 135
1 919	1 607	4	736	638	39	2 028	1 673	4	736	638	1	23	18	—	—	—	47	4 772	1 758	5	3 153	638
1 739	1 487	4	977	856	33	10 540	6 279	13	9 672	5 606	1	70	47	—	—	—	40	2 051	1 601	4	736	638
1 739	1 487	4	977	856	25	1 730	1 487	4	977	856	—	—	—	—	—	—	37	10 616	6 326	18	9 672	5 606
2 807	2 542	0	2 462	2 184	38	18 048	10 951	20	17 480	10 593	—	—	—	—	—	—	25	1 730	1 487	4	977	856
2 807	2 542	0	2 462	2 184	24	2 807	2 542	9	2 462	2 184	1	407	388	1	407	388	39	18 455	11 339	21	17 873	10 981
1 815	1 605	8	1 593	1 420	84	19 104	11 509	21	18 441	11 302	4	1 089	1 597	4	1 689	1 597	32	20 783	13 106	25	20 130	12 899
1 815	1 605	8	1 593	1 420	14	1 931	1 689	9	1 709	1 504	—	—	—	—	—	—	24	2 897	2 542	9	2 462	2 184
496	445	1	403	364	16	8 611	4 931	10	8 387	4 798	—	—	—	—	—	—	38	20 783	13 106	25	20 130	12 899
496	445	1	403	364	5	537	472	1	403	364	—	—	—	—	—	—	15	8 611	4 931	10	8 387	4 798
—	—	—	—	—	8	5 552	3 230	5	5 361	3 161	—	—	—	—	—	—	5	537	472	1	403	364
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	5 552	3 230	5	5 361	3 161
—	—	—	—	—	3	1 110	572	2	1 022	559	—	—	—	—	—	—	3	1 110	572	2	1 022	559
736	619	3	696	587	14	6 012	3 432	10	5 825	3 309	1	1 09	97	1	1 09	97	15	6 121	3 529	11	5 934	3 406
736	619	3	696	587	4	736	619	3	696	587	1	1 09	97	1	1 09	97	14	1 931	1 689	9	1 709	1 504
21	18	—	—	—	5	425	37	1	320	—	46	4 455	3 938	18	3 085	2 771	51	4 910	3 975	19	3 355	2 771
21	18	—	—	—	1	21	18	—	—	—	16	616	514	1	121	114	16	637	532	1	121	114
17 907	15 395	46	11 204	9 851	355	106642	64 609	142	97 677	58 450	71	8 351	7 554	32	6 355	5 909	426	114993	72 163	174	104032	64 359
17 907	15 395	46	11 204	9 851	252	25 507	20 900	60	18 116	14 949	33	2 200	2 048	10	1 345	1 267	285	27 767	22 948	79	19 461	16 216

Tab. 3. Sisevete kaubalaevastik suuruse ja ehitusematerjali järgi.
Flotte marchande intérieure d'après le tonnage et matériel de construction des navires.

	20—50 br. rgt.			51—100 br. rgt.			101—250 br. rgt.			Kokku—Total		
	Arv Nombre	Maht. rgt. Tonnage		Arv Nombre	Maht. rgt. Tonnage		Arv Nombre	Maht. rgt. Tonnage		Arv Nombre	Maht. rgt. Tonnage	
		br.	net.		br.	net.		br.	net.		br.	net.
Aurulaevad — Navires à vapeur	12	351	133	6	304	170	4	602	281	22	1 347	584
Sellest puu — Dont de bois	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Mootorlaevad — Navires à moteur	1	25	16	—	—	—	—	—	—	1	25	16
Sellest puu — Dont de bois	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Praamid — Chalands	1	36	33	—	—	—	—	—	—	1	36	33
Sellest puu — Dont de bois	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lodjad — Chalands	41	1 223	1 014	25	1 771	1 485	5	623	514	71	3 617	3 013
Sellest puu — Dont de bois	41	1 223	1 014	25	1 771	1 485	5	623	514	71	3 617	3 013
Kokku — Total	55	1 635	1 196	31	2 165	1 655	9	1 225	795	95	5 025	3 646
Sellest puu — Dont de bois	41	1 223	1 014	25	1 771	1 485	5	623	514	71	3 617	3 013

Tab. 4. Sisevete kaubalaevastik laevade vanuse ja ehitusekoha järgi.
Flotte marchande intérieure d'après l'âge et pays de construction des navires.

Laevatüüp ja ehituskohat.	1931—1927			1926—1922			1921—1917			1916—1912			1911 ja var.			Teadmata Inconnu			Kokku Total			
	Arv Nombre	Maht. reg. Tonnage		Arv Nombre	Maht. reg. Tonnage		Arv Nombre	Maht. reg. Tonnage		Arv Nombre	Maht. reg. Tonnage		Arv Nombre	Maht. reg. Tonnage		Arv Nombre	Maht. reg. Tonnage		Arv Nombre	Maht. reg. Tonnage		
		br.	net.		br.	net.		br.	net.		br.	net.		br.	net.		br.	net.		br.	net.	br.
Aurulaevad — Navires à vapeur	1	25	16	—	—	—	—	—	—	2	72	19	1	156	62	4	253	97	—	—		
Ehituskohaga kodumaal — Construits en Estonie	—	—	—	2	147	85	1	46	25	4	414	172	7	250	103	1	37	10	15	894	395	
„ välismaal — Construits à l'étranger	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
„ teadmata — Inconnu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	200	92	3	200	92	—	—	
Kokku — Total	1	25	16	2	147	85	1	46	25	4	414	172	9	322	122	5	393	164	22	1 347	584	
Mootorlaev. — Navires à moteur	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Teadmata — Inconnu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	25	16	1	25	16	—	—	
Kokku — Total	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	25	16	1	25	16	—	—	
Praamid — Chalands	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Kodumaal — Construits en Estonie	1	36	33	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Kokku — Total	1	36	33	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Lodjad — Chalands	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Kodumaal — Construits en Estonie	15	652	558	8	229	195	—	—	—	10	716	588	5	316	252	10	794	667	48	2 707	2 260	
Välismaal — Construits à l'étranger	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	91	78	—	—	—	—	1	91	78
Teadmata — Inconnu	—	—	—	1	40	36	—	—	—	—	—	—	1	34	24	20	745	615	22	819	675	
Kokku — Total	15	652	558	9	269	231	—	—	—	10	716	588	7	441	354	30	1 539	1 282	71	3 617	3 013	
Üldse — Grand total	17	713	607	11	416	316	1	46	25	14	1 130	760	16	763	476	36	1 957	1 462	93	5 025	3 646	

Tab. 5. Kaubalaevastiku kasv ja kahanemine 1931 a. — Accroissement et diminution du tonnage de la marine marchande en 1931.

	Aurulaevad Navires à vapeur		Mootorlaevad Navires à moteur		Mootorpurjel. Navires à moteur et voil.		Purjelaev. Navires à voiles		Praamid Chalands		Üldse Grand total	
	Arv	br. rgt.	Arv	br. rgt.	Arv	br. rgt.	Arv	br. rgt.	Arv	br. rgt.	Arv	br. rgt.
Juurikasv — Accroissement	8	10 933	—	—	6	1 340	6	732	20	899	40	14 018
Ostotud — Navires achetés	8	10 935	—	—	3	951	2	587	—	—	13	12 473
Ehitatud ja ümberehitatud — Construits et reconstruits	—	—	—	—	3	369	3	97	3	170	9	645
Vanad laev. registreeritud — Enreg. des nav. non enreg.	—	—	—	—	—	—	1	21	17	718	18	739
Ümberõõnaisega juure tulnud — Surplus du ou remesurem.	—	—	58	—	—	20	—	77	—	2	—	161
Vähememine — Diminution	4	1 884	4	130	4	207	41	2 364	4	629	57	5 214
Müüdnud — Nav. vendus	—	—	3	96	—	—	4	305	—	—	7	401
Eukkmud — Perdus en naufrages	3	1 863	1	34	1	26	18	959	1	390	24	3 281
Lammutatud ja vanaduse tõttu hävinenud — Viellissement	—	—	—	—	1	31	15	709	3	230	19	970
Ümberehitatud — Reconstruits	—	—	—	—	1	104	3	363	—	—	4	467
Muul põhjusil vähenenud — Autres causes	1	21	—	—	1	40	1	28	—	—	3	95
Üldtulemus — Résultat	+4	+9 109	-4	-126	+2	+1 133	-35	-1 582	+16	+276	-17	+8 804

A. Lepp.

ALG- JA KESKKOOLIDE MAJAD JA MAAD 1930/31 õ/a. BÂTIMENTS et TERRAINS des ÉCOLES PRIMAIRES et SECONDAIRES en 1930/31.

Sisu: I. Majad. 1. Majade ühine kasutamine koolide poolt, lk. 355. 2. Koolimajade omanikud, lk. 355. 3. Koolimajade tarvitamise ulatus, lk. 356. 4. Koolimajade ehitamisest ja ehitamisel sümvaspeetud otstarve, lk. 356. 5. Koolimajade ehitusmaterjal ja kordade arv, lk. 357. 6. Koolimajade kapital- ja siseremondid, lk. 358. II. Kooli maad. 7. Maaga varustatud algkoolide arv, lk. 360. 8. Algkoolide maade suurus, liigitus ja kasutajad, lk. 360.

Käesolev andmestik on 1931 a. algul Keskbüroo poolt Hasomini kaasabil teostatud koolihoonete, -maade ja -seadete uurimuse tulemus. Uurimuse materjali kokkuvõtuline sündis Keskbüroos alaliste ametiaikude juhtimisel talviste intelligent-hädababliidestega 1931 a. veebruaris—aprillil ja käesoleva aasta jaanuarist maini ja jätkub, kui selleks krediti lubatakse, veel ka cel-oleval talvel.

Läbitöötatud materjalist on juba avaldatud andmed alg- ja keskkooli õpperuumide ja tervishoidi. tingimuste kohta (v. Eesti Statistika nr. 126 (5) — 1932 a.)

Tekstitaibeleis on kõikjal kus võimalik antud võrdlusandmeid ka esinusest — 1923 a. toimitud — koolimajade ja -maade vaatlusest.

I. ALG- JA KESKKOOLIDE MAJAD — BÂTIMENTS SCOLAIRES.

1. Majade ühine kasutamine koolide poolt. Utilisation commune des bâtiments par les écoles.

1930/31 õ/a. töötas 18 linnas üldse 133 algkooli, neist asus 33 (25%) kaas- ja allüürnikuna teiste koolide juures (28 — keskkooli majades, 1 — tööstuskooli majas, 4 algkooli kasutas hommikupoolse algkooli ruume õhtupoole teist korda), kuna ainult 100 algkoolil olid õppetöös kasutada omaette majad — arvult 117. Maal töötavast 1 125 algkoolist rõhuv enamus — 1120 — asus oma ruumides (1282 majas), 4 töötas võõra algkooli juures (hommikupoolses vahetuses) ja 1 asus keskkooli majas.

Oma koolimajades töötavaist kasutas ruume ainult oma kooli jaoks: linnas 100 koolist (117 majaga) 82 (93 m.), maal 1 120 koolist (1 282 majaga) 1 081 (1 231 maja). Maju omavast 1 220 algkoolist (1 399 majaga) jagas oma ruume teiste koolidega 57 (75 majas) — linnas 18 (24 m.), maal 39 (51 m.). Ululalust leidis neis 1930/31 õ/a. peale ruumide omaniku veel 64 mitmesugust muud kooli, nimelt: 40 täiendusekooli, 7 keskkooli, 8 sundalgkooli, 2 õhtualgkooli, 7 kutsekooli. Tuleb märkida, et 57 algkooli juures paralleelselt töötavast 64 koolist kaugelt suurem osa (46 kooli — peamiselt täiendusekoolid) töötab ühes emakooliga I vahetuses ja omaette ruumes, kuna ruume teist korda õhtupoole kasutab vaid ligikaudu $\frac{1}{3}$ (18 kooli).

76 keskkoolist (71 linnas, 5 maal) asus 1930/31 õ/a. teiste koolide ruumes 13 (7 — algkooli majades, 1 — tööstuskooli majas, 5 kasutas teise keskkooli ruume), omas iseseisvad ruumid 63, majade arvuga 84. Oma koolimajades töötavaist tarvitas ruume jagamata teistega vaid 23 kooli (29 majas), kuna tervelt 40 keskkooli (55 majas) andis peavarju veel ka 29 alg-, 9 täienduse-, 5 kesk- ja 6 kutsekoolile.

Ühiseis majades asuvaist töötab suurem osa I vahetuses ja eraldatud klassitubades (I vahetuses 49 koolist 37, II vah. — 12) — seega normaal-oludes. Enamiku keskkoolide ruumide kasutajaist moodustavad keskkoolide juures töötavad algkoolid.

2. Koolimajade omanikud. Propriétaires des bâtiments scolaires.

Algkooli majade üldarvust — 1 399 — kuulus 1930/31 õ/a. kooliüalpidajaile 71,0% (linnas 55,6%, maal 73,4%), kuna 28,1% oli üürimaju (linnas 44,4%, maal 26,6%), Kooliüalpidajaile kuuluvate algkoolimajade arv on viimase 8 a. jooksul kasvanud ümmarguselt 8% võõra, tõustes linnas 1930/31 õ/a. 55,6%-ni, maal 73,4%-ni majade arvust.

Keskkooli majadest — 84 — kuulus 1930/31 õ/a. täpsalt pool võõrastele, ülejäänud 50% kooliüalpidajaile (v. tab. 1).

Loomulikult on koolil töötada omas majas kaugelt sobivam kui võõras. Kuid ka viimased jagunevad hinnangult kahte liiki: esimesse, mis moodustab arvult ligikaudu $\frac{1}{3}$ algkooli ja umbes $\frac{1}{2}$ keskkooli võõrastest majadest, kuuluvad riigi- ja omavalitsuste, teise — eraisikute ja organisatsioonide majad. Kuna riik-omavalitsus, kui niisugune, ka majaomanikuna üldiselt mitte vähem kui kooliüalpidaja-ruumide üüri- ja pole huvitatud avaliku kooli heaolust, ei saa seda jelda seltside ja veel enam eraisikutest majaomanikkude kohta.

Järgnevas tabelis on liigitatud — linn ja maa eraldi — kõik kooliüalpidajaile kuuluvad ja mitte-kuuluvad majad nende omanikkude järgi (riik, omavalitsus, selts, eraisik) ühes võrdlusandmetega 1922/23 õ/a. kohta (v. tab. 2).

Alg- ja keskkooli majade omanikud.

1.		Omanikud							
		Majade üldarv		Kooli ülalpidaja		Võõras		Märkimata	
		Majade arv	%	Majade arv	%	Majade arv	%	Majade arv	%
Algkoolide majad.									
Linnas	1930/31	117	65,55,6	52	44,4	—	—	—	—
	1922/23	121	57,47,1	59	48,8	5	4,1	—	—
Maal	1930/31	1282	940,73,4	342	26,6	—	—	—	—
	1922/23	1370	898,65,5	459	33,5	13	1,0	—	—
Kokku	1930/31	1399	1005,71,9	394	28,1	—	—	—	—
	1922/23	1491	955,64,1	518	34,7	18	1,2	—	—
Keskkoolide majad.									
Linnas	1930/31	79	39,49,3	40	50,7	—	—	—	—
	1922/23	73	30,41,1	41	56,2	2	2,7	—	—
Maal	1930/31	5	3,60,0	2	40,0	—	—	—	—
	1922/23	14	2,43,3	12	85,7	—	—	—	—
Kokku	1930/31	84	42,50,0	42	50,0	—	—	—	—
	1922/23	87	32,30,8	53	60,9	2	2,3	—	—

Pour les traductions françaises s'adresser au tab. 1. à la p. 362.

Algkooli ülalpidajale kuulub linnus, nagu eelpool nägime, umbes pool algkooli majadest, maal rohkem — ligikaudu kolmveerandit. Nende majade omanikuks on peaaegu erandita maal — vald, linnus — linnaomavalitsus.

Keskkoolid, mis asuvad ülalpidaja omas majas, jaotuvad omanikelt järgmiselt: 1/5 neist kuulub riigile, 2/5 omavalitsustele (peamiselt linna-) ja ligikaudu samapalju seltsidele (35,7%) ja eraisikuile (4,8%).

3. Koolimajade tarvitamise ulatus. Utilisation des bâtiments.

Õppetöö edukuse üheks tähtsaks eeltingimuseks on korralikud, eriliselt kooli jaoks ehitatud ja ainult koolitöökäsitatavad koolimajad. Maju, kus peale koolide asuvad ka muud asutised ja elukorterid, on algkoolimajade hulgas 18,0% — maal 18,0%, linnus rohkem — 24,8%. Teis-

Koolimajade omanikkude liigid (%).

2.		Kooliülalpidaja					Võõras					
		Majade üldarv (-100)	Riik	Omavalitsus	Selts	Eraisik	Majade üldarv (-100)	Riik	Omavalitsus	Selts	Eraisik	Märkimata
Algkoolide majad.												
Linnus	1930/31	65	3,1	93,0	1,5	1,5	52	19,2	—	46,2	30,8	3,8
	1922/23	57	1,7	89,5	—	8,8	59	11,9	—	28,8	54,2	5,1
Maal	1930/31	940	0,1	96,3	0,4	0,2	342	20,5	13,5	17,5	47,3	1,2
	1922/23	898	—	99,0	0,7	0,3	459	37,0	9,4	9,8	40,3	3,5
Kokku	1930/31	1005	0,3	98,9	0,5	0,3	394	20,3	11,7	21,3	45,2	1,5
	1922/23	955	0,1	98,5	0,6	0,8	518	34,2	8,3	12,0	41,8	3,7
Keskkoolide majad.												
Linnus	1930/31	30	20,5	38,5	35,0	5,1	40	37,5	10,0	20,0	20,0	12,5
	1922/23	30	26,7	43,3	26,7	3,3	41	31,7	9,8	7,8	48,8	2,4
Maal	1930/31	3	—	06,7	33,3	—	2	50,0	—	50,0	—	—
	1922/23	2	—	—	100,0	—	12	33,3	—	25,1	33,3	8,3
Kokku	1930/31	42	10,1	40,4	35,7	4,8	42	38,1	9,5	21,4	19,1	11,9
	1922/23	32	25,0	40,6	31,3	3,1	53	32,1	7,5	11,3	45,3	3,8

Pour les traductions françaises s'adresser au tab. 1. à la p. 362.

Koolimajade tarvitamise ulatus (%).

3.		Majade üldarv (-100)	Majad on tarvitatava kooli	
			Eraldi	Ühes teiste asutistega
Algkoolide majad.				
Linnus	1930/31	117	75,2	24,8
	1922/23	121	71,9	28,1
Maal	1930/31	1282	82,0	18,0
	1922/23	1370	77,9	22,1
Kokku	1930/31	1399	81,4	18,6
	1922/23	1491	77,4	22,6
Keskkoolide majad.				
Linnus	1930/31	79	88,6	11,4
	1922/23	73	84,0	16,1
Maal	1930/31	5	100,0	—
	1922/23	14	85,7	14,3
Kokku	1930/31	84	89,3	10,7
	1922/23	87	85,1	14,9

test asutistest eraldamata keskkooli maju leidub ainult linnus — 11,4% (v. tab. 3).

Kuid olukorra hindamisel tuleb võtta arvesse, et linnus, kus enamjaolt läbiviidav korralik ruumide

eraldamine, kooli ja võõra asutise ühes majas töötamine nii segavalt kooli tööle ei mõju kui maal.

Koolimajade tarvitamise — eraldi, ühes teiseasutisega — ulatuse erinevusest kooliülalpidajate liikide järgi (riik, omavalitsus, selts, eraisik), annab ülevaadet nii alg- kui keskkoolide kohta tab. 4.

4. Koolimajade ehitamisaja ja ehitamisel silmaspeetud otstarve. Date de construction et destination des bâtiments.

Ehitamisaja andmetega algkooli majade % ulatub käesoleval vaatlusel 84,2% — linnus 80,4% (1922/23 8/a. 63,6%), maal 84,6% (78,2%).

Algkooli maju, mis ehitatud 55 ja rohkem aastat tagasi ja seetõttu jäetavad oma ehituseviisilt, ruumide jaotuselt jne. paljugi soovida, oli meil 1931 a. veel 20,0% — linnus 24,4%, maal 20,5%.

Möödunud sajandi viimasel veerandil (1875—1900 a., seega vanuses 30—55 a.) on ehitatud 31,3% algkooli majadest — linnus 15,0%, maal kaks korda rohkem — 32,6%. Käesoleva sajandi algul — kuni Eesti

Koolimajade tarvitamise niatus ülalpidajate järgi (%).

4.	Majade üldarv (=100)	Kooli ülalpidaja				
		Riik	Omavalitsus	Selfs	Erasisik	
<i>Pour les traductions françaises s'adresser au tab. 1 à la p. 362.</i>						
Majad on tarvitatud kooli						
Algkoolide majad.						
Linnas						
Eraldi	{ 1930/31	88	2,3	90,9	4,5	2,3
	{ 1922/23	87	—	93,2	1,1	5,7
Ühes teiste asutistega	{ 1930/31	29	—	68,9	20,7	10,4
	{ 1922/23	34	2,9	64,8	2,9	29,4
Maal						
Eraldi	{ 1930/31	1 051	—	99,4	0,5	0,1
	{ 1922/23	1 067	—	99,1	0,6	0,3
Ühes teiste asutistega	{ 1930/31	231	0,4	97,0	1,7	0,9
	{ 1922/23	303	—	97,3	0,7	2,0
Kokku						
Eraldi	{ 1930/31	1 139	0,2	98,8	0,7	0,3
	{ 1922/23	1 154	—	98,7	0,6	0,7
Ühes teiste asutistega	{ 1930/31	260	0,4	98,8	3,9	1,9
	{ 1922/23	337	0,3	94,1	0,9	4,7
Keskoolide majad.						
Linnas						
Eraldi	{ 1930/31	70	15,7	48,6	30,0	5,7
	{ 1922/23	62	12,9	43,6	32,2	11,3
Ühes teiste asutistega	{ 1930/31	9	—	22,2	77,8	—
	{ 1922/23	11	9,1	45,4	27,3	18,2
Maal						
Eraldi	{ 1930/31	5	—	80,0	20,0	—
	{ 1922/23	12	—	83,3	16,7	—
Ühes teiste asutistega	{ 1930/31	—	—	—	—	—
	{ 1922/23	2	—	—	100,0	—
Kokku						
Eraldi	{ 1930/31	75	14,7	50,0	29,4	5,3
	{ 1922/23	74	10,8	50,1	29,7	9,4
Ühes teiste asutistega	{ 1930/31	9	—	22,2	77,8	—
	{ 1922/23	13	7,7	38,5	38,4	15,4

iseseisvuseni (1900—1918 a., vanuses 18—30 a.) on ehitatud 28,5% — linnus 37,2%, maal 27,8% kooli majadest. Eesti iseseisvuse 12 a. jooksul on püstitatud 19,3% — linnus 22,5%, maal 19,1% — kooli jaoks tarvitataivate majade arvust.

Keskooli majadest on ehituseaja andmeid vaid 70,3% kohta (1922/23 5/a. 55,2%). Ehitatud on nad võttes aluseks algkooli majade kohta eelpool tarvitatud liigitust:

- enne 1875 a. 11,9%
- 1875—1900 a. 6,8,,
- 1900—1918 a. 44,0,,
- Eesti iseseisvuse ajal 37,3,,

Algkooli maju, mis eriliselt kooli tarvis ehitatud ja seetõttu koolitöö nõuetele enam-vähem peaks vastama, oli 1931 a. linnus 42,6%, maal 63,6% — üle riigi 61,9%. Nende majade hindamisel ei tohi aga unustada, et üle poole neist (52,8%) on ehitatud mõõdunud sajandil. Uuemaid, peale 1900 a. ehitatud, on ses liigis vaid 47,2% (1900—1918 a. — 32,8%, iseseisvuseajal 14,4%).

Kooli tarvis hiljem ümberehitatud algkoolimaju oli 1931 a. üldse tarvitusel 11,2% — maal 9,6%, linnus 29,6%. Ümberehitused on teostunud enamjaolt (64,1%) Eesti iseseisvuse ajal. Täiesti ümberehitamata, elumajadeks ehitatud, oli algkooli majade üldarvus 1931 a. üle riigi 26,9% — linnus 27,8%, maal umbes sama palju — 26,8%. Võttes arvesse veel seda asjaolu, et enamik neist on ehitatud enne 1900 a. (15,7%

koguni enne 1800 a.) tohiks olla selge, et õpperuumid neis on jäänud ajanõuetest maha.

Koolimajade ehitamisajad (%).

5.	Majade üldarv	Majade % ehitamisaja andmetega	1800 a.	1800—1849 a.	1850—1874 a.	1875—1899 a.	1900—1918 a.	1919—1922 a.	1923—1926 a.	1927—1930 a.	
<i>Pour les traductions françaises s'adresser au tab. 2 à la p. 363.</i>											
Algkoolide majad.											
Linnas	{ 1930/31	117	80,4	10,6	4,2	9,6	15,9	37,2	2,1	11,8	8,6
	{ 1922/23	121	63,6	9,1	9,1	18,2	20,8	42,8	—	—	—
Maal	{ 1930/31	1 282	84,6	3,4	4,4	12,7	32,6	27,8	3,9	6,5	8,7
	{ 1922/23	1 370	78,2	1,7	0,7	19,9	37,0	31,4	2,7	—	—
Kokku	{ 1930/31	1 399	84,2	4,0	4,4	12,5	31,3	28,5	3,7	7,0	8,6
	{ 1922/23	1 491	77,0	2,2	0,9	19,8	36,5	32,1	2,5	—	—
Keskoolide majad.											
Linnas	{ 1930/31	79	98,4	3,7	1,9	5,5	7,4	44,4	3,7	20,4	13,0
	{ 1922/23	73	54,8	5,0	7,5	10,0	17,5	60,0	—	—	—
Maal	{ 1930/31	5	100,0	—	—	—	—	—	—	—	—
	{ 1922/23	14	57,1	—	—	—	—	50,0	25,0	—	—
Kokku	{ 1930/31	84	70,3	3,4	3,4	5,1	6,8	44,0	3,4	22,0	11,0
	{ 1922/23	87	55,2	4,2	7,0	8,3	14,6	58,3	4,2	—	—

Koolimajade ehitamisel silmaspeetud otstarve (%).

6.	Majade üldarv	Koolimajade % andmetega	Erilisel kooli tarvis ehitatud	Hiljem kooli tarvis ümber ehitatud	Ümberehitamata kooli tarvitatud	
<i>Pour les traductions françaises s'adresser au tab. 2 à la p. 363.</i>						
Algkoolide majad.						
Linnas	{ 1930/31	117	92,3	42,6	29,6	27,8
	{ 1922/23	121	96,9	39,1	44,5	16,4
Maal	{ 1930/31	1 282	93,5	63,6	9,6	26,8
	{ 1922/23	1 370	96,8	66,2	11,1	22,7
Kokku	{ 1930/31	1 399	93,4	61,9	11,2	28,9
	{ 1922/23	1 491	96,3	64,2	13,6	22,2
Keskoolide majad.						
Linnas	{ 1930/31	79	81,0	51,5	39,1	9,4
	{ 1922/23	73	90,4	42,4	39,4	18,2
Maal	{ 1930/31	5	100,0	80,0	20,0	—
	{ 1922/23	14	55,7	33,3	25,0	41,7
Kokku	{ 1930/31	84	82,1	53,6	36,2	10,2
	{ 1922/23	87	89,7	41,0	37,2	21,8

Keskooli majadest on enamjagu (89,8%) kas eriliselt kooli tarvis ehitatud (53,6%) või hiljem elumajast koolitöö nõuetele vastavalt ümberehitatud (36,2%); ainult 10,2% (8 a. tagasi 21,8%) majadest kasutatakse ümberehitamata.

Enamikus (84,4%) on eriliselt koolitarvis ehitatud majad uuemad, peale 1900 a. lõpetatud, ehitised. Ka hiljem keskooli tarvis ümberehitatud majad kuuluvad ümberehituse ajalt suuremalt jaolt samasse ajavahemikku.

5. Koolimajade ehitusmaterjal ja kordade arv.

Matériel de construction et nombre d'étages.

Ehitusemäärus seab üles nõudmise, et koolimaja tuleb ehitada tulekindlast materjalist (meie oludes kivist); koolimaja katus peab olema kaetud materjaliga, mis ei võta kergesti tuld (plekk, katusekivi). Valdav enamus — 70,9% — meie maa-alkooli majadest on puu ehitused, tulekindlaid — kivimaju — on

Koolimajade ehitamisel siinaspetsud otstarve maja ehitamisaja järgi (%).

7.	Majade üldarv	Majade % ehitamisaja andme- tega	Aastad								
			1800 a.	1800—1849 a.	1850—1874 a.	1875—1899 a.	1900—1918 a.	1919—1922 a.	1923—1926 a.	1927—1930 a.	
Algkoolide majad.											
Erikselt kooli tarvis ehitatud	1930/31 1922/23	809 921	95,9 94,9	0,5 0,2	1,5 5,0	12,8 21,2	38,0 40,3	32,8 31,9	1,5 1,4	4,8	8,1
Hiljem kooli tarvis ümberehitatud	1930/31 1922/23	147 196	79,6	—	0,9	3,4	12,8	18,8	17,1	23,0	24,0
Ümberehitamata koolil tarvitada	1930/31 1922/23	351 319	70,9 42,4	15,7 14,3	14,9 17,0	15,7 16,0	17,2 23,2	20,5 25,9	4,8 3,6	7,2	4,0
Märkimata	1930/31 1922/23	92 55	39,1 30,9	11,1	5,6 11,8	13,9 29,4	41,6 35,2	25,0 17,7	—	—	2,8
Keskoolide majad.											
Erikselt kooli tarvis ehitatud	1930/31 1922/23	37 —	80,5 81,3	—	3,1 3,8	—	12,5 11,5	53,2 73,2	—	18,7	12,5
Hiljem kooli tarvis ümberehitatud	1930/31 1922/23	25 —	68,0	—	—	—	—	23,5	11,8	41,1	11,8
Ümberehitamata koolil tarvitada	1930/31 1922/23	7 —	71,4	20,0	20,0	—	—	40,0	—	—	20,0
Märkimata	1930/31 1922/23	15 —	33,3 11,1	20,0	50,0	20,0	—	60,0 100,0	—	—	—

ainult 24,9%. Linnus on puu- ja kivimajade % peaaegu võrdne: kivimaju 46,8%, puu- 44,0%. Katusematerjaliks on maal peamiselt puu (62,7% = sindlid, lauad, pilpad), kuna linnus tulekindlam katusematerjal — plekk, kivi = 66,7% — esineb. Maal moodustavad ühekordsed majad 72,1%, kahekordsed

25,8% algkooli majade arvust. Linnus on mitmekordseid (2 ja rohkem) algkooli maju üle nelja viiendiku, ühekordseid 16,4%.

Keskkoolid asuvad peamiselt kivimajades (65,4%). Katmise materjalist on siin esikohal plekk (57,0%). Et keskkoolide suure enamuse asukoht lin-

Seinte ehituse- ja katusematerjal koolimajades (%).

8.	Majade üldarv	Majade % and- metega	Seinte ehit.-materj.			Katusematerjal							
			Puu	Kivi	Sega	Majade % and- metega	Puu	Kivi	Papp	Plekk	Sega	Muu	
Algkoolide majad.													
Linnas	1930/31 1922/23	117 121	93,2 95,9	44,0 43,7	46,8 40,0	9,2 11,3	94,9	4,6	25,2	20,7	41,5	8,1	—
Maal	1930/31 1922/23	1282 1370	93,8 95,8	70,9 75,0	24,9 22,2	2,2	93,7	8,4	3,2	9,8	4,1	11,8	—
Kokku	1930/31 1922/23	1399 1491	93,7 95,3	68,7 72,9	26,7 23,7	4,6 3,4	93,8	57,8	9,0	4,0	12,5	4,4	10,8
Keskoolide majad.													
Linnas	1930/31 1922/23	79 72	92,4 85,9	23,3 22,0	67,1 65,7	9,6 11,4	92,4	—	9,6	16,4	57,6	16,4	—
Maal	1930/31 1922/23	5 14	100,0 85,7	60,0 53,4	40,0 33,3	8,3	100,0	—	20,0	60,0	20,0	—	—
Kokku	1930/31 1922/23	84 87	92,3 94,3	25,6 28,0	65,4 61,0	11,0	92,0	—	9,0	16,7	57,6	16,7	—

Koolimajade kordade arv (%).

9.	Majade üldarv	Majade % and- metega	Kordused				
			1-kordsed	2-kordsed	3-kordsed	4-kordsed	
Algkoolide majad.							
Linnas	1930/31 1922/23	117 121	94,0 96,7	16,4 22,2	64,5 65,8	16,5 9,4	3,6 2,6
Maal	1930/31 1922/23	1282 1370	93,5 95,1	72,1 84,7	25,8 14,3	1,8 1,0	0,3
Kokku	1930/31 1922/23	1399 1491	93,5 96,0	67,4 79,9	29,1 18,5	3,0 1,7	0,5 0,2
Keskoolide majad.							
Linnas	1930/31 1922/23	79 72	92,4 87,3	9,6 9,3	58,9 66,3	26,0 18,3	5,5 5,0
Maal	1930/31 1922/23	5 14	100,0 86,7	100,0 41,7	— 50,0	— 8,3	—
Kokku	1930/31 1922/23	84 87	92,3 95,4	9,0 14,4	61,5 63,9	24,4 16,9	5,1 4,8

nus, sellest on tingitud ka keskkoolide majade suurus: 2—3—4 kordseid maju on keskkoolil tarvitada 91% (neist 2-kordseid 61,5%), ühekordseid vaid 9%.

6. Koolimajade kapitaal- ja sisere-mondid. Réparations effectuées.

Majade kõlbulikkus ja vastupidavus oleneb suurel määral remondist. 1931 a. oli remonditud algkoolimaju üldse 49,3% — linnus 52,2%, maal 49,0%, kuna teine pool (50,7%) koosnes remondimata (40,4%) ja andmeteta majadest. Remonditud majade seisukorda iseloomustab täpsamalt remondi aja sidumine maja ehitusematerjaliga (v. tab. 10). Enamik algkoolimaju on remonditud viimase 10. aasta jooksul — linnus 73,6%, maal 85,7%. Kuid on olemas ka maju, mille remondist on möödunud 15 ja rohkem aastat: linnus on selliseid tervelt 22,6%, maal — kus puumajad enamuses — 10,3%.

Kapitaalremondid koolimajades sènte ehitusematerjali järgi (%).

10.	Koolimajade üldarv (=100)	Remonditud							Remontimata							Remondi küsimus märkimata			
		Kokku	Majade % rem. aja andmetega	Neist					Kokku	Majade % ehit. aja andmetega	Neist majad, mis ehitatud								
				> 4 a. tagasi	5-9 a. tagasi	10-14 a. tagasi	15-19 a. tagasi	20 a. < tagasi			Eene 1919 a.	1919-1921 a.	1922-1924 a.	1925-1927 a.	1928 a.		1929 a.	1930 a.	
Algkoolide majad.																			
Linnas	48	62,5	90,0	51,9	33,3	3,7	7,4	3,7	25,0	83,3	80,0	—	—	10,0	—	10,0	—	12,5	
Puu	51	51,0	84,6	36,4	22,7	—	4,6	13,6	22,7	35,3	83,3	66,6	—	6,7	26,7	—	—	13,7	
Kivi	10	40,0	75,0	66,7	—	—	—	—	33,3	60,0	83,3	40,0	—	20,0	—	20,0	20,0	—	
Sega	8	12,5	100,0	100,0	—	—	—	—	37,5	100,0	66,7	—	—	—	—	—	—	50,0	
Märkimata																			
Kokku {1930/31	117	52,2	86,9	47,2	26,4	3,8	9,4	13,2	33,3	84,6	66,6	—	6,1	15,2	3,0	9,1	—	14,5	
{1922/23	121	60,3	78,1	54,4	19,3	14,0	3,5	8,3	28,9	10,8	
Maal																			
Puu	853	52,3	97,8	62,8	20,9	4,4	4,6	7,3	40,9	89,1	69,8	—	4,5	4,8	9,7	3,2	4,8	3,2	6,8
Kivi	299	50,2	91,3	68,6	23,4	2,9	2,9	2,2	88,8	80,2	91,3	—	1,1	2,2	—	—	—	5,4	11,0
Sega	50	60,0	93,3	64,3	21,4	3,6	7,1	3,6	28,0	78,6	81,8	—	9,1	—	—	9,1	—	12,0	
Märkimata	80	3,8	66,7	50,0	50,0	—	—	—	57,5	13,0	66,7	—	—	33,3	—	—	—	38,7	
Kokku {1930/31	1 282	49,0	95,9	64,2	21,5	4,0	4,3	6,0	41,0	80,2	74,8	—	3,3	4,0	8,1	2,4	3,8	3,6	10,0
{1922/23	1 370	59,4	69,9	67,3	10,2	11,4	5,1	6,0	31,3	9,3
Keskkoollide majad.																			
Puu	20	65,0	100,0	69,2	30,8	—	—	—	25,0	80,0	75,0	—	—	25,0	—	—	—	—	10,0
Kivi	51	58,3	96,7	58,6	17,2	10,4	—	3,4	10,4	23,5	83,8	80,0	—	20,0	10,0	—	10,0	—	17,7
Sega	7	85,7	100,0	50,0	50,0	—	—	—	14,3	100,0	100,0	—	—	—	—	—	—	—	—
Märkimata	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	100,0
Kokku {1930/31	84	58,3	98,0	60,4	25,0	6,2	2,1	6,3	21,5	83,3	66,6	—	20,0	6,7	—	6,7	—	—	20,2
{1922/23	87	58,7	62,7	53,1	18,8	25,0	—	3,7	29,8	11,5

Remontimata maju on linna algkooli majade hulgas täpsalt 1/3 (33,3%), maal 41,0%. Osa neist (linnus 1/3, maal 1/6) on ehitatud Eesti iseseisvuse ajal — 5-7 viimase aasta jooksul — ja seetõttu enamjaolt veel remonti ei vajagi.

Keskkoollide majadest on 1931 a. andmeil remonditud 58,3%, remontimata 21,5%, andmeteta 20,2%. Remonditud on suurem osa keskkoollide maju ka viimase 10 a. jooksul. Remontimata on keskkoollide majadest 21,5% (linnus), neist uuemaid — viimase 8 a. jooksul ehitatud — 1/3.

Sisemist (klassitubade) remonti on teinud umbes 4/5 (linnus 86,3%, maal 81,5%) algkooli majadest,

pole remontinud klassitube üldse 12,9% (linnus 8,6%, maal 13,3%) ja siseremondi küsimus teadmata 5,2% (linnus 5,1%, maal 5,2%) koolimajade kohta.

Enamik — 71,6% — algkoolide ruumest on remonditud kahe viimase aasta jooksul (viimase 5 a. jooksul 92,6%).

Samuti langeb remontimata ruumest suurem osa uutele majadele, mis ehitatud 1925-30 a. (linnus 70,0%, maal 51,1%).

Keskkoollis on remonditud 1931 a. andmeil siseruume 85,7% ulatuses (neist viimase 2 a. jooksul 69,4%), remontimata 2,4% ja andmeteta 11,9%.

Klassitubade remondid (%).

11.	Koolimajade üldarv (=100)	Remonditud					Remontimata					Remondi küsimus märkimata		
		Kokku	Majade % kl. tub. remonditaja andmetega	Neist			Kokku	Majade % ehit. aja andmetega	Neist majades, mis ehitatud					
				> 2 a. tagasi	2-4 a. tagasi	5 a. < tagasi			Eene 1919 a.	1919-1924 a.	1925-1927 a.		1928-1930 a.	
Algkoolide majad.														
Linnas	{1930/31	117	86,3	100,0	71,8	19,8	8,9	8,6	100,0	30,0	—	60,0	10,0	5,1
	{1922/23	121	85,2	95,3	70,6	13,7	15,7	7,3	4,1
Maal	{1930/31	1 282	81,5	99,8	71,6	21,0	7,4	13,3	80,1	33,8	15,3	20,4	30,7	5,2
	{1922/23	1 370	73,5	96,3	64,2	26,4	9,4	17,7	8,8
Kokku	{1930/31	1 399	81,9	99,9	71,6	20,9	7,5	12,9	81,2	33,3	14,3	23,1	29,8	5,2
	{1922/23	1 491	74,7	96,2	64,8	25,2	10,0	16,8	8,5
Keskkoollide majad.														
Linnas	{1930/31	79	84,8	100,0	68,7	17,9	13,4	2,5	100,0	—	—	50,0	—	12,7
	{1922/23	73	78,5	96,6	64,3	23,2	12,5	6,4	15,1
Maal	{1930/31	5	100,0	100,0	80,0	20,0	—	—	—
	{1922/23	14	85,7	91,7	90,9	9,1	—	—	14,3
Kokku	{1930/31	84	85,7	100,0	69,4	18,1	12,5	2,4	100,0	—	—	50,0	—	11,0
	{1922/23	87	79,7	96,7	63,7	20,9	10,4	5,4	14,9

Pour les traductions françaises s'adresser au tab. 4. à la p. 365.

II. KOOLI MAAD — TERRES DES ÉCOLES.

Riigikogu poolt 1931 a. vastuvõetud Avalikkude algkoolide seadus näeb ette, et igal algkoolil peab olema tarvilik maa-ala, võimalikult mitte vähem kui ühe hektari suurus, kooliõue, õpilaste võimlemis- ja mänguplatside ning kooliaia jaoks (§ 31). Sama seaduse põhjal (§ 32) muretsetakse koolitallalpidaja poolt maa-alkoolidele koolitalu vähemalt ühe lehma ning hobuse pidamiseks (õpetajatele ja kooliteenijatele antakse koolitalust igatlehe seaduse järgi ainamaad vähemalt 20 aari).

Avalikkude keskkoolide seadus kooli maa-ala kohta mingisuguseid norme üles ei sea, seepärast järgnevas tekstis käsitame ainult algkooli — peamiselt maa-alkooli — maa-ala suurust, liigitust ja kasutajaid. Absoluut-aryvud nii alg- kui keskkoolide maa-ala kohta on antud tekstile järgnevals abs.-aryvude tabelis (nr. nr. 6,7). Märkime siin selgituseks, et 76 keskkoolist oli maaga varustatud 52. Maad kuulus neile 277 ha, kus juures enamikul (75,1%) maaga varustatuist oli maad alla 1 ha.

7. Maaga varustatud algkoolide arv. Linnus moodustas maaga varustatud koolide arv 1931 a. 58,7% linnakoolide üldarvust.

Maa algkoolist, — kes seaduse järgi kõik peavad omama koolitalu, mis võimaldaks õpetajale seada sisse oma iseseisvat majapidamist; — oli 1931 a. täiesti ilma maata keskmiselt veel üks kümnendik. Ainult üks maa — Valgamaa — oli maaga varustatud kõik oma koolid:

Maad:	Maaga koolide arv (% koolide üldarvust)	Ühe maaga kooli peale tull maad (ha)
Valga	100	12,60
Järva	98,6	16,92
Viljandi	96,0	17,03
Harju	94,1	14,61
Tartu	93,3	11,04
Lääne	93,0	11,53
Pärnu	92,8	13,03
Võru	91,3	8,80
Viru	89,9	8,59
Saare	74,3	11,82
Petseri	38,2	0,87

Õige halvast seisukorras on Petserimaa koolid: 89 koolist omab maad vaid 34, kus juures seda maad on neil keskmiselt alla 1 ha (0,87); põllumaad on tarvitada ainult 5 Petserimaa koolil ja õige vähesel määrel — keskmiselt 0,66 ha kooli peale.

8. Algkoolide maade suurus, liigitus ja kasutajad. Linnas algkoolidel on maid kõigest 35,83 ha (ühe kooli peale 0,46 ha), sellest üle poole majade, õue ja mänguplatside all.

Maa algkoolile oli maad 1931 a. 11 477,15 ha ehk ümmargusest 1 000 ha rohkem kui viimasel vaatlusel 1923 a.

Võttes üksikute maade maaga varustamise ulatuse hindamise aluseks põllumaa suhtelise suuruse, saame järgmise rea (põllumaa % maa-ala üldsuurusest):

Maad:	Põllumaa:
Võru	52,0%
Valga	47,5 „
Tartu	43,7 „
Järva	36,4 „
Viljandi	35,5 „
Viru	33,0 „
Pärnu	29,4 „
Harju	25,4 „
Saare	22,4 „
Lääne	19,5 „
Petseri	11,2 „

Maaga varustatud algkoolide arv (%).

12.	Koolide üldarv	Nelst (%)			1 maaga varustatud kooli peale tulli maad ha	
		Maaga	Maata	Andmeteta		
<i>Pour les traductions françaises s'adresser au tab. 6 à la p. 366.</i>						
Linnas	{ 1930/31	133	58,7	39,8	1,5	0,46
	{ 1922/23	121	31,4	25,6	43,0	3,25
Maal	{ 1930/31	1 125	87,6	10,4	2,0	11,64
	{ 1922/23	1 261	64,3	15,7	20,0	12,90
Sellest:						
Viru	{ 1930/31	187	89,9	8,0	2,1	8,59
	{ 1922/23	195	64,1	14,9	21,0	10,66
Järva	{ 1930/31	72	98,6	1,4	—	16,92
	{ 1922/23	75	80,0	1,3	18,7	19,00
Harju	{ 1930/31	118	94,1	5,1	0,8	14,61
	{ 1922/23	109	79,3	4,6	15,6	14,37
Lääne	{ 1930/31	101	93,0	4,0	3,0	11,53
	{ 1922/23	114	57,9	13,2	28,9	7,79
Saare	{ 1930/31	74	74,3	20,3	5,4	11,82
	{ 1922/23	108	38,0	23,1	38,9	11,79
Pärnu	{ 1930/31	97	92,8	6,2	1,0	13,03
	{ 1922/23	111	78,4	3,6	18,0	15,96
Viljandi	{ 1930/31	75	96,0	4,0	—	17,03
	{ 1922/23	99	78,8	5,0	16,2	16,34
Tartu	{ 1930/31	178	93,3	4,5	2,2	11,04
	{ 1922/23	194	72,7	4,6	22,7	11,34
Valga	{ 1930/31	30	100,0	—	—	12,60
	{ 1922/23	39	71,8	10,3	17,9	12,33
Võru	{ 1930/31	104	91,3	5,8	2,9	8,80
	{ 1922/23	119	77,3	7,6	15,1	11,52
Petseri	{ 1930/31	89	38,2	59,6	2,2	0,87
	{ 1922/23	98	6,1	33,9	—	0,70

Maa kasutamislükide järgi oli maa-alkoolidel 1931 a. üldse (maa üldsuurus = 100):

Põldu	33,3%	(3882 ha)
Heinamaad	32,5 „	(3733 „)
Karjamaad	19,5 „	(2237 „)
Metsa	2,4 „	(279 „)
Viljapuu- ja keeduvilja aeda	1,8 „	(207 „)

Maa suuruseliikide järgi oli maa-alkoolile maad:

kuni 3500 m ²	6,8%	koolide üldarvust
3500 m ² — 1 ha	5,8 „	„
1—5 „	19,1 „	„
5—15 „	36,8 „	„
15—30 „	28,0 „	„
30 ja üle „	5,5 „	„

Enamik linna algkoolist (92,3%) omas maad alla 1 ha (61,5% alla 3 500 m²).

Konkreetsemat ülevaadet maaga varustatud koolide kasuliku maa suuruse kohta pakub tabel nr. 14. Põllumaa suuruselt 1 koolile seisab esikohal Järvamaa — 6,84 ha, järgnevad Viljandimaa — 6,32 ha, Valga — 6,03 ha, Tartu — 5,48 ha, Võrumaa — 5,12 ha, ülejäänud maad — alla 5 ha (Petserimaa — 0,66). Heinamaad on keskm. 1 kooli kohta kõige rohkem Läänemaal 7,01 ha, siis Harjumaal 6,49 ha, Pärnu- 6,20 ha, Viljandi- 6,05 ha, Järva- 5,49 ha, Saare- 5,23 ha, edasi — alla 5 ha (Petserimaal — 0,71 ha).

Algkoolide maa-ala suurus kasutamiskõike järgi (%).

13.		Kooli maa-ala üldsuurus hektarites (=100)	Kooli maa-ala kasutamiskõike järgi (%)						
			Majade ja õuet		Muud maad				
			Majade all	Viljapuu- ja keeduvilja aeda	Põldu	Kokku	Heinamaad	Karjamaad	Metsa
	<i>Pour les traductions françaises s'adresser au tab. 6 à la p.366-67.</i>								
Linnas	1930/31	35,88	34,9	12,8	12,3	40,0	2,2	—	0,7
	1922/23	123,58	13,9	5,3	37,8	43,0
Maal:	1930/31	1 442,74	3,3	1,5	33,0	62,2	82,9	16,0	7,5
Viru	1922/23	1 333,07	3,8	1,2	31,6	63,4
Järva	1930/31	1 201,90	3,2	2,8	36,4	57,5	26,9	16,4	4,0
	1922/23	1 139,85	4,0	2,0	40,7	52,7
Harju	1930/31	1 621,33	3,9	1,7	25,4	60,0	37,2	18,8	1,8
	1922/23	1 250,12	4,1	1,5	23,3	66,1
Lääne	1930/31	1 088,86	2,7	1,1	19,5	76,7	47,2	25,1	0,7
	1922/23	514,44	6,3	2,4	22,4	70,0
Saare	1930/31	650,02	3,1	2,2	22,4	72,8	35,7	31,3	0,0
	1922/23	483,23	5,4	2,4	22,2	70,0
Pärnu	1930/31	1 172,50	3,0	2,0	29,4	65,6	34,3	26,0	0,9
	1922/23	1 338,18	2,9	1,6	28,6	67,0
Viljandi	1930/31	1 226,24	2,9	1,6	35,5	60,0	30,6	22,7	1,4
	1922/23	1 274,85	3,3	1,7	37,5	57,0
Tartu	1930/31	1 832,68	2,3	2,0	43,7	52,0	28,2	17,2	1,5
	1922/23	1 660,90	3,4	2,0	42,5	52,1
Valga	1930/31	380,74	3,0	1,3	47,5	48,2	28,1	12,3	4,1
	1922/23	345,25	4,5	2,4	52,7	40,4
Võru	1930/31	835,53	2,3	2,2	52,0	43,0	21,9	9,3	2,0
	1922/23	1 059,63	3,6	1,8	43,8	50,8
Petseri	1930/31	29,61	0,3	3,4	11,2	76,1	4,8	2,8	—
	1922/23	4,17	43,6	43,3	13,1	—
Kokku	1930/31	11477,15	3,1	1,8	33,8	61,3	32,5	19,6	2,4
	1922/23	10462,78	3,9	1,8	35,3	59,0
Üldse	1930/31	11512,98	3,2	1,9	33,8	61,1	32,4	19,4	2,4
	1922/23	10586,30	4,1	1,8	35,3	58,8

Linnas oli algkooli maa-alast (35,8 ha) suurem osa — 35,9% — üldiseks kasutamiseks (majade õue); õpilaste mänguplatside alla kuulus 20,1%, kooli-personaali tarvitamisel (viljapuu- ja keeduvilja aed, põld, heinamaa) oli 24,4%, kasutaja teadmata — 19,6%.

Maal moodustub koolimaa kasutajate kontingent peamiselt, nagu näeb seda ette ka seadus, kooli personaalist, kelle käes kolm veerandit kooli maa-alast: põllust 83,4%, heinamaast 82,5%, karjamaast 79,8%, aiamaast 76,2%.

Ühe muuga varustatud algkooli peale tuli maad maa algkoolide (maa kasutamiskõike järgi) %.

14.		Koolide üldarv	Maalligid				
			Viljapuu- ja keeduvilja-aed	Põld	Heinamaa	Karjamaa	Metsa
	<i>Pour les traductions françaises s'adresser au tab. 6 à la p. 366-67.</i>						
Maad	1	125	677	809	754	574	76
	2		0,31	4,80	4,95	3,92	3,68
Viru	1	187	114	126	109	79	12
	2		0,19	3,78	4,35	2,93	9,02
Järva	1	72	83	64	59	51	10
	2		0,44	6,84	5,49	3,87	4,81
Harju	1	118	79	93	93	60	12
	2		0,35	4,42	6,49	4,43	2,37
Lääne	1	101	42	67	73	59	5
	2		0,29	3,16	7,01	4,60	1,59
Saare	1	74	36	49	44	42	1
	2		0,40	2,97	5,98	4,84	0,19
Pärnu	1	97	73	75	65	54	9
	2		0,32	4,60	6,05	5,65	1,12
Viljandi	1	76	61	69	62	55	5
	2		0,32	6,32	6,05	5,03	3,34
Tartu	1	178	123	146	141	98	0
	2		0,30	5,48	3,97	3,22	3,10
Valga	1	30	16	30	28	17	3
	2		0,31	0,03	3,82	2,75	1,94
Võru	1	104	60	85	78	44	5
	2		0,30	5,12	2,35	1,85	3,29
Petseri	1	89	10	5	2	3	—
	2		0,10	0,66	0,71	0,28	—

1 = Maaga varustatud koolide arv.
2 = Maa suurus 1 kooli kohta (ha).

Algkoolide maade kasutajad (%).

15.		Maa-ala üldsuurus ha (=100)	Maad kasutavad %				
			Kooli personaal	Õpilased	Võõrad	Üldiseks kasutamiseks	Teadmata
	<i>Pour les traductions françaises s'adresser au tab. 7 à la p. 368.</i>						
Linnas		35,8301	24,4	20,1	—	35,9	19,6
Majade all ja õuet		12,4857	—	—	—	100,0	—
Mänguplatsi		6,5273	—	100,0	—	—	—
Viljapuu- ja keeduvilja-aeda		4,5841	80,6	10,9	—	7,9	0,6
Põldu		4,4085	96,1	—	—	—	3,9
Heinamaad		0,8000	100,0	—	—	—	—
Metsa		0,2418	—	74,4	—	—	25,6
Muud maad		0,0345	—	—	—	100,0	—
Teadmata maad		6,7482	—	—	—	—	100,0
Maal		11477,1501	74,0	1,6	11,9	3,4	9,1
Majade all ja õuet		357,9968	—	—	—	100,0	0,0
Mänguplatsi		178,3509	—	100,0	—	—	—
Viljapuu- ja keeduvilja-aeda		207,0862	76,2	2,4	4,4	1,7	15,3
Põldu		3 882,5970	83,4	0,0	11,7	0,1	4,8
Heinamaad		3 732,6000	82,5	—	12,3	0,0	5,2
Karjamaad		2 237,4315	79,8	—	12,5	0,0	7,7
Metsa		279,4290	18,7	—	13,2	3,6	64,5
Kõlbmata maad		830,0321	36,3	0,3	12,8	0,0	50,6
Muud maad		47,2356	40,4	0,2	4,2	16,4	38,8
Teadmata maad		224,5910	19,6	—	37,7	0,5	42,2

I. Alg- ja keskkoolide ülalpidajad ja majade omanikud 1930/31 a. — *Entreteneurs des écoles primaires et secondaires et propriétaires des bâtiments scolaires en 1930/31.*

Koolid asuvad — *Les écoles se trouvent*

Ülalpidaja omad majas — <i>Dans l'immeuble de l'entrepreneur</i>	Võõras majas — <i>Dans un immeuble appartenant à</i>										Üldse <i>Grand total</i>			
	Reliigi <i>État</i>		Omavalitsuse-Administritsioon autonoomne		Seltsi <i>Société</i>		Eraaisiku <i>Personne privée</i>		Märkimata <i>Non spécifiée</i>				Kokku <i>Total</i>	
Eraldi	Ühes teiste asutistega	Bâtiment isolé ne renfermant que l'école	Ensemble avec d'autres institutions	Eraldi	Ühes teiste asutistega	Eraldi	Ühes teiste asutistega	Eraldi	Ühes teiste asutistega	Eraldi	Ühes teiste asutistega	Eraldi	Ühes teiste asutistega	Kokku — <i>Total</i>

Koolimajade arv — *Nombre des bâtiments scolaires.*

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----

Ülalpidajad:
Entreteneurs des écoles

Linnas — <i>Villes</i>	54	11	10	—	—	—	15	9	8	8	1	1	34	18	29	117
Riik	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Linn	40	9	10	—	—	—	11	5	6	3	—	—	27	8	17	93
Vald	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2
Selts	—	1	—	—	—	—	2	2	1	3	1	—	4	5	4	10
Eraaisik	1	—	—	—	—	—	—	—	1	2	—	—	1	2	3	5
Linn ja selts	1	—	—	—	—	—	2	2	—	—	—	—	2	2	3	5
Maal ¹⁾ — <i>Arrondissements</i>	852	88	39	31	44	2	25	35	89	73	2	2	199	143	1051	231
Riik	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Linn	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	5
Maa	1	1	1	3	—	—	—	—	1	—	—	—	1	4	5	7
Alev	11	1	—	—	1	—	1	2	2	1	—	—	4	3	15	19
Vald	827	82	37	26	42	2	23	32	87	68	2	2	191	130	1018	212
Selts	3	1	1	1	1	—	—	—	2	2	—	—	2	3	5	9
Eraaisik	1	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	1	2	3
Maa ja vald	1	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	1	1	2	3
Alev ja vald	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	3	3
Vald ja selts	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	1	1
Vald ja eraaisik	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Kokku ²⁾ — <i>Total</i>	906	99	49	31	44	2	40	44	97	81	3	3	233	161	1139	260
Riik — <i>État</i>	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	3
Linn — <i>Ville</i>	54	9	10	—	—	—	11	5	6	3	—	—	27	8	17	93
Maa — <i>Arrondissement</i>	1	1	1	3	—	—	—	—	—	—	—	—	1	4	5	7
Alev — <i>Bourg</i>	11	1	—	—	1	—	1	2	2	1	—	—	4	3	15	19
Vald — <i>Commune</i>	828	88	37	26	42	2	23	32	87	68	2	2	191	130	1019	213
Selts — <i>Société</i>	3	2	1	1	1	—	—	—	2	2	—	—	2	3	5	9
Eraaisik — <i>Personne privée</i>	2	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	1	2	3
Linn ja selts — <i>Ville et soc.</i>	1	—	—	—	—	—	2	2	—	—	—	—	2	2	3	5
Maa ja vald — <i>Arr. et com.</i>	1	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	1	1	2	3
Alev ja vald — <i>B. et com.</i>	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	3	3
Vald ja selts — <i>Com. et soc.</i>	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	1	1
Vald ja eraaisik — <i>Commune et personne privée</i>	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1

Algkoolid — *Écoles primaires.*

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
54	11	10	—	—	—	—	15	9	8	8	1	1	34	18	29	117
12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
40	9	10	—	—	—	—	11	5	6	3	—	—	27	8	17	93
1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2
—	1	—	—	—	—	—	2	2	1	3	1	—	4	5	4	10
1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	—	—	1	2	3	5
1	—	—	—	—	—	—	2	2	—	—	—	—	2	2	3	5
852	88	39	31	44	2	25	35	89	73	2	2	199	143	1051	231	1282
—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	5
1	1	1	3	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	4	5	7
11	1	—	—	1	—	—	1	2	2	1	—	—	4	3	15	19
827	82	37	26	42	2	23	32	87	68	2	2	191	130	1018	212	1230
3	1	1	1	1	—	—	—	—	2	2	—	—	2	3	5	9
1	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	1	2	3
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	2	3
2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	3	3
—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	1	1
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
906	99	49	31	44	2	40	44	97	81	3	3	233	161	1139	260	1399
2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	3
54	9	10	—	—	—	—	11	5	6	3	—	—	27	8	17	93
1	1	1	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	4	5	7
11	1	—	—	1	—	—	1	2	2	1	—	—	4	3	15	19
828	88	37	26	42	2	23	32	87	68	2	2	191	130	1019	213	1232
3	2	1	1	1	—	—	—	—	2	2	—	—	2	3	5	9
2	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	1	2	3
1	—	—	—	—	—	—	2	2	—	—	—	—	2	2	3	5
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	2	3
2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	3	3
—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	1	1
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1

Keskkoold — *Écoles secondaires.*

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
37	2	15	—	4	—	—	6	2	6	2	2	3	33	7	70	9
8	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	3	—	11	11
10	—	4	—	—	—	—	4	1	—	1	—	—	8	2	18	20
2	—	3	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	4	—	6	6
12	2	3	—	2	—	—	1	1	1	1	2	3	9	5	21	28
2	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	2	—	4	4
3	—	5	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	7	—	10	10
3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—
2	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	5	5
2	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	2	—	4	4
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
40	2	16	—	4	—	—	7	2	6	2	2	3	35	7	75	9
8	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	3	—	11	11
10	—	4	—	—	—	—	4	1	—	1	—	—	8	2	18	20
4	—	4	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	6	—	10	10
13	2	3	—	2	—	—	1	1	1	1	2	3	9	5	22	20
2	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	2	—	4	4
3	—	5	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	7	—	10	10

¹⁾ Euhnu algkooli (Saaremaal), Kosby eraalgk. (Läänemaal), Laura Besti algk. (Petersimaal) ja Valga rahvabar. seltsi keskk. õhtukursuste kohta teated puuduvad. Matsalu algkool (Läänemaal) jäi läbi töötamata (algas tegevust 9. I. 1981).

3. Koolimajade kordade arv, seinete ja katusematerjal 1930/31 õ/a. — Nombre d'étages, matériel de construction des murs et des toits des bâtiments des écoles.

Koolimaju omavate koolide arv Nombre des écoles propriétaires des bâtiments						Kordade arv Nombre d'étages				Seinte ehitusematerjal Matériel de construc- tion des murs					Katusematerjal Matériel des toits						
Neist kasutatavad koolimaju—Dont utilisés les bâtiments						1 kordseid 1 étage	2 kordseid 2 étages	3 kordseid 3 étages	4 kordseid 4 étages	Märkimata Non spécifié	Puit Bois	Kivi Pierre	Sega Mêlé	Märkimata Non spécifié	Puit Bois	Kivi Pierre	Papp Carton	Plakk Tôle	Sega Mêlé	Muu Autre	Märkimata Non spécifié
Almalt oma jacks Pour une école seulem.		Jagavad oma ruume teise koolilega. Part- geant av. les autres écoles		Kokku—Total																	
Koolide arv	Majade arv	Nombre d'écoles	N. des bâtim.	Koolide arv	Majade arv																
Koolimajade arv—Nombre des bâtiments des écoles																					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
Algkoolide majad — Bâtiments des écoles primaires.																					
Linnas — Villes	82	93	18	24	190	117	18	71	17	4	7	48	51	10	8	5	29	23	46	9	6
Tallinn	24	26	4	6	38	32	4	1	20	6	3	11	16	2	3	—	9	8	11	1	1
Haapsalu	1	1	—	—	2	4	—	—	—	—	—	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Kuressaare	3	3	—	—	3	3	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	1	—	—	—
Narva	8	10	—	—	10	12	—	—	10	—	—	4	6	1	—	—	1	—	10	—	1
Nõmme	3	4	—	—	4	5	—	—	1	—	—	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Paide	—	—	1	—	1	1	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Paldiski	1	2	—	—	1	2	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
Petseri	2	2	—	—	2	3	—	—	1	—	—	3	—	—	—	—	—	—	2	—	—
Pärnu	9	12	—	—	10	13	—	—	8	—	—	10	3	—	—	—	8	3	2	—	—
Põltsamaa	1	1	—	—	1	1	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Rakvere	1	1	—	—	4	5	—	—	3	—	—	2	1	—	—	—	—	1	3	—	1
Tapa	1	1	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
Tartu	18	14	—	—	15	17	—	—	7	—	—	5	11	—	—	—	3	4	6	4	—
Tõrva	2	2	—	—	2	2	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—
Türi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Valga	8	8	—	—	9	9	—	—	1	—	—	3	4	—	—	—	2	4	3	—	—
Viljandi	3	3	—	—	3	3	—	—	2	—	—	2	1	—	—	—	—	2	2	—	—
Võru	2	2	—	—	3	3	—	—	3	—	—	2	1	—	—	—	—	1	2	—	—
Kokku!—Total	1 081	1 231	39	51	1 220	1 399	882	309	22	3	84	853	299	50	80	753	101	38	118	49	81
Maal!—Arrond.	181	106	4	6	185	202	153	37	8	6	149	44	2	7	117	18	20	20	7	7	4
Järva	67	78	4	6	72	70	47	26	2	1	3	40	34	2	3	47	12	2	6	6	4
Harju	105	122	13	18	118	140	84	47	2	1	6	68	54	10	8	68	14	5	18	10	17
Lääne	95	110	6	6	101	116	80	26	—	—	10	82	25	3	6	42	6	4	13	3	41
Saare	73	83	1	1	74	84	65	14	—	—	5	54	20	6	4	8	7	1	17	4	43
Pärnu	98	113	3	4	96	117	74	34	2	—	7	83	21	6	7	92	5	2	7	2	1
Viljandi	75	78	—	—	75	78	54	20	4	—	—	53	22	3	—	50	16	1	9	1	1
Tartu	173	192	5	8	178	200	131	58	2	—	9	133	45	14	8	150	15	1	10	4	3
Valga	30	34	—	—	30	34	18	8	4	—	3	14	15	2	3	19	6	1	1	4	3
Võru	104	115	—	—	104	115	80	28	—	—	7	88	18	1	8	96	2	1	5	4	7
Petseri	85	115	2	2	87	117	78	11	—	—	28	80	1	1	26	55	—	3	4	27	28
Kokku!—Total	1 163	1 324	57	75	1 220	1 399	882	360	39	7	91	901	350	60	88	758	129	61	164	58	142
Keskkoollide majad — Bâtiments des écoles secondaires.																					
Linnas!—Villes	20	26	38	53	58	79	7	43	19	4	6	17	49	7	6	—	7	12	42	12	6
Tallinn	2	4	15	17	17	21	1	7	9	3	1	4	15	1	1	—	4	4	12	—	1
Haapsalu	1	1	1	2	2	3	—	—	2	—	—	—	3	—	—	—	—	—	2	1	—
Kuressaare	1	1	1	1	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
Narva	1	2	—	—	3	6	—	—	3	—	—	—	3	—	—	—	—	—	3	—	3
Nõmme	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Paide	—	—	1	—	2	3	1	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—
Paldiski	—	—	1	—	1	1	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—
Petseri	1	1	—	—	1	1	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—
Pärnu	2	2	1	1	3	3	—	—	3	—	—	—	3	—	—	—	—	—	2	—	—
Põltsamaa	—	—	1	—	1	1	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Rakvere	1	1	4	7	5	8	4	2	1	—	1	5	1	1	1	—	—	2	1	4	1
Tapa	—	—	1	—	2	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—
Tartu	5	6	6	12	11	18	—	—	15	3	—	5	11	2	—	—	1	5	8	4	—
Tõrva	1	1	—	—	1	1	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—
Türi	—	—	1	—	1	1	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—
Valga	2	2	—	—	2	2	—	—	2	—	—	—	2	—	—	—	—	—	2	—	—
Viljandi	1	2	3	3	4	5	—	—	4	—	—	1	1	—	—	—	—	4	—	—	1
Võru	1	1	—	—	1	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Maal!—Arrond.	3	3	2	2	5	5	5	5	5	5	3	2	—	—	—	—	—	—	1	3	1
Järva	1	1	1	1	2	2	—	—	2	—	—	2	—	—	—	—	—	—	1	—	—
Pärnu	1	1	—	—	1	1	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—
Tartu	1	1	—	—	1	1	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—
Võru	—	—	1	1	1	1	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—
Kokku!—Total	23	29	40	55	63	84	7	48	19	4	6	20	51	7	6	—	7	13	45	13	6

1) Ruhnu algk. (Saaremaal), Hosby eraalgk. (Läänemaal), Laura Eesti algk. (Petserimaal) ja Valga rahvabar. seltai keskk. õhtukursuste kohta teated puuduvad, Matsalu algkool (Läänemaal) jäi läbi töötamata (algas tegevust 9. jaan. 1931 a.).

Koolimaa kasutamis-													
Koolide üldarv Nombre total des écoles					Majade ja cue all la maison et la cour		Müügiluatsi la place de jeu		Viijapan ja keetuvilla- aeda—le iardin fruitier et potager		Põldu—le champs		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Koolide arv maata N. d'écoles sans terrain					Kooli maa-ala üldsuurus hek- taarides Etendue du terrain en ha		Kooli maa-ala üldsuurus hek- taarides Etendue du terrain en ha		Kooli maa-ala üldsuurus hek- taarides Etendue du terrain en ha		Kooli maa-ala üldsuurus hek- taarides Etendue du terrain en ha		
Koolide arv andmeteta Nombres d'écoles n'ayant pas terrain des données					Kooli maa-ala üldsuurus hek- taarides Etendue du terrain en ha		Kooli maa-ala üldsuurus hek- taarides Etendue du terrain en ha		Kooli maa-ala üldsuurus hek- taarides Etendue du terrain en ha		Kooli maa-ala üldsuurus hek- taarides Etendue du terrain en ha		
Maa-ala varustatud koolide arv Nombres d'écoles ayant terrain					Kooli maa-ala üldsuurus hek- taarides Etendue du terrain en ha		Kooli maa-ala üldsuurus hek- taarides Etendue du terrain en ha		Kooli maa-ala üldsuurus hek- taarides Etendue du terrain en ha		Kooli maa-ala üldsuurus hek- taarides Etendue du terrain en ha		
Algkoolide maa-ala													
Linnas — Villes	133	53	3	78	35,8301	74	12,4857	43	6,5273	38	4,5841	7	4,4085
Tallinn	40	21	1	18	9,8047	17	2,0152	6	0,6067	5	0,5246	—	—
Haapsalu	4	—	—	—	0,3340	—	—	—	0,0740	1	0,0820	—	—
Kuresaare	4	—	—	—	0,8329	—	—	—	0,1616	1	0,1000	1	0,1500
Narva	11	1	—	10	3,2071	9	2,4213	1	0,1500	4	0,6358	—	—
Nõmme	5	2	—	3	0,4040	3	0,3599	2	0,1350	—	—	—	—
Paide	2	1	—	1	0,3400	1	0,2050	1	0,0750	1	0,0600	—	—
Paldiski	1	—	—	—	0,0700	1	0,0700	—	—	—	—	—	—
Petseri	2	—	—	—	1,5805	2	0,3360	2	0,2980	2	0,1506	2	0,7959
Pärnu	11	—	—	9	2,6410	9	1,5632	3	0,3576	6	0,5057	—	—
Põltsamaa	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Rakvere	3	4	—	4	1,2099	4	0,5471	4	0,1844	2	0,2450	1	0,1716
Tapa	1	—	—	1	1,0610	1	0,2327	1	0,4425	1	0,3864	—	—
Tartu	21	11	1	9	4,2385	8	1,3601	7	2,5820	5	0,2964	—	—
Tõrva	2	—	—	2	2,6544	2	0,7388	1	0,1805	1	0,3710	1	1,3843
Türi	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Valga	9	1	—	8	2,6637	7	0,9138	8	0,8368	6	0,7464	1	0,1667
Viljandi	6	3	—	3	1,3098	3	0,8413	2	0,2400	2	0,2255	—	—
Võru	3	—	—	3	3,2995	3	0,5316	2	0,2032	1	0,2547	1	1,7600
Maal — Arrondissements	1 125³⁾	117	23	986	11 477,1501	913	357,9968	622	178,3509	677	207,0862	809	3 882,3978
Viru	187	15	4	168	1 442,7378	155	47,7274	98	20,6948	114	21,4878	126	470,3855
Järva	72	1	—	71	1 201,9014	60	46,1377	53	18,6173	63	27,6178	64	437,5532
Harju	118	6	1	111	1 621,3354	108	64,0297	79	20,9483	79	27,4800	93	410,7774
Lääne	101 ³⁾	4	3	94	1 083,8651	83	28,9115	39	8,4193	42	11,7379	67	211,9917
Saare	74 ³⁾	15	4	55	660,0160	48	20,2449	28	5,7919	36	14,3651	49	145,3271
Pärnu	97	6	1	90	1 172,4975	87	35,2261	58	21,2527	73	23,5828	75	345,0294
Viljandi	75	3	—	72	1 226,2386	60	35,5646	58	21,7159	61	19,3006	69	438,1294
Tartu	178	8	4	166	1 832,0782	157	42,9082	118	36,4485	123	37,1611	146	800,1322
Valga	30	—	—	30	380,7395	26	11,2634	20	7,3932	16	5,0091	30	180,7937
Võru	104	6	3	95	835,5305	87	23,2151	55	13,2026	60	18,2824	85	434,9617
Petseri	80 ³⁾	53	2	34	20,6095	24	2,7682	16	3,7704	10	1,0016	5	3,3155
Kokku — Total	1 258³⁾	170	24	1 064	11 512,9802	987	370,4835	665	184,8782	715	211,6703	816	3 886,8055
Keskoolide maa-ala													
Linnas — Villes	71³⁾	21	3	47	214,0169	45	18,6908	30	8,5578	26	9,9343	3	47,6600
Tallinn	22	11	1	10	3,6475	10	1,7801	6	1,3677	4	0,3240	—	—
Haapsalu	3	1	—	2	172,0946	2	5,1463	—	—	2	1,9283	1	45,8100
Kuresaare	2	—	—	2	1,4165	2	0,9360	2	0,3068	2	0,1737	—	—
Narva	5	3	—	2	0,6448	2	0,4800	—	—	2	0,1642	—	—
Nõmme	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Paide	2	—	—	2	1,2547	2	0,6124	2	0,1793	1	0,2047	—	—
Paldiski	1	—	—	1	0,3000	1	0,1900	1	0,1100	—	—	—	—
Petseri	1	—	—	1	1,5938	1	0,6750	1	0,9238	—	—	—	—
Pärnu	3	—	—	3	1,4814	3	1,3514	1	0,0500	1	0,0800	—	—
Põltsamaa	1	—	—	1	6,3000	1	0,3500	1	0,2000	1	1,9500	—	—
Rakvere	6	1	1	4	7,2710	4	2,2460	2	0,6800	2	1,9250	2	1,8500
Tapa	1	—	—	1	1,0000	—	—	—	—	—	—	—	—
Tartu	12	1	1	10	6,4958	10	2,7787	6	1,2818	7	1,1301	—	—
Tõrva	1	—	—	1	2,0000	—	—	—	—	—	—	—	—
Türi	1	—	—	1	2,9400	1	0,8400	1	0,5200	1	1,5800	—	—
Valga	3 ³⁾	1	—	2	1,4746	2	0,2900	2	0,7585	1	0,2908	—	—
Viljandi	4	1	—	3	3,7133	3	0,7528	3	2,0765	2	0,3640	—	—
Võru	2	1	—	1	0,3770	1	0,2625	2	0,1264	—	—	—	—
Maal — Arrondissements	5	—	—	5	63,1309	5	1,6833	4	0,8854	5	3,6264	3	28,6614
Viru	2	—	—	2	3,1910	2	0,8456	2	0,2156	2	1,2680	1	0,5023
Pärnu	1	—	—	1	1,6554	1	0,4272	1	0,4168	1	0,4484	1	0,3640
Tartu	1	—	—	1	0,4000	1	0,0860	1	0,2540	1	0,1200	—	—
Võru	1	—	—	1	57,8245	1	0,3245	—	—	1	1,7900	1	27,7951
Kokku — Total	76³⁾	21	3	52	277,1418	50	20,3741	34	9,4432	31	13,5607	6	76,3214

³⁾ Rahu algkool (Saaremaal), Hosby eraalgk. (Läänemaal), Laura Eesti algk. (Petserimaal) ja Valga rahvalh. seitsi keesk. õhtukursuste

Terrain des écoles en 1930/31.

Iiikide järgi — Terrain des écoles occupé par

Koolimaa suuruselike järgi
Terrain d'après l'étendue

Heinamaad la prairie		Karjamaad le pâturage		Metsa—jorvi		Kõlmata maad Terrain inutile		Muud maad Autre terrain		Teemata—jaronnu		3 500 m ²	3 500 m ² — 1 ha	1—4,9 ha	5—14,9 ha	15—29,9 ha	30—44,9 ha	45 ha <
Koole	ha	Koole	ha	Koole	ha	Koole	ha	Koole	ha	Koole	ha	Λ	Λ	Λ	Λ	Λ	Λ	Λ
14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32

Terrain des écoles primaires.

2	0,8000	—	—	2	0,2418	—	—	1	0,0345	4	6,7482	48	24	5	1	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	6,7482	13	4	—	1	—	—	—
1	0,2500	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	3	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	1	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	3	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—
—	—	—	—	1	0,1800	—	—	1	0,0345	—	—	7	2	1	—	—	—	—
—	—	—	—	1	0,0618	—	—	—	—	—	—	2	2	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	5	1	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	2	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	—	—	—	—
1	0,5500	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—
754	3 732,6000	571	2 237,4315	76	279,4290	188	330,0321	36	47,2356	40	224,5910	62	57	188	364	256	41	13
109	474,5869	79	231,3666	12	108,1978	23	34,2797	6	3,8040	8	24,2078	23	21	33	52	37	1	2
59	323,6231	51	197,4167	10	48,0770	17	62,7980	7	18,5600	1	21,5000	1	6	5	22	28	7	1
93	603,8505	69	305,5030	12	28,3944	23	67,5857	7	6,8614	3	85,9000	3	3	17	40	37	10	1
73	511,5552	59	271,6052	5	7,9498	15	22,0792	2	0,9205	5	8,6950	6	5	19	38	27	4	—
44	232,2821	42	203,4176	1	0,1900	15	19,3779	—	—	1	9,0200	2	3	6	24	19	1	—
62	402,6979	54	305,1199	9	10,0505	24	27,3582	2	2,1300	—	—	4	4	24	23	28	6	1
82	375,0859	55	277,9716	5	16,7016	20	35,1751	2	8,1837	1	0,3700	2	1	10	27	23	6	3
141	517,3197	98	316,0349	9	27,8750	31	27,8846	4	4,7100	5	22,2040	7	6	38	77	37	2	4
23	106,8973	17	46,6804	8	15,5383	6	5,9130	2	0,6462	1	0,6649	—	4	17	8	1	—	—
78	183,3714	44	81,4744	5	16,4548	11	27,0381	2	1,1600	6	36,2800	2	2	28	49	12	3	1
2	1,4100	3	0,8362	—	—	3	0,5420	2	0,2098	9	15,7498	17	6	11	—	—	—	—
756	3 733,4000	571	2 237,4315	78	279,6708	188	330,0321	37	47,2701	44	231,3392	115	81	193	365	256	41	13

Terrain des écoles secondaires.

2	75,7100	2	38,1900	2	2,7583	1	6,6000	—	—	6	5,9097	12	26	6	2	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	0,1667	5	5	1	—	—	—	—
1	75,3100	1	38,0000	—	—	—	1	6,6000	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—
—	—	—	—	1	0,2583	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	—	—	—	—	—
—	—	—	—	1	2,5000	—	—	—	—	1	1,3000	1	2	—	—	—	—	—
1	0,4000	1	0,1900	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1,0000	1	1	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1,3052	2	7	1	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2,0000	—	1	1	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	0,1378	—	2	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—
1	13,7340	1	1,4061	2	6,1801	1	1,7440	1	5,2102	—	—	—	1	3	—	—	—	—
—	—	—	—	1	0,3595	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—
1	13,7840	1	1,4061	1	5,8206	1	1,7440	1	5,2102	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	89,4440	3	39,5961	4	8,9384	2	8,3440	1	5,2102	6	5,9097	12	27	9	2	—	—	—

kohta teated puuduvad. Matsalu algk. (Läänemaal) jäi läbi töötamata (algas tegevust 9. jaan. 1931 a.).

7. Koolimaade kasutajad 1930/31 a.a. — Exploitants du terrain des écoles en 1930/31.

Maa-aia varustatud koolid — Aitab. d'écoutes adjacentes au terrain	Maa-ala üldsuurus hektaarides Étendue du terrain en ha	Kasutatavad kooli maa-ala — Terrain des écoles est exploité par							Üldiseks kasu- tamiseks Utilisation commune	Teadmata Inconnu
		Koolijuhatajad Directeurs	Õpetajad Instituteurs	Kooliteenijad Service	Koolipersonaal eristamata Personnel sep- aré (sans spé- cialisation)	Õpilased Élèves	Võõrad Personnes étr. à l'école	Üldiseks kasu- tamiseks Utilisation commune		
Algkoolid — Écoles primaires.										
Linnas — Villes	78	35,8301	3,2335	0,8034	0,7530	3,9505	7,2082	—	13,8840	7,0075
Majade all ja õuet	74	12,4857	—	—	—	—	—	—	12,4857	—
Mänguplatsi	43	6,5273	—	—	—	—	6,5273	—	—	—
Viljapu- ja keeduvilja- aeda	38	4,5841	1,4592	0,1367	0,7297	1,3679	0,5000	—	0,3688	0,0250
Põldu	7	4,4085	1,5143	0,1167	0,0233	2,5826	—	—	—	0,1716
Heinamaad	2	0,8000	0,2500	0,5500	—	—	—	—	—	—
Metsa	2	0,2418	—	—	—	—	0,1800	—	—	0,0618
Muud maad	1	0,0345	—	—	—	—	—	—	0,0345	—
Teadmata maad	4	6,7482	—	—	—	—	—	—	—	6,7482
Maal — Arrondissements	986	11 477,1501	4 763,9714	1 883,8483	441,4363	1 404,5441	185,2973	1 367,7796	387,0735	1 043,1996
Majade all ja õuet cour	913	357,9068	—	—	—	—	—	—	357,9068	0,0484
Mänguplatsi Place de jeu	622	178,3500	—	—	—	—	178,3500	—	—	—
Jarvain de fruitier et po- tager	877	207,0862	36,0550	26,1800	6,2974	39,2443	4,8015	9,2158	3,5361	31,6661
Õuap	300	3 882,3070	1 687,4959	857,6258	194,3406	497,4120	1,0500	452,5907	5,7600	186,1132
Prampi	754	3 732,6000	1 757,4489	702,1043	116,2370	502,7069	—	460,1827	0,1500	193,7702
Põlvurage	571	2 237,4315	1 070,4558	282,0541	100,4147	332,2272	—	280,1386	0,5600	171,5811
Forst	76	279,4290	32,1673	5,7758	6,9556	7,5100	—	36,8014	10,0440	180,1740
Autre terrain	188	330,0321	82,1945	4,8300	17,1820	15,7537	0,9000	42,1247	0,1564	166,8908
Inconnu	38	47,2356	11,2800	2,4785	—	5,3300	0,1049	1,9757	7,7832	18,3128
	40	224,5010	36,8740	2,8000	—	4,3600	—	84,7500	1,1649	94,6421
Kokku* — Total	1 064	11 512,9802	4 767,1949	1 884,6517	442,1893	1 408,4946	192,5055	1 367,7796	399,9375	1 050,2071
Majade all ja õuet	987	370,4825	—	—	—	—	—	—	370,4825	0,0484
Mänguplatsi	605	184,8782	—	—	—	—	184,8782	—	—	—
Viljapu- ja keeduvilja- aeda	715	211,6703	37,5142	26,3167	7,0271	40,6122	5,8924	9,2158	3,8990	31,6920
Põldu	816	3 886,8055	1 089,0102	857,7423	194,3720	491,0946	1,0500	452,5907	5,7600	186,2848
Heinamaad	756	3 733,4000	1 757,6989	702,6543	116,2370	502,7069	—	460,1827	0,1500	193,7702
Karjamaad	571	2 237,4315	1 070,4558	282,0541	100,4147	332,2272	—	280,1386	0,5600	171,5811
Metsa	78	279,6708	32,1673	5,7758	6,9556	7,5100	0,1800	36,8014	10,0440	180,2367
Kõlbmata maad	188	330,0321	82,1945	4,8300	17,1820	15,7537	0,9000	42,1247	0,1564	166,8908
Muud maad	37	47,2701	11,2800	2,4785	—	5,3300	0,1049	1,9757	7,7832	18,3128
Teadmata maad	44	231,3392	36,8740	2,8000	—	4,3600	—	84,7500	1,1649	101,3903
Keskoolid — Écoles secondaires.										
Linnas* — Villes	47	214,0109	0,5138	0,2160	0,6583	1,0857	8,7978	1,9250	191,1649	3,6494
Majade all ja õuet	45	18,6908	—	—	—	—	—	—	18,6908	—
Mänguplatsi	30	8,5578	—	—	—	—	8,5578	—	—	—
Viljapu- ja keeduvilja- aeda	28	9,9343	0,5138	0,2160	0,5583	1,0857	0,2400	1,9250	4,5558	0,8397
Põldu	3	47,6600	—	—	0,1000	—	—	—	47,5600	—
Heinamaad	2	75,7100	—	—	—	—	—	—	75,3100	0,4000
Karjamaad	2	38,1900	—	—	—	—	—	—	38,1900	—
Metsa	2	2,7538	—	—	—	—	—	—	0,2583	2,5000
Kõlbmata maad	1	6,6000	—	—	—	—	—	—	6,6000	—
Teadmata maad	6	5,9097	—	—	—	—	—	—	—	5,9097
Maal — Arrondissements	5	63,1309	—	—	0,1200	2,9422	0,8854	57,5000	1,6833	—
Majade all ja õuet	5	1,6833	—	—	—	—	—	—	1,6833	—
Mänguplatsi	4	0,8854	—	—	—	—	0,8854	—	—	—
Viljapu- ja keeduvilja- aeda	5	3,6264	—	—	0,1200	1,7164	—	1,7900	—	—
Põldu	3	28,6614	—	—	0,8663	—	—	27,7951	—	—
Heinamaad	1	13,7340	—	—	—	—	—	13,7340	—	—
Karjamaad	1	1,4061	—	—	—	—	—	1,4061	—	—
Metsa	2	6,1801	—	—	—	0,3505	—	5,8206	—	—
Kõlbmata maad	1	1,7440	—	—	—	—	—	1,7440	—	—
Muud maad	1	5,2102	—	—	—	—	—	5,2102	—	—
Kokku* — Total	52	277,1418	0,5138	0,2160	0,7783	4,0279	9,6832	59,4250	192,8482	3,6494
Majade all ja õuet	50	20,3741	—	—	—	—	—	—	20,3741	—
Mänguplatsi	34	9,4432	—	—	—	—	9,4432	—	—	—
Viljapu- ja keeduvilja- aeda	31	13,5607	0,5138	0,2160	0,6783	2,8021	0,2400	3,7150	4,5558	0,8397
Põldu	6	76,8214	—	—	0,1000	—	—	27,7951	47,5600	—
Heinamaad	3	89,4440	—	—	—	—	—	13,7340	75,3100	0,4000
Karjamaad	3	39,6961	—	—	—	—	—	1,4061	38,1900	—
Metsa	4	8,9384	—	—	—	0,3505	—	5,8206	0,2583	2,5000
Kõlbmata maad	2	8,8440	—	—	—	—	—	1,7440	6,6000	—
Muud maad	1	5,2102	—	—	—	—	—	5,2102	—	—
Teadmata maad	6	5,9097	—	—	—	—	—	—	—	5,9097

* Ruhnu algk. (Saaremaal), Kosby eraalgk. (Läänemaal), Laura Eesti algk. (Petserraal) ja Valga rahvalik. seitsi keskk. õhtukursuste kohta teated puuduvad. Matsalu algkool (Läänemaal) jäi läbi töötamata (algas tegevust 9. jaan. 1981 a.).

Tab. 6. Riigiraudteed märtsis 1932 — Chemins de fer en mars 1932.

1. Tähtsamad andmed piirkondade järgi — Données principales d'après les districts du réseau.

	Tulutoovate rong- km arv (1000) Trains-km des tr. locomotifs (1000)	Reisija- km (1000) Voyageurs- km (1000)		Istekohtade kasuta- mise % des pla- ces occupées	Tühjade vankrite % vankre km üldarv.	Laaditud kauba- vag. keskmine telje koorem*) Poids moyen par essieu d'un wagon chargé		Kaubarongi keskmine bruttokaal (ton.üldveos) Poids moy. brut d'un train à marchand. (traf. tot. ton)	Kõrkanaba- rongi keskmine bruttokaal (ton.üldveos) Poids moy. brut d'un train rapide pour march- chand. (traf. tot. ton)	Kaubarongi keskmine nettokaal (ton. tulutoo- voovas veos) Poids moy. net de train pour march. (traf. lucra- rat-ton)	Kaubarongi kesk- m. tegevdarv.—Nombre moy. d'essieux pour un train de march.
		Üldarv Total	III kl. III cl.			Üld- veost Traf. total	Maksul. veost Trafic payé				
a) Laalarööpmelised teed — Voie large											
Auru- ja mootorronges	227	10 973	10 305	35,3	—	—	—	—	—	—	—
Sel.: Paldiski-Kella	5	87	87	22,1	20,00	2,50	1,00	—	—	—	—
Haapsalu—Kella	12	531	520	32,6	32,69	3,31	2,99	148	228	70	21,51
Keila—Tallinna	10	559	553	45,4	34,78	4,42	3,99	312	451	147	46,90
Tallinna—Tapa	40	2 316	2 590	42,6	38,86	6,84	6,45	666	497	402	68,35
Tapa—Narva	49	1 833	1 742	34,1	36,97	6,69	5,83	432	452	343	64,07
Sel.: Tapa—Kõhla	—	—	—	—	39,61	6,96	5,83	631	515	351	65,08
Tapa—Tartu	36	2 535	2 317	38,6	16,77	5,23	4,38	562	414	281	70,80
Tartu—Petersi	17	588	569	26,7	30,19	6,97	6,42	244	414	126	30,12
Tartu—Valga	35	1 502	1 412	32,8	21,70	4,70	3,01	—	295	—	—
Valga—Irbooska	23	510	503	20,4	49,11	5,95	3,58	311	774	110	33,06
Tähtajalisi kogu raudteel	—	12	12	—	—	—	—	—	—	—	—
Elektrirong. Tall.—Pääsküla	30	2 657	2 657	41,7	—	—	—	—	—	—	—
Kokku — Total	257	13 630	12 962	36,4	34,75	6,30	5,58	604	432	331	65,65
Veebruaris — en février 1932 a.	240	10 489	10 040	32,0	33,14	6,71	5,97	625	419	349	66,52
Märtsis — en mars 1931 a.	288	13 281	12 540	35,7	34,73	6,48	5,94	536	410	303	58,24
1. IV — 31. III 1931/32 a.	3 112	187 981	178 885	37,0	31,24	5,98	5,20	519	377	260	60,09
1. IV — 31. III 1930/31 a.	3 148	202 297	190 794	37,7	31,15	6,03	5,25	511	408	264	58,92
1. I — 31. III 1932 a.	755	36 813	35 152	34,2	33,97	6,12	5,38	560	400	297	62,59
b) Kitsarööpmelised teed — Voie étroite											
Sellest: Tallinna—Türi	33	1 718	1 531	43,6	33,97	4,38	4,29	—	—	152	130,71
Türi—Mõisaküla	23	604	540	29,1	29,33	4,30	3,66	127	—	54	46,14
Mõisaküla—Pärnu	12	292	275	34,1	31,61	3,86	3,04	—	—	—	—
Litva—Vähna	3	51	51	25,4	33,33	5,00	5,00	—	—	—	—
Rapla—Virtsu	12	272	259	29,0	17,12	2,96	2,64	—	—	—	—
Jelise—Papiinfidu	15	421	359	40,9	29,51	3,74	3,36	243	—	111	94,96
Türi—Tamsalu	13	273	258	34,0	29,65	2,52	1,62	81	—	16	44,54
Risela—Orajõe	3	39	38	47,6	42,07	6,40	4,40	—	—	—	—
Mõisaküla—Valga	5	151	143	24,3	74,62	4,00	2,60	—	—	—	—
Valga—Mõniste	5	69	69	27,8	44,00	4,20	4,00	—	—	—	—
Sonda—Mustvee	0	104	102	33,8	47,08	3,38	3,30	—	—	66	82,11
Tähtajalisi kogu raudteel	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kokku — Total	130	3 994	3 634	36,0	35,13	4,92	3,66	298	298	128	88,06
Veebruaris — en février 1932 a.	116	2 919	2 651	31,5	33,40	3,60	3,22	174	—	65	79,61
Märtsis — en mars 1931 a.	128	3 321	2 987	36,5	34,98	4,56	4,10	253	—	118	96,31
1. IV — 31. III 1931/32 a.	1 446	47 209	42 963	37,2	31,77	3,84	3,48	276	—	119	86,74
1. IV — 31. III 1930/31 a.	1 486	50 877	45 788	38,6	31,40	3,78	3,32	179	—	89	85,14
1. I — 31. III 1932 a.	372	10 294	9 382	33,8	32,40	3,66	3,26	238	—	116	82,62

	Laalarööpmelised teed — Voie large					Kitsarööpmelised teed — Voie étroite				
	Märtsis		1/IV— 31/III	1/IV— 31/III	1/I— 31/III	Märtsis		1/IV— 31/III	1/IV— 31/III	1/I— 31/III
	1932	1931	1931/32	1930/31	1932	1931	1931/32	1930/31	1932	
2. Kaubavedu (1000) — Transport des marchandises (1000).										
Kõigi saadetiste kaal—poids: Ton	123	213	1 547	1 792	354	59	89	722	824	156
Tn-km	16 156	27 230	185 115	215 966	43 380	4 339	7 240	50 216	59 517	10 262
Sellest maksulised saadetised—Dont les marchandises payables: Ton	110	192	1 341	1 559	301	53	83	645	725	138
Tn-km	14 304	24 926	162 754	188 226	38 148	3 948	6 523	45 581	52 217	9 109
Sellest erakaubad—Dont marchand. privées: Ton	86	150	1 119	1 305	238	51	78	622	696	134
Ton-km	9 308	16 252	119 465	140 501	25 368	3 741	6 204	44 090	50 538	8 846
3. Pagasivedu — Transport des bagages.										
Kaal — poids (tuh. tn)	0,3	0,4	6,3	6,7	0,9	0,2	0,2	2,7	3,2	0,5
tn.-km (tuh.)	34	40	633	700	96	15	17	212	242	40
4. Reisijate vedu (1000) — Transport des voyageurs (1000).										
Reisijate üldarv — Nombre total de voyageurs	557	533	7 293	7 277	1 593	84	82	1 062	1 212	227
Sellest (välisühendus—Communiqué avec l'étranger)	3	3	40	50	8	0,4	0,7	9	12	2
Dont (kohalik liikumine — Mouvement local)	554	530	7 252	7 227	1 585	84	82	1 053	1 200	225
Sellest: I—II klassis	4	6	66	83	11	4	4	47	59	10
III klassis	552	528	7 232	7 194	1 582	80	78	1 015	1 153	217
Reisija-km üldarv—Voyageurs-km	13 630	13 281	187 982	202 297	30 819	3 994	3 321	47 209	50 877	10 294
Sellest—Dont: Elektrirongid—Trains électrig.	2 057	2 340	33 813	32 959	8 200	—	—	—	—	—
Reisijaid ühe tee-km peale—Voyageurs par km exp.	18	20	24,7	30,0	48	6	6	70	90	15
Keskmine sõidukaugus — Parcours moyen	24,5	24,9	26,8	27,8	23,1	47,5	40,5	44,5	41,9	46,3
Magamiskaartide üldarv — Cart. pour vag.-lits vend.	3	2	31	32	6	1	0,6	6	6,7	1,4
Jaamaesle-piletite üldarv — Tickets d'entrée vendus	8	8	126	147	22	0,1	0,3	2	4,1	0,2
5. Veevõrkosseisu kasutamine (1000) — Exploitation du matériel roulant (1000).										
Rong-km üldarv — Trains-km	263	295	3 181	3 220	768	139	131	1 529	1 579	386
Sellest reisironges — Dont trains de voyageurs	193	182	2 298	2 231	570	110	88	1 182	1 114	323
Telg-km üldarv — Essieux-km	7 367	10 218	92 797	104 971	20 645	6 058	7 048	69 799	78 479	16 321
Sellest (vaguntelg-km — Voitures à voyageurs)	2 898	2 972	39 526	42 112	8 366	2 171	1 733	23 924	24 501	6 008
Dont (vankritelg-km — Wagons à marchand.)	4 469	7 246	53 271	62 859	12 279	3 887	5 315	45 875	53 978	9 313
Kesk. tlg. arv rong. Moyen. des essieux par train	28,01	34,08	29,17	32,56	26,88	43,58	53,80	45,65	49,70	39,69
Sellest (Aurureisironges — Trains de voyageurs)	21,15	21,94	23,61	25,66	20,38	38,17	40,65	37,23	39,79	34,96
Dont (Elektrironges — Trains électrig.)	8,42	8,69	8,66	8,82	8,35	—	—	—	—	—
Dont Kaubaronges — Trains de marchand.	69,60	64,33	60,88	62,43	64,74	75,00	84,48	78,55	78,10	72,48
Keskine kaubar. brutto-kaal maksulise veost	472	460	418	424	435	176	207	183	180	158

* Kitsarööpmelisel teljekoorem arvestatud ühe teljepaari peale.

Tab. 1. Sisse- ja väljavedu aprillis 1932 a. —

Rühm, kauba kirjeldus, klassifitseerimine	Dans les chiffres du tableau les marchandises passées en transit ne sont pas comprises. Trafic de perfectionnement, réexportation et ré-importation sont compris.									
	Briti Gr.-Britagne	Läti Lettonie	Poola-Daanzig Pologne Dantzig	Prantsuse France	Rootsi Suède	Saaksa Allemagne	S.N.V.I. U.R.S.S.	Tšehhoslovakkia Tchécoslovaq.	Ühendriigid Etats-Unis	Muud riigid Autres pays
Eesti-Läti ühine nomenklatuur <i>Nomenclature unifiée pour l'Estonie et Lettonie</i>										
A. Sissevedu tonnides — Importation en tonnes										
5	I. I. Elusloomad (arv—nombre)									
1	II. Toidu- ja maitseained, joogid									
1, 4	746,1	1,3	853,6	2,4	—	873,2	1 736,8	—	—	877,9
2	0,2	—	5,0	—	—	1,0	879,8	—	—	786,6
4	—	0,2	0,0	0,0	—	0,8	—	—	2,1	42,6
6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	0,3
4	19,8	—	—	1,3	—	—	—	—	—	—
1	726,2	0,0	848,7	1,1	—	871,4	780,3	32,5	0,9	58,5
6	—	1,2	—	—	—	—	126,7	—	—	10,0
4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1	308,0	218,5	1 190,9	9,5	374,4	3 061,3	4 351,9	1,2	456,7	1 698,5
6	—	—	—	0,0	19,5	—	—	—	—	31,1
4	—	14,7	0,7	2,8	—	—	80,0	0,2	6,7	89,7
8	—	—	86,2	—	—	—	1,4	2 942,0	—	10,8
9	—	—	—	—	—	—	53,0	—	—	—
10	—	—	—	—	—	—	5,3	6,6	381,5	395,5
12	-3,0	1,5	—	—	—	—	27,8	86,0	0,5	0,1
17, 13	10,5	—	—	—	—	0,3	281,1	119,0	0,5	12,0
19—21	290,4	183,0	993,0	6,6	654,6	2 686,0	1 137,7	0,0	68,5	1 162,2
19	4,1	19,2	111,0	6,6	4,5	37,4	1 137,5	—	68,3	55,1
20	4,1	19,2	110,8	6,6	4,5	37,4	1 137,5	—	68,3	55,1
6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
12, 14	340,2	4,5	—	226,2	3,6	268,4	7,3	4,1	—	774,8
14	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
15	74,0	0,6	0,4	0,2	6,3	27,9	1,9	—	5,5	6,3
16	18,8	3,9	23,6	0,2	3,8	206,9	3,1	25,9	0,8	13,5
16	0,6	0,0	0,0	0,0	0,4	21,8	—	0,1	0,7	3,0
16	0,3	0,0	—	—	0,1	0,2	4,6	—	0,1	0,0
16	0,7	0,0	—	—	5,0	0,0	13,7	—	—	0,0
17	9,0	33,1	5,4	0,1	0,2	30,2	—	3,9	2,4	26,0
19, 21	16,1	11,5	47,3	50,9	36,8	318,7	304,4	—	4,7	151,7
22	0,2	0,0	—	0,0	—	—	—	—	0,1	0,0
12, 16, 22	488,4	79,2	81,3	289,0	57,2	1 062,5	341,4	34,6	23,6	1 113,2
6	0,1	0,3	0,1	0,5	—	1,8	0,0	0,0	0,0	1,5
8	0,9	0,7	—	0,0	—	17,9	3,8	—	—	1,0
9	1,6	1,1	0,0	0,6	1,7	78,1	5,4	0,2	0,2	116,9
11	27,4	15,4	4,6	5,3	1,7	37,3	1,1	1,2	0,1	14,1
12, 16	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
14	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
15	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
16	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
16	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
16	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
17	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
19, 21	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
22	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
12, 16, 22	1 542,5	299,0	2 125,8	300,9	1 031,6	4 997,2	6 430,1	68,3	483,4	3 689,6
	kg	%	%	%	%	%	%	%	%	%
	7,4	1,4	10,1	1,4	4,9	23,9	30,7	0,3	2,3	17,6
	4 294,9	283,1	2 968,9	179,9	1 647,8	1 103,0	3 013,1	33,2	600,9	1 332,6
	1 017,7	800,4	1 604,9	757,7	3 877,3	8 014,1	19 545,4	178,3	4 170,3	8 017,7

B. Sissevedu kroonides — Importation en kr (couronne d'Estonie, égale 100/100 gramme de l'or pur)

5	I. I. Animaux vivants									
1	II. Denrées alimentaires et coloniales, boissons									
1, 4	83 506	62	68 859	6 555	—	24 489	125 904	5 279	2 725	173 017
2	32	—	994	—	—	523	84 594	—	—	81 896
4	—	10	15	23	—	583	—	—	1 166	8 559
3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	464
4	3 807	—	—	1 250	—	—	—	—	—	—
3	79 727	27	67 849	5 277	—	23 383	34 975	5 279	1 599	80 603
1	—	25	—	—	—	—	8 335	—	—	1 495
6	22 464	27 786	36 588	11 859	40 061	282 006	163 391	1 356	319 305	344 151
4, 7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10	5 589	1 080	—	—	—	—	5 025	—	299 216	184 187
12	11 256	—	—	—	—	200	2 665	6 600	123	214
17, 13	8 551	70	18 825	—	—	8 632	8 209	1 921	486	1 493
19—21	1 988	5 642	9 052	6 957	31 229	245 219	9 094	320	14 435	81 136
1g	1 916	5 624	8 897	0 939	1 663	13 089	92 605	—	14 405	38 078
20	—	—	—	—	—	29 576	227 188	—	—	46 092
6	216 004	122 413	51 201	105 283	45 949	1030 110	54 380	31 398	54 044	338 580
8	1 865	2 134	1 672	7 720	—	17 345	56	434	397	9 697
9	2 377	338	—	315	—	7 740	1 691	—	—	3 696
11	2 013	1 001	6	3 009	977	57 539	3 869	228	602	32 636
12, 13	78 511	82 877	25 253	37 561	6 377	284 973	300	14 570	775	67 927
14	68 132	867	—	25 144	1 409	37 648	2 277	2 870	—	58 219
15	—	3 079	—	—	3 841	30 782	2 645	—	8 912	9 507
13	30 081	2 678	688	1 694	11 137	46 156	809	—	12 219	5 574
15	10 484	4 040	8 329	443	4 036	160 210	—	6 078	1 523	9 235
16	2 102	1 99	9	260	1 773	88 942	—	1 400	3 482	9 693
16	2 985	262	—	1 870	6 599	48 763	—	1 487	343	7 289
15	3 110	34	—	7 615	10	28 711	—	—	13 372	2 002
17	2 985	9 540	2 330	252	374	27 074	935	1 790	1 187	21 828
19, 21	14 940	15 219	12 414	19 900	9 235	213 836	41 375	704	10 081	93 818
22	1 919	58	—	60	181	20 391	—	1 177	296	7 439
12, 13, 22	19	—	—	—	—	23 406	—	—	—	4 370
	Total	kr	%	%	%	%	%	%	%	%
	322 053	150 361	156 647	123 697	86 010	1360 011	343 675	38 033	376 074	860 118
	8,4	3,9	4,1	3,3	2,3	85,6	9,0	1,0	9,9	22,5
	256 289	118 251	119 030	82 682	93 251	934 004	206 485	56 103	188 560	449 785
	940 287	441 365	611 239	481 654	331 066	4208 409	1230 383	271 811	1259 981	2607 539

1) Sellest: 1 Eesti kauba tagasivedu vallasmaalt 22 806 kg 77 523 kr. Välismaa kauba ajutine sissevedu täiendavaks ümbertõtamiseks 8 960 kg 45 260 kr.

Tab. 2. Välikaubandus muude riikidega aprillis 1932 a.
Commerce extérieur avec les autres pays en avril 1932.

Rahvusvaheline statistiliste territooriumide numeratsioon	Sissevedu Importation		Väljavedu Exportation		Numération internationale des territoires statistiques	Sissevedu Importation		Väljavedu Exportation	
	ton	kr	ton	kr		ton	kr	ton	kr
168. Argentina — Argentine	81,9	20 763	93,1	12 917	95. Lõuna-Rodeesia — Rhodésie méridionale	0,7	151	—	—
182. Austraalia — Australie	262,1	30 664	—	—	34. Lõunaslaavia — Yougoslavie	9,1	5 322	—	—
6. Austria — Autriche	5,0	20 173	0,1	468	123. Madagaskar — Madagascar	0,0	155	—	—
7. Belgia-Luksemb. m. l. — Belgique luxembourgeoise, Union économ.	702,0	82 568	*)	*)	32. Malta — Malte	—	—	1,7	229
170. Brasiilia — Brésil	7,7	7 203	53,8	3 422	148. Mehhiko — Mexique	0,8	688	—	—
82. Briti-Egiptuse-Sudaan — Soudan anglo-égyptien	22,7	26 458	—	—	147. Nicaragua — Nicaragua	—	—	2,3	321
98-104. Briti-Ida-Aafrika — Afrique d'Est britannique	4,4	5 943	—	—	23. Norra — Norvège	7,4	1 953	20,4	51 204
90. Briti Kamerun — Cameroun britannique	0,2	120	—	—	51. Palestiina — Palestine	0,5	1 038	12,9	1 890
63. Briti-Küprose — Chypre	—	—	2,2	310	148. Panama — Panama	—	—	7,2	1 494
85-89. Briti-Lääne-Aafrika — Afrique d'Ouest britannique	0,6	480	3,1	420	174. Paragvai — Paraguay	17,3	8 922	—	—
93. Briti-Lõuna-Aafrika üh. riigid — Union Sud Africa britannique	23,0	9 015	176,2	16 936	175. Peruu — Pérou	6,1	7 288	—	—
66. Briti-Malaja — Malaisie britannique	2,4	969	5,4	745	26. Poola-Danzig — Pologne-Danzig	*)	*)	62,9	39 473
8. Bulgaaria — Bulgarie	7,8	5 988	—	—	27. Portugal — Portugal	10,9	5 920	—	—
173. Ecuador — Equateur	1,0	1 000	2,7	349	129-132. Portugali-Lääne-Aafrika — Afrique d'Ouest portugaises	0,3	210	—	—
76. Egiptus — Egypte	35,1	34 790	24,5	3 453	109. Prantsuse-Aljeeria — Algérie française	14,1	2 192	—	—
31. Gibraltar — Gibraltar	—	—	1,7	220	71. Prantsuse-Indo-Hiina — Indo Chine française	0,4	306	—	—
143. Guatemala — Guatemala	0,2	374	0,9	1 339	80. Prantsuse-Maroko — Maroc française	2,3	448	—	—
195. Havai — Havai	0,3	632	—	—	122. Prantsuse-Somaali — Somali française	1,4	2 180	—	—
40. Hiina — Chine	1,1	974	139,5	31 712	113. Prantsuse-Sudaan — Soudan française	0,5	232	—	—
11. Hispaania — Espagne	0,3	452	228,4	22 080	165-166. Prantsuse Valge Ameerika — Amérique Centrale française	—	—	4,8	650
25. Hollandi — Pays-Bas	70,3	59 156	243,9	28 238	52. Persia — Perse	0,2	176	—	—
181. Hollandi-Guajaana-Guayana nõe l.	0,4	174	—	—	28. Rumeenia — Roumanie	—	—	0,0	10
72. Hollandi-India — Indes néerland.	22,6	30 720	—	—	149. Salvador — Salvador	—	—	24,4	3 311
64. Hongkong — Hong-Kong	—	—	14,3	2 050	13. Soome — Finlande	181,7	86 564	*)	*)
17. Iiri — Irlande, Etat Libéré.	—	—	1,0	220	36. Šveits — Suisse	6,6	37 918	25,7	34 440
65. India — Inde	371,1	102 003	35,6	5 015	54. Süüria — Syrie	—	—	2,2	330
44. Irak — Irak	2,0	622	—	—	9. Taani — Danemark	1047,3	78 561	*)	*)
18. Islandi — Islande	3,8	5 419	—	—	62. Tšellon — Ceylon	6,6	15 149	10,6	1 350
19. Itaalia — Italie	45,0	43 578	0,0	24	37. Tšehhoslovakkia — Tchécoslovaquie	*)	*)	43,9	10 618
128. Itaalia-Somaali — Somalie italienne	0,0	8	—	—	171. Tšili — Chili	100,0	12 401	5,0	650
45. Jaapan — Japon	0,0	2 785	30,4	2 089	56. Türgi — Turquie	11,7	10 190	—	—
154. Jamajka — Jamaïque	2,1	1 100	—	—	16. Ungari — Hongrie	0,8	2 451	0,0	20
136. Kanada — Canada	435,1	43 514	—	—	185. Uus Meremaa — Nouvelle Zélande	1,4	2 849	—	—
172. Kolumbia — Colombie	7,1	10 055	26,0	3 384	177. Venezuela — Venezuela	0,0	41	1,6	350
15. Kreeka — Grèce	5,9	9 921	—	—	134. Ühendriigid — États-Unis	*)	*)	1 612,2	155 324
141. Kuuba — Cuba	0,3	240	15,0	1 590					
22. Läädu — Lettonie	36,6	12 457	353,8	82 521					

Tab. 3. Tähtsamate ainete välikaubandus aprillis 1932 a.
Commerce extérieur des principaux articles en avril 1932.

Järjek. nr. täiellikus üksikainete nomenkat.	Eesti-Läti ühine nomenklatuur Nomenclature unifiée pour Estonie et Lettonie	ton	kr	Järjek. nr. täiellikus üksikainete nomenkat.	Kr—couronne d'Estonie, égale 100 grammes de l'or pur (100 marks intérieurs)	ton	kr
1		2	3	4		5	6
SISSEVEDU—IMPORTATION.							
II. Toidu- ja maitseained, joogid		5 126,9	490 455	III. Toor- ja poolvalmisained		12 270,9	1 248 967
2.	Tera- ja jahvatatud vill	1 652,6	168 039	8.	Loomartigilained, peale rasvade	51,3	35 870
11	Rukis	—	—	237—241	Toored loomnahad ern.	46,7	31 661
12	Nisu	1 575,0	154 103		Sel.: Kolumbia	7,0	9 916
	Sel.: S. N. V. L.	879,8	84 594		Rootsi	14,6	8 070
	Kanada	435,1	43 514		Paragvai	12,6	7 843
21	Nisujahu	0,2	32	243—257	Karusnahad	0,4	3 363
	Sel.: Briti	0,2	32	9.	Seemned, taimed ja nende osad	198,5	97 190
30	Riis	69,1	11 786	285	Ristikheinaseemned	8,5	11 102
	Sel.: Br. India	62,4	10 371	305, 306	Tubak lehtedes, kasvades	48,5	50 079
3.	Ala- ja juurvili	—	—		Sel.: Läti	6,3	9 870
35	Hernes	—	—		Türgi	10,0	6 530
59	Apelsiinid ja mandariinid	—	—		Kreeka	4,3	8 256
60	Sidrunid	—	—		Taani	11,1	6 575
62	Banaanid	—	—	307	Humalad	0,8	578
69—75	Puuvili ja marjad kuivatatud	—	—	11.	Paberitoorained	53,6	7 732
5.	Kala, kalasoadused ja vähiid	20,8	5 057	349	Tselliuloos ktiiv	53,6	7 732
112	Heeringad	19,0	3 807	12.	Tekstiiltoorained	793,4	501 499
6.	Muud toidu- ja maitseained ning joogid	3 269,6	298 679	352	Puuvili toores	445,1	367 597
167	Kohv toores, ubades	20,7	31 162		Sel.: Ühendriigid	381,5	299 216
172, 175	Kakao ubades ja pulbris	9,2	5 823		Egiptus	35,1	34 790
176	Tee igasugune	16,4	33 310	357	Kanep	16,0	9 522
178, 179	Suhkur peenike ja rafinaad	1 423,7	167 870		Sel.: Lõuna-Slaavia	9,1	5 322
	Sel.: Briti	694,0	76 473		Br. India	6,5	3 934
	Poola-Danzig	528,7	62 000	359	Džuut	292,5	73 095
204—206	Sool	1 776,9	36 959	363	Vill värvimata	25,0	31 965
207	Kunstvõi	—	—		Sel.: Brasiilia	6,1	5 308
213—217,	Vitnaad ja veinid	1,6	4 856		Island	3,8	5 419
221—224		137,9	7 855		Austraalia	2,1	4 669
7.	Loomasööd	129,7	6 335	13.	Ärsid ja metallid tööstusmatta (metalli muud)	105,2	21 058
231	Kilid igasugused (loomatoit)	129,7	6 335	376	Malm toores	91,0	7 988
	Sel.: S. N. V. L.	129,7	6 335	14.	Mineraalid peale ärside	1 879,1	34 615
				397—399	Vabrik. ja ehit. tarvitav savi	120,6	1 968

*) V. tab. I.

Tab. 3. Tähtsamate ainete väliskaubandus aprillis 1932 a. (järg).
Commerce extérieur des principaux articles en avril 1932 (suite).

Järjek. nr. täielikus üksikainete nomenklat.	Eesti-Läti ühine nomenklatuur Nomenclature unifiée pour Estonie et Lettonie	ton	kr	Järjek. nr. täielikus üksikainete nomenklat.	Kr—couronne d'Estonie, égale 100 ¹⁰⁰ grammae de l'or pur (100 marks antérieurs)	ton	kr
1		2	3	4		5	6
SISSEVEDU—IMPORTATION.							
447	Kivistisi	1 282,4	22 197	21. Põllumajandusemasinad ja riistad (sila ka pümatalit sisseseaded)		70,7	58 666
	Sel.: Poola-Danzig	993,0	18 525	809 Traktorid		5,0	7 856
	Briti	289,4	3 372	810, 811 Viljapeksugarnitaurid jõumasina- ga ja ilma		—	—
15. Keemiatööstuse toorained		6 149,0	488 696	817, 818 Niidumasinad		—	—
a) Ühid, rasvad, vaigud, kummi toorelt		1 443,5	178 200	820 Adrad	3,0	8 086	
462 Loomaraviv tehniliseks tarbeks		4,5	1 653	825 Vikatid		0,8	2 887
473 Palmiteraõli		6,3	2 936	830—833 Separatsioonid ja m. piimanduse masinad		6,4	3 403
474 Kookosõli		1,2	490	835 Põllutöömasinate osad		—	—
	Sel.: Taani	1,2	490	22. Jõu- ja töömasinad	116,7	110 967	
481 Kakaoõli		17,2	17 099	836 Aurumasinad ja lokomobiilid		—	—
483, 496-a Nafta ja gaasili		160,2	13 352	837 Plahvatusjõumasinad	0,9	2 429	
	Sel.: S. N. V. L.	159,6	13 310	841 Veskite sisseseaded		—	—
484 Masuut		98,9	8 273	849 Kudumismasinad	83,0	27 220	
485 Petrooleum		574,6	31 600	850 Omblus- ja pilutusmasinad ja nende osad	2,9	13 187	
	Sel.: S. N. V. L.	556,0	30 350	842—848, 851—864 Igasugused töömasinad ja abinõud rauast, malmist, terasest	11,5	19 195	
487 Benstiin		299,6	31 206	865 Masinate ja aparatuuride osad	18,0	48 752	
	Sel.: S. N. V. L.	239,9	24 900	23. Metallikaup	297,4	205 501	
493 Paraffiin		50,0	4 050	872 Rauast ja terasest taotud, pressit. ja valatud kaup ern.	3,2	2 457	
495 Määrdeõli ern.		9,1	2 636	876 Raud- ja terasest ja nende ühendused	52,9	16 535	
	Sel.: S. N. V. L.	164,4	29 003	881, 885 Raudraatmaelad ja -needid	8,2	3 694	
	Ühendriigid	115,8	18 072	875, 877 Muu treitud, poleeritud, lihvitud raud- ja teraskaup igasugune	36,7	41 537	
498 Kivisõetõrv		31,3	6 581	880, 886 Raudplekk-kaup ern. lihvne	16,1	23 377	
518 Kampol		16,1	2 395	892 Okastraat	71,5	13 000	
	Sel.: Ühendriigid	15,7	2 305	895 Raud- ja terastraatkaup ern.	4,7	4 270	
b) Väetisained		4 700,2	302 856	901—908 Noakaup igasugune	1,2	7 163	
535 (Tõllisalpeeter		200,0	24 901	906-908, 911 Ern. käsitööriistad	11,2	10 607	
537 Väävelhappu ammoniak		194,9	17 143	912 Vaskaup igasugune	5,4	25 977	
541 Superfosfaat		2 550,3	80 942	920 Aluminiiumkaup ern.	5,1	11 108	
542 Toomslakk jahvatatud		—	—	24. Elektrimasinad—aparatuurid ja tarbeasjad	26,2	67 851	
546, 547 Kaalisoolad		1 250,9	108 373	924, 925 EL-dünamod, -mootorid, transfor- maatorid	2,2	6 486	
c) Muud keemiatööstuse toorained		5,3	7 640	932 Elektri hõõglambid	0,3	5 042	
549 (Väävel toores, tükikdes)		—	—	934 EL-kaablid metallpantseriga	3,2	2 257	
		—	—	935 EL-juhed isoleeritud	10,8	8 266	
		—	—	943 Raadioaparatuurid, -osad ja -tarb.	0,8	13 319	
IV. Valmisaadused.		3 570,4	2 049 362	25. Instrumendid, aparatuurid (peale elektriapar.) ja laskeriistad	5,8	69 098	
16. Nahad töötletud ja nahakaup		4,2	40 810	953 Arstiriistad, -aparatuurid ja -tarbed	1,5	14 618	
566—568 (Suured parknahad		1,2	10 164	958—966 Kellad	0,5	5 227	
569—576 (Tõõletud peenesord. nahad		2,2	23 820	973—980 Muusikariistad	1,2	9 994	
580 Masinariihmad		0,5	2 824	981—984 Laskeriistad	0,5	3 963	
17. Puittööstusesaadused		24,4	16 157	26. Transportabinõud	27,9	54 854	
600—604 (Aami- ja puusepatöö		—	—	986—992 Veesõiduriistad	1 tk., 2,3 rgt.	90	
609—612 (Tisleri- ja treialtöö		5,7	8 500	999 Sõidua autod	2 tk.	5 570	
18. Paberitööstusesaadused		205,8	102 270	1002 Veoautode raamid ühes moo- tori ja ratastega	6 „	10 405	
624 (Puupapp, värvimata		78,7	11 018	1008 Jalgrattad	50 „	3 484	
	Sel.: Soome	78,7	11 918	27. Keraamika ja muud mineraalkaubad	117,6	68 745	
638 Paberrossipaber		0,2	364	1025 Kälad, tahud loomuliikud	4,0	1 340	
636, 637, 650 Kirjutuse- ja trükipaber		5,6	4 342	1038 Tulekindlad kivid ja tahvid (šamottkivid)	0,1	10	
648 (Tapetid ja bordtürid		56,1	34 282	1051—1053 Tšajanskaup	17,5	8 952	
19. Tekstiilitööstusesaadused		108,2	594 124	1054, 1055 Portselanikaup	15,5	11 371	
667—670 (Puuvilanitt ja -lõng		7,1	42 497	1056—1073 Tahvelkias ja klaaskaup	31,0	27 002	
671—676 (Puuvillariie		22,0	161 456	28. Keemiatööstusesaadused	942,5	432 182	
	Sel.: Saksa	7,3	75 302	1103 (Albumiin	—	—	
	Läti	11,5	65 378	1105—1109 (Belmest kummit toosod	15,5	44 743	
686, 750 Sukad, sokid		0,7	16 213	1110 (Veoautode massiiv-kummitõhvid	0,2	400	
687, 708, 751 Muud kujutud tööd ern.		0,4	7 828	1118, 1114 (Kummit jalatõud	8,8	24 227	
699—701 Villane lõng		33,7	186 514	1146 (Väävelhappu alumiinium	24,6	2 026	
702, 703 Villane riie kangais		0,8	10 773	1165 (Pesuõõd	156,2	15 888	
	Sel.: Saksa	0,4	6 101	1168 (Kaustisõoda puhastamata	126,6	25 350	
	Briti	0,1	1 588	1231 (Sõehape (vedel)	—	—	
	Prantsuse	0,1	1 287	1308—1311 (Lõhna- ja kosmeetikaained	0,0	14 443	
713, 715 Siid ja kunstsiidnõut ja -lõng		11,0	87 440	1321 (Parkimiseksraktid	33,1	9 374	
716—719 Siidriie		0,0	1 057	1323—1328 (Mineraalvärvid	76,3	21 844	
721, 731 Käed ja nõõrid		0,1	1 178	1348 (Aliserialvärvid ern.	0,5	59 933	
747, 748 Kalavõrgud		0,1	2 098	1355 (Saapamääre	0,0	1	
749 Peakatted igasugused		0,6	16 636	1356 (Trükiivärv	0,5	2 141	
20. Metallid		1 619,2	196 566	1360 (Pronksipulber	0,3	717	
763—772 (Raud- ja terasvits, -latt, -sordi		1 041,2	84 649	1368 (Linoleum	1,8	1 487	
775—778 Sel.: Belgia-Luksemb. ml.		630,7	40 101	29. Muud eraldi nimetatamata kaubad	3,7	31 571	
	Prantsuse	195,1	18 524	1394—1396 (Kirjutusematerjal ern.	1,2	10 706	
	Saksa	205,0	20 892				
773, 774 Raud- ja terasplekk		506,6	90 932				
779—783 Sel.: Briti		340,2	68 132				
	Belgia-Luksemb. ml.	127,5	14 747				
784, 785 Raud- ja terastraat Ø1,5—5 mm		39,0	6 547				
789—790 Vask		0,8	764				
	Sel.: Saksa	0,4	306				
	Rootsi	0,5	448				
792 Vasktraat isoleer-ta 0,5—13 mm		2,1	2 511				
794, 795 (Inglisina		—	—				

Tab. 3. Tähtsamate ainete väliskaubandus aprillis 1932 a. (järg).
Commerce extérieur des principaux articles en avril 1932 (suite).

Järjek. nr. täielikus üksikainete nomenklat.	Besti-Läti ühine nomenklatuur <i>Nomenclature unifiée pour Estonie et Lettonie</i>	ton	kr	Järjek. nr. täielikus üksikainete nomenklat.	Kr—couronne d'Estonie, égale 100 ¹⁰⁰ grammes de l'or pur (100 marks utérieurs)	ton	kr
1		2	3	4		5	6
VÄLJAVEDU — EXPORTATION.							
I. Elusloomad (arv).		13 tk	539	13. Ärtid ja metallid töötlemata (metallimurd)		26,3	5 391
1	Hobused (arv)	3	479	380 Vanaraud		12,8	2 508
2	Veised (väljaarvatud vasikad) (arv)	—	—	Vanavask		12,8	2 508
5	Sead, põrsad (arv)	10 tk.	60	14. Mineraalid peale ärtside		329,9	12 311
II. Toidu- ja maitseained, joogid		4 354,6	1 806 921	406, 407 Kips		235,4	6 932
3. Aia- ja juurvili				408 Lubi kustutamata		—	—
38	Kartul toores	2 448,7	121 363	417 Kaitstikivi (Besti marmor)		—	—
47	Sigur, värske ja kuivat.	—	—	15. Keemiatööstuse toorained		283,1	65 648
57	Õunad	—	—	a) Õlid, rasvad, vaigud, kummi tooreid		258,4	26 295
4. Karjasandused				487 Besti Bensiin		44,0	10 624
76	Peekon.	1 481,6	1 583 188	497 Põlevikviõli		195,0	12 245
	Sel.: Briti	520,1	285 430	c) Keemiatööstuseained punkt a" ja b"		—	—
	Sel.: Belgia-Lüksemburg	520,1	285 430	niimetamata		24,7	39 353
77	Sealiha värske ja soolatud	—	—	505-a Künstsarv töötlemata		24,7	39 353
78	Sealiha suitsed. (singid küljed)	0,7	559	IV. Valmissaadused.			
79	Loomallha	2,0	765	16. Nahad töötletud ja nahkkaup		2 932,2	1 030 473
	Sel.: Belgia-Lüksemburg	2,0	765	566, 567 Suured parknahad		0,0	352
81	Lambaliha	14,7	8 708	17. Puittööstusesaadused		1 351,1	261 513
95	Kohupiim	14,7	8 708	598 Vineer		1 089,7	175 810
96	Või	941,4	1 286 746	Sel.: Briti		882,6	136 930
	Sel.: Saksa	599,1	818 031	Taanl		92,3	18 800
	Briti	107,6	228 678	594 Vineerist tootl põhjad		257,2	33 560
99	Munad	—	—	Sel.: Prantsuse		107,3	33 200
5. Kala, kalasaadused ja vähiid				Saksa		64,0	23 370
100—105	Värsked kalad	97,2	38 933	609, 610 Mööbel		3,4	1 510
116—120	Kalakonservid	94,2	36 758	18. Paberitööstusesaadused		675,0	125 992
6. Muud toidu- ja maitseained ning joogid				634 Pakkimispaber		204,5	46 012
127	Kartulijahu	2,7	2 165	635 Rotatsioonipaber		367,1	52 188
187	Sokolaad	61,0	34 491	636, 637 Kirjutuse- ja trükipaber		86,0	20 776
210	Teraleib, pain normal	35,0	6 300	19. Teksilitööstusesaadused ¹⁾		390,6	525 396
		6,9	6 542	667-670 Puuvillaniit ja -lõng ¹⁾		38,8	88 064
		1,7	507	Sel.: Saksa		20,3	52 354
III. Toor- ja poolvalmisained		11 213,5	979 955	Poola-Danzig		7,6	19 746
8. Loomariigained, peale rasvade				671-676 Puuvillariie ¹⁾		77,2	245 374
237—241	Loomannahad kuivat soolatud	12,1	17 768	Sel.: Rootsi		29,7	30 165
237—241	Loomannahad märjalt soolatud	—	—	Läti		6,5	63 939
243—257	Karusanahad	0,1	5 441	Norra		20,0	50 439
260	Jõhvivid	0,9	1 765	606 Pakkimis- ja kotirihie dmuudist		247,0	142 326
270	Soolad	8,6	5 281	Sel.: Taani		243,3	140 199
9. Seemned, talmed ja nende osad				702, 703 Villane rihie		—	—
274, 275	Linaseemned	30,0	6 864	22. Jõu- ja töömehhanad		42,4	39 781
		30,0	6 864	859 Kõlmetusmaja sisseaadused		14,4	19 067
10. Metsamaterjal				24. Elektrifimasinad- aparaadid ja tarbeasjad		1,3	7 397
310-319, 325	Palgid, prussid, pakud, latid	1 893,2	151 791	927 EL, patareid, elemendid		—	0,5
321	Lüürid	1 573,6	61 472	942 Telefonil apar. ja n. osad		0,5	4 434
322	Propsid	—	—	27. Keraamika ja muud mineraalkaubad		398,3	26 652
320, 326-329	Kuuse- ja männilauad ja -plangud	2 145,7	96 220	1016 Tsemont		344,0	11 432
	Sel.: Briti	1 899,5	80 943	Sel.: Läti		344,0	11 432
338	Krohvimispeered	—	—	1066 Tahvelklaas lihvimata		54,8	15 020
11. Paberitööstusesaadused				28. Keemiatööstusesaadused		58,3	23 553
349	Tselluloos	8 204,2	543 380	1102 Kaseiin		—	—
	Sel.: Ühendriigid	4 404,8	447 110	1318 Tuletikud		49,5	15 770
	Briti	1 605,8	151 041	29. Muud ern. kaubad		1,6	14 182
	Belgia-Lüksemb. m. l.	1 913,7	210 400	1892 Künstsarvkaupmüid		1,5	13 810
		304,5	26 353				
12. Teksilitööstusesaadused							
354	Lina	434,7	176 902				
	Sel.: Briti	323,1	157 859				
	Läti	166,9	78 405				
355	Takud	71,8	36 246				
		37,9	18 521				

Tolliametite läbikäik märtsis ja aprillis 1932 — *Activité des bureaux douaniers en mars et avril 1932.*

	Aprillis—April						Märtsis—Mars							
	Tallinn	Valga	Pärnu	Narva	Kuuse- saare	Kunda	Paldiski	Kokku Toidid	Tallinn	Valga	Pärnu	Narva	Kunda	Kokku Toidid
Sissevedu — <i>Importation</i>	16 840	1 159	28	2 928	—	6	—	20 968	13 559	477	19	1 309	6	15 460
Väljavedu — <i>Exportation</i>	17 207	464	7	0,0	93	344	385	18 500	11 360	744	26	32	246	12 408
Üldläbikäik — <i>Total de l'import. et de l'exportation</i>	34 056	1 623	35	2 928	93	350	385	39 468	24 919	1 221	45	1 431	252	27 868
1 000 kr														
Sissevedu — <i>Importation</i>	3 604	79	89	50	—	6	—	3 817	2 369	44	40	49	2	2 504
Väljavedu — <i>Exportation</i>	3 572	162	64	0,1	2	11	7	3 818	2 133	280	28	0,2	8	2 458
Üldläbikäik — <i>Total de l'import. et de l'exportation</i>	7 176	241	133	59	2	17	7	7 635	4 502	333	68	49	10	4 962

¹⁾ Sellest ümbertöötatud välismaa kauba tagasivedu 6 514 kg — 63 939 kr väärtuses.

Tab. 7. Tallinna sadama tegevus mais 1932 a.
Mouvement du port de Tallinn en mai 1932.

Rahvuslik lipp Pavillons nationaux	Üldse Grand total				Rootsimaalt-je De-vers Suède				Saksamaalt-je De-vers Allemagne				Soomemaalt-je De-vers Finlande				Laevadega veetud Transport de	
	Arv Nombre	Maht Ton. net	Neist laaditult*)		Arv Ton. net	Maht Ton. net	Neist laaditult		Arv Ton. net	Maht Ton. net	Neist laaditult		Arv Ton. net	Maht Ton. net	Arv Ton. net	Maht Ton. net	Reisijaid (arv) Voyageurs (nombre)	Kaupu (ton- nides) Marchand. (tonnes)
			Arv	Maht Ton. net			Arv	Maht Ton. net			Arv	Maht Ton. net						
I. SAABUNUD LAEVAD — VÄLISSÖIT — I. ENTRÉES — LONG COURS.																		
Besti	23	16 290	11	6 491	6	2 259	5	1 471	1	916	—	—	4	2 423	1	1 518	77	7 978
Sell. aur.—Dont bat. à rap.	19	16 080	10	6 325	6	2 250	5	1 471	1	916	—	—	2	2 400	1	1 518	77	7 895
Briti	3	6 240	3	6 240	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	24	2 010
Läti	1	1 439	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Norra	1	953	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Poola	1	1 247	2	1 247	—	—	—	—	—	—	—	—	1	758	1	758	—	104
Prantsuse	1	796	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Rootsi	14	6 172	7	2 341	9	3 924	4	757	—	—	—	—	1	342	—	—	168	1 373
Saksa	20	18 498	22	13 236	—	—	—	—	16	10 722	14	9 168	7	4 805	3	1 245	185	5 892
Soomes	42	14 697	26	6 180	—	—	—	—	3	3 843	1	1 281	36	9 795	22	3 840	1 565	5 677
S.N.V.L.	1	1 766	1	1 766	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Taani	8	4 552	5	2 435	1	69	1	69	—	—	—	—	—	—	—	—	—	428
Kokku — Total	125	71 950	77	39 936	16	6 253	10	2 297	20	15 481	15	10 449	49	17 923	27	7 361	2 020	18 442
1/1—31/V 1932	343	221 990	230	150 210	44	16 593	30	8 511	78	58 411	70	51 010	87	47 383	53	24 973	3 816	75 421
Aprill 1932	51	39 826	41	28 141	8	2 452	8	2 452	15	11 948	15	11 948	8	6 203	7	4 922	511	15 255
Mai 1931	145	63 503	70	32 279	12	6 101	9	2 181	25	17 573	17	10 680	56	18 894	19	4 105	3 347	18 591
RANNASÖIT — CABOTAGE.																		
Rannasöit—Petit cabot.	128	9 327	115	8 111	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Mai 1931	134	8 108	114	7 558	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5 478
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6 290
II. VÄLJUNUD LAEVAD — VÄLISSÖIT — II. SORTIES — LONG COURS.																		
Besti	40	18 334	14	4 095	9	1 972	6	1 254	—	—	—	—	12	3 031	2	102	86	3 664
Sell. aur.—Dont bat. à rap.	22	15 650	8	4 339	4	1 220	4	1 220	—	—	—	—	3	2 944	—	—	83	3 554
Briti	3	6 240	3	6 240	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13	1 344
Läti	1	1 439	1	1 439	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1 965
Norra	1	253	1	253	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	547
Poola	2	1 247	2	1 247	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	103
Prantsuse	1	796	1	796	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1 335
Rootsi	14	6 107	11	4 821	6	1 647	5	1 185	1	408	1	408	1	125	—	—	—	2 468
Saksa	30	19 475	27	16 956	—	—	—	—	13	8 359	13	8 359	9	6 697	6	4 178	425	7 103
Soomes	38	14 282	25	9 280	1	11	1	11	3	3 843	3	3 843	32	9 020	19	4 618	1 620	3 441
S.N.V.L.	1	1 766	1	1 766	—	—	—	—	1	1 766	1	1 766	—	—	—	—	1	978
Taani	8	4 552	6	4 418	1	65	—	—	—	—	—	—	1	69	—	—	—	4 048
Tšehhoslovakkia	1	102	1	102	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	48
Kokku — Total	140	74 593	93	52 313	17	3 695	12	2 450	18	14 376	18	14 376	55	30 442	27	8 898	2 145	26 709
1/1—31/V 1932	353	225 113	281	133 745	39	11 129	32	8 060	74	54 404	70	50 713	94	48 584	58	29 528	3 357	107 351
Aprill 1932	64	45 388	59	41 863	6	2 038	6	2 038	16	9 900	15	9 404	9	7 701	8	6 661	402	32 750
Mai 1931	184	79 677	116	54 614	17	3 465	17	3 495	25	16 634	23	15 932	87	25 863	34	9 264	3 049	36 598
RANNASÖIT — CABOTAGE.																		
Rannasöit—Petit cabot.	131	8 677	40	3 434	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	911
Mai 1931	154	15 884	50	9 148	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1 227

*) Avec carquoison.

Tab. 8. Eesti Panga äriseis 31. mail 1932 a. (1000 kr).
Bilans de la Banque d'Estonie le 31 mai 1932 (1000 kr).

Aktiiva — Actif	1000 kr		%		Passiiva — Passif	1000 kr		%	
	31. V.	30. IV.	31. V.	30. IV.		31. V.	30. IV.	31. V.	30. IV.
Kattevara — Réserve	20 397	20 045	36,9	33,0	Põhikapital — Capital	5 000	5 000	9,1	8,3
a) kuldrahja- ja kangides — or monnaie et non monnaie	7 831	7 325	13,3	12,1	Tagavarakapital — Fonds de réserve	1 107	4 924	2,0	8,1
b) välisraha — devis. étran. nettes	13 066	12 720	23,6	20,9	Jooksvad kohustused — Exigibilités courantes	46 110	47 406	83,5	78,1
Vahetusraha — Pièce. de mon. d'ap. est.	1 864	1 803	3,4	3,0	A. Pangatähed liikvel — Billets en circulation	32 186	33 509	58,3	55,2
Sisevekslid — Effets intér. escompt.	9 498	10 158	17,2	16,7	B. Jooksvad arved — Dépôts à vue et comptes cour.	13 924	13 897	25,2	22,9
a) kaubavekslid — commerciaux	7 822	8 675	14,2	14,1	a) valitsuse — Etat	4 921	4 914	8,9	8,1
b) põllumajandusl. — agricoles	1 668	1 578	3,0	2,6	b) pankade — banques	6 931	6 881	12,6	11,3
c) metsatööstusl. — rel. au com. de bois	8	5	0,0	0,0	c) teised — divers	2 072	2 102	3,7	3,5
Laenu — Prêts et avances:					Muud passiivad — Passifs divers	3 008	3 345	5,4	5,5
valitsusela — à l'Etat	4 800	5 000	8,7	8,8					
teistele — divers	8 165	8 989	14,8	14,8					
Kinnis- ja vallasvara — Propr. im. et mat.	2 077	2 077	3,8	3,4					
Muud aktiivad — Autres actifs	8 424	12 603	15,2	20,8					
Kokku — Total	55 225	60 675	100	100	Kokku — Total	55 225	60 675	100	100
Kattevara vahakord jooksvate kohustustega 31. V. 32 a.	44,24%				Proportion de la réserve par rapport aux exigibilités courantes:	44,24%			
30. IV. 32 a.	42,28%					42,28%			

*) Selles summas Vab. Val. poolt garanteeritud laene (tuh. kr) 3 640.

*) Selles summas Vab. Val. poolt garanteeritud laene (tuh. kr) 4 050.

Tab. 10. Era- ja tähtsamate ühispankade äriseis 1. mail 1932 a.

Situation financière des banques privées et des principales banques coopératives au 1. mai 1932.

	15	26	15	26
	erapanka 15 bang. privées	ühispanka 26 bang. coopér.	erapanka 15 bang. privées	ühispanka 26 bang. coopér.
	1. mai	1. mai	1. mai	1. mai
	1 000 kr		% % — En % %	
Aktiva — Actif				
1. Kassa — Caisse	1 346	300	1,6	0,7
2. Jooksvad arved teisis rahaasut. — Comptes courants	1 802	1 877	2,2	4,6
a) sellest Eesti pangas — Dont à la Banque d'Estonie	044	33	1,1	0,1
3. Pt. 1 ja 2 kokku — Total p. 1 et 2	3 148	2 177	3,8	5,3
4. Panga pärast olevad väärtused — Ef- jets en portefeuille	1 076	448	1,3	1,1
a) väärtpaberid — Effets	1 019	428	1,2	1,0
1) sellest börsikoteeritavad — Dont effets cotés à la Bourse	275	...	0,3	...
b, d) väljamaa rahad, kallismetallid, tsükid ja maksukäs. välisvalutas — Métaux précieux et effets en valeurs étrang.	57	20	0,1	0,1
5. Laenu — Prêts	58 259	25 981	70,1	63,9
a) disk. vekslid — Escomptes	20 673	14 097	24,9	34,7
1) sellest sisemaa vekslid — Dont au pays	18 707	...	20,1	...
b) tähtaajal. laenud — Prêts term.	1 397	5 327	1,7	13,1
d) kto-krt. laenud — Autres prêts	36 180	6 557	43,5	16,1
6. Garantide debitorid — Garanties	7 793	769	9,4	1,9
7. Korrespondendid — Correspondants	1 982	932	2,4	2,3
a) sisemaa — en Estonie { Loro	843	771	1,0	1,9
{ Nostro	280	115	0,4	0,3
{ Loro	2	—	0,0	—
b) välismaa — à l'étranger { Loro	357	46	1,0	0,1
{ Nostro	227	484	0,3	1,2
8. Osakondade arved — Succursales	1 821	5	2,2	0,0
10. Kinnisvara — Immeubles	5 187	1 546	6,2	3,8
11. Vallasvara — Mobiliers	424	237	0,5	0,6
12, 13. Jooksvad kulud, makstud % % ja komisj. — Frais courants, intérêts et commiss. payés	1 145	412	1,3	1,0
14. Üleminevad summad — Actifs transi- toires	830	144	1,0	0,4
15. Muud aktivad — Actifs divers	1 239	7 501	1,5	18,5
a) liikmete kohustused	—	5 985	—	14,7
Kokku — Total	83 081	40 636	100	100
Passiva — Passif				
1. Panga kapitalid — Capitalux et réserves	7 583	2 022	9,1	7,2
a) sissimakstud aktsiakapital — Cap- ital versé	5 775	2 081	7,0	5,1
b) tagavarakapital — Réserves	1 520	631	1,8	1,6
d) muu orikapital — Réserves spéciales	288	210	0,3	0,5
2. Hoiusummad — Dépôts	33 145	22 486	39,9	55,2
a) tähtaajal. hoiusummad — Dépôts term.	8 304	9 551	10,0	23,5
b) jooksvad arved — Comptes courant	23 694	12 574	28,5	30,9
d) kto-krt. arv. kred. saldod — Autres dépôts	1 147	811	1,4	0,8
3. Rediskont — Récomptes	6 914	1 594	8,3	3,9
a) sellest maksukohaga sisemaal — Dont payables à l'intérieur du pays	3 380	...	4,1	...
4. Võlarvid teist. asut. — Créteilurs	4 863	3 325	5,8	8,2
a) sellest sisemaa krediiditasustest — Dont établissements du pays	4 863	...	5,8	...
5. Ft. 3 ja 4 kokku — Total p. 3, 4	11 777	4 019	14,1	12,1
6. Korrespondendid — Correspondants	15 983	737	19,2	1,8
a) sisemaa — en Estonie { Loro	285	144	0,3	0,4
{ Nostro	8 216	589	9,0	1,4
{ Loro	303	1	0,4	0,0
b) välismaa — à l'étranger { Loro	7 179	3	8,6	0,0
{ Nostro	412	12	0,5	0,0
7, 8. Maksukäsud ja aktsiptid — Acceptat. 9. Väljamaksmata % % — % % restant à payer	417	259	0,5	0,6
10. Väljamaksmata osakasu — Dividendes restant à payer	39	213	0,1	0,5
11. Garantide kreditorid — Garanties	7 792	769	9,4	1,9
12. Osakondade arved — Succursales	1 884	5	2,3	0,0
13, 14. Saadud prots. ja muud tulud — Intérêts et commissions reçus	1 472	1 056	1,8	2,6
16. Jagamata puhaskasu — Bénéfice net.	1	—	0,0	—
17. Üleminevad summad — Transitoires	558	111	0,7	0,3
18. Muud passivad — Passifs divers	2 018	7 197	2,4	17,8
a) amortisatsioon kapital	1 141	295	1,4	0,7
b) liikmete lisavastutus	—	5 985	—	14,7
Kokku — Total	83 081	40 636	100	100

Tab. 11. Üksikute pankade äriseisu summad 1. mail 1932 a.

Montant de bilans des banques au 1 mai 1932.

	1. V.
	1932 1000 kr
Erapangad — Banques privées.	
1. Kreditipank a.-s.	32 790
2. G. Scheel ja Ko	21 452
3. Tartu pank	7 703
4. Tallinna liinapank	5 470
5. Eesti laenu-pank a.-s.	2 313
6. Sakala pank	2 190
7. Tartu liinapank	2 392
8. Kaubapank a.-s.	2 257
9. Pärnu kreditiipank	1 250
10. Tallinna aktsiapank	1 430
11. Valga pank	1 219
12. Tartu tööstuspank	953
13. Viru pank	854
14. Rosen ja Ko	539
15. Võru pank	101
Kokku — Total	83 081
Tähtsamad ühispannad — Principales banques coopératives	
1. Eesti Rahvapank	3 769
2. Tallinna majomannikkude p.	7 363
3. Eesti laenu- ja hoiuühis. Tartus	6 400
4. Tartu majomannikkude pank	2 159
5. Viljandi ühispank	2 162
6. Tallinna laenu ja hoiukassa	1 293
7. Pärnu Eesti laenu- ja hoiuüh.	1 235
8. Rakvere ühispank	1 325
9. Põllumeeste Keskpank	1 483
10. Võru ühispank	1 171
11. Põllupidajate ühispank	1 125
12. Tallinna juudi ühispank	912
13. Põltsamaa ühispank	952
14. Narva ühispank	952
15. Jõgova ühispank	923
16. Lääne-Eesti Ühispank	856
17. Paide ühispank	700
18. Tõrva Ühispank	737
19. Tartu Juudi Ühispank	721
20. Pärnumaa põllumeeste ühis- pank	597
21. Saarde laenu-hoiu ühisus	550
22. Võlma ühispank	514
23. Kinnisvara omanikkude pank	516
24. Saarte ühispank	475
25. Petseri laenu- ja hoiu ühisus	345
26. Põllumajanduse pank	1 341
Kokku — Total	40 636

Tab. 14. Vabariigi piiridest ülesõitnute arv mais 1932 a.
Nombre de personnes ayant passés les confins de la République en mai 1932.

	Mai—Mai		Riikikõnõduse järgi—D'après la sujétion	Riisikaartidega:—Cart. de voyage		654 711	711 444
	Sisse-õitn. Entrées	Välja-õitn. Sorties		Sissepassidega — Passeports ordin. Eesti — Estoniens	Läti — Lettons		
Välispassidega Passeports pour l'étranger				Välispassidega Passeports pour l'étranger		Piiripunktide järgi D'après les cordons de la frontière	
Besti — Estonie	585	514		Tallinn	1 194	933	
Ameerika ühendr. — États-Unis	89	82		Valga	699	600	
Austria — Autriche	19	20		Narva	150	277	
Belgia — Belgique	3	3		Mõisaküla	14	12	
Danzig — Danzig	7	6		Haapsalu	57	66	
Helveetsia — Suisse	13	11		Paldiski	3	7	
Hina — Chins	—	—		Pärnu	—	—	
Hispaania — Espagne	1	2		Kuressaare (ka Ruuhni)	—	—	
Hollandi — Pays-Bas	10	6		Koikküla	—	—	
Inglise — Angleterre	66	73		Kunda	1	—	
Itaalia — Italie	10	17		Loksa	—	—	
Jaapan — Japon	1	1		Piirivalvepunktid — D'après les cordons de la garde-frontière	77	71	
Kanada — Canada	17	17		Kokku — Total	2 195	2 056	
Kreeka — Grèce	4	4		Riisikaartidega — Cart. de voyage			
Leedu — Lithuanie	40	28		Tallinn	1 106	1 155	
L.-Slaavia — Yougoslavie	—	—		Tõised punktid	3	—	
Läti — Lettonie	149	153		Kokku — Total	1 109	1 155	
Norra — Norvège	4	5		Sissepassidega — Passeports ordin.			
N.S.V.L. (Vene) — U.R.S.S.	145	110		Tallinn	—	4	
Poola — Pologne	50	50		Valga	944	981	
Prantsuse — France	25	21		Mõisaküla	223	197	
Rumeenia — Roumanie	—	—		Pärnu	—	10	
Rootsi — Suède	78	75		Koikküla	107	104	
Saksa — Allemagne	318	306		Mõniste	90	41	
Soome — Finlande	472	471		Kuressaare	—	63	
Taanil — Danemark	38	37		Piirivalvepunktid	15 347	15 414	
Tsehhoslovakkia — Tchécoslovaq.	14	9		Kokku — Total	16 711	16 844	
Türgi — Turquie	—	—		Üldse — Gr. total	20 015	20 055	
Ungari — Hongrie	1	2		1/I — 31/V. 1932 a.	76 403	75 788	
Muud riigid — Autres états	2	1		Vastav kuu 1931 a.	25 078	25 505	
Riikikõnõdusest — N'ayant auc. suj.	28	26					

Tab. 15. Linnade rahvastik mais 1932 a.
Mouvement de la population dans les villes en mai 1932.

	Registreeritud elanikkude arv 1. mail 1932 a. Nombre de la population au 1/V 1932			Siseregistreeritud Enregistrés						Väljaregistreeritud—Rayés des listes								Registreeritud elanikkude arv 1. juunil 1932 a. Nombre de la population au 1/VI 1932		
	Kokku	M.	N.	Sündinuid Naissances		Sisseõitnuid Arrivés		Teise korteri sissekolijaid Change-ment du logement		Surnuid Décés		Väljaõitnuid Départs		Teadmata kuhu Inconnu		Korterist välja- kolijaid Change-ment du logement		Kokku	M.	N.
				M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.			
Tallinn	134 061	50 099	74 062	35	44	1 402	802	2 205	2 652	56	68	1 051	1 222	790	884	1 037	2 027	133 556	50 207	74 349
Haapsalu	4 585	1 025	2 660	1	2	67	96	65	81	3	1	58	69	65	81	—	—	4 620	1 032	2 688
Kuressaare	4 244	1 879	2 365	2	2	118	89	27	44	—	3	80	75	—	—	27	44	4 291	1 913	2 378
Narva	24 980	10 811	14 169	5	6	186	161	282	361	11	14	180	249	44	72	257	338	24 816	10 792	14 024
Nõmme	13 887	6 179	7 708	1	4	225	278	106	120	5	4	106	135	46	49	71	73	14 132	6 283	7 849
Paide	3 403	1 501	1 902	1	3	33	24	20	41	2	1	49	66	—	—	20	41	3 346	1 484	1 862
Paldiski	1 065	522	543	—	—	0	8	—	3	2	1	10	8	—	—	3	1	1 061	519	542
Petseri	4 464	2 134	2 330	1	—	51	48	33	43	4	1	36	38	—	—	33	43	4 485	2 146	2 339
Pärnu*)	20 787	9 594	11 173	6	10	210	213	460	1 147	14	20	241	306	897	79	400	590	20 197	8 657	11 540
Põltsamaa	3 416	1 604	1 812	3	—	51	28	18	22	3	3	50	62	2	2	18	22	3 370	1 603	1 773
Rakvere	12 600	5 218	7 382	6	6	111	131	127	166	5	10	99	120	126	168	—	—	12 514	5 232	7 282
Tapa	4 337	2 098	2 239	1	7	57	41	35	37	2	1	20	33	14	12	37	44	4 352	2 118	2 234
Tartu	72 168	31 106	41 062	10	8	636	502	700	937	40	34	575	474	265	324	719	952	71 578	30 853	40 725
Tõrva	2 535	1 097	1 438	1	1	30	36	60	70	2	3	44	60	—	—	53	62	2 518	1 089	1 429
Türi	3 233	1 451	1 782	1	—	19	14	25	22	1	2	70	95	—	—	25	22	3 090	1 391	1 699
Valga	11 654	5 176	6 478	8	5	87	81	167	211	12	12	137	214	3	4	156	188	11 487	5 130	6 357
Viljandi	12 682	5 896	6 846	1	2	144	118	187	244	10	12	136	224	—	—	187	244	12 505	5 835	6 730
Võru	4 976	2 370	2 606	—	—	43	36	38	67	4	3	44	58	5	8	39	71	4 928	2 359	2 569
Kokku — Total	338 957	149 606	189 357	82	100	3 479	2 796	4 495	6 277	176	193	3 001	3 517	2 257	1 678	3 679	4 773	336 912	148 543	188 369
Keskmine 1/I—31/V 1932 a.	338 818	149 552	189 266	124	140	2 080	2 450	4 543	5 690	175	184	2 186	2 234	1 193	1 173	3 818	4 763	338 737	149 527	189 210
Aprill 1932	330 428	149 820	189 590	196	226	2 594	2 454	4 450	5 737	200	187	2 387	2 263	1 015	1 226	3 867	4 983	338 957	149 600	189 357
Mai 1931 a.	335 813	147 654	188 159	90	83	3 303	2 947	4 264	5 529	157	174	3 500	3 697	1 083	1 267	3 656	4 843	333 652	146 915	186 737

*) Pärnu linna aadressbüroo ümberkorraldamisel 1. juunil, osutus linna elanikkude arv 291 in. võrra (839 meest vähem ja 548 naist rohkem) madalamaks, kui näitasid senised andmed. Valte on paigutatud „Teise korteri sissekolijaid“ ja „Teadmata kuhu“ lahtritesse.

Tab. 27.—28. ELUMAKSUMUS- ja SUURMUUNDEKSID (geom. kesk., 1913 = 100).
Nombres-indices du coût de la vie et nombres-indices des prix de gros (moyenne géom., 1913 = 100).

	1931					1932				
	Keskmisselt					Keskmisselt				
	Sept.	Okst.	Nov.	Det.	Jaan.	Veel.	Märts	Aprill	Mai	
1. Toitus — Alimentation	103	87	83	82	86	81	83	83	81	
2. Korter — Logement	145	145	145	145	145	145	145	145	144	
3. Käte ja valguisid — Chauffage et éclair.	95	76	76	76	76	75	75	75	75	
4. Riietus — Habillement	109	102	102	102	102	102	102	102	102	
5. Puhastus — Hygiène et nettoyage	100	100	100	100	100	100	100	100	100	
6. Reisid, liikumine, post — Voyages etc.	78	82	83	83	83	83	83	83	83	
7. Haridus — Instruction	94	94	94	94	94	94	94	94	94	
8. Mees- ja naisrõivad — Vêtements masculins et féminins	143	143	143	143	143	143	143	143	143	
9. Muud kütud — Autres dépenses	100	98	105	105	104	104	106	106	106	
Üldindeks — N.-ind. général du coût de la vie	117	104	97	95	95	95	97	97	96	

SUURMUUNDEKSID (võrdkaasstatuta keskml.) — Nombres-indices des prix de gros (moyennes non pondérées).

	1929	1930	1931	1932
1. Toitus — Alimentation	102	91	94	94
2. Korter — Logement	81	75	72	72
3. Käte ja valguisid — Chauffage et éclair.	162	128	118	110
4. Riietus — Habillement	92	88	76	74
5. Puhastus — Hygiène et nettoyage	164	93	88	87
6. Reisid, liikumine, post — Voyages etc.	139	102	82	81
7. Haridus — Instruction	138	128	118	110
8. Mees- ja naisrõivad — Vêtements masculins et féminins	135	114	92	91
9. Muud kütud — Autres dépenses	117	102	90	88
Üldindeks — N.-ind. général des prix de gros	113	96	88	86

Tab. 29. TOIDUANETTE MAKSUMUS KALORILISE SISALDUSE JÄRGI 1926—1932 TOIDU DES DENRÉES ALIMENTAIRES A LA BASE DE LEUR VALEUR NUTRITIVE 1926—1932.1)

	Keskmisselt — Moyenne				
	1926	1927	1928	1929	1930
Sesliha — Viande de porc	54	44	51	58	50
Sespekk — Lard	21	16	19	22	17
Loomaliha — Viande de boeuf	66	53	55	62	55
Vasikaliha — Viande de veau	55	48	50	58	48
Lambaliha — " de mouton	37	35	36	41	36
Searasv sulatam. — Graisse de porc	21	16	19	20	17
Loomarasv sulatam. — Graisse de boeuf	14	12	12	13	13
Teavõrk — Saucisson	83	80	80	88	90
Sesk — Jambon	43	38	40	45	43
Räimel, värskeid — Abietes frais	69	58	56	51	54
Räimel, värskeid — Brochets	72	48	48	36	30
Isand — Perches, fraîches	118	118	128	124	131
Arvсанд — Morues	104	96	107	124	131
Tursad — Pet. her. bell. salées	66	53	56	58	54
Räimel, soolat. — Eprouets, salés	48	36	30	29	27
Heeringad — Harengs	37	37	37	38	38
Rukkijahu — Farine de seigle	5	6	7	7	4
Rukkijahu — " blutte	8	9	10	10	9
Sepikijahu — " de froment	11	11	11	10	9
Nisujahu — " blutte	17	16	16	15	14
Odrajahu — " d'orge	9	9	9	11	9
Odraõunad — Grains d'orge	11	10	11	11	10
Kruubil — Orge perlé	8	9	9	9	8
Rukkialb — Pain de seigle	14	14	14	14	12
Peenelib — " demi-bl. de seigle	16	15	15	15	13
Sepik — " de froment	17	18	18	19	17
Naidesai — " blanc	22	21	23	25	21
Roostepiin — Lent. frais	82	81	85	47	42
Hapukoor — Cybène aigre	88	41	44	41	33
Kolupiin — Caillebotte	85	35	39	37	30
Või, meieril — Beurre de table	81	81	84	88	26
Kõõli — " de cuisine	17	17	17	17	16
Täimel — " végétal	54	54	54	55	38
Junst Sveisel — Fromage suisse	107	99	112	109	95
Kaasaliha — Oeufs de ponte	47	48	48	46	46
Peasõunad — Carottes	62	58	54	52	54
Keedud — Navets	62	69	69	69	69
Eerned — Fèves séchées	18	13	13	14	11
Üad — Fèves	14	11	12	16	12
Kapsad, hapud — Chiconovité	276	249	187	244	126
Sibulad — Oignons	172	132	85	177	101
Rõis — Riz	166	145	137	159	112
Manna — Manne	14	14	14	15	16
Makarõunad — Macarons	18	17	17	17	20
Kartulijahu — Fécule de pomme de terre	24	21	20	20	21
Suhkur, peenike — Sucre en poudre	19	12	11	9	9
Meel — Miel	76	65	64	66	54

1) Maksumus 1000 kal. kohta (centifides) — Coût par 1000 calories (en centes)

Tab. 26. Turuhinnad mais 1932 a. — Prix de détail en mai 1932.

	Mõõt- ühik	Tallinn			Paldiski	Rakvere	Narva	Põlde	Haapsalu	Tartu	Viljandi	Pärnu	Võru	Valga	Põlseri	Kuresaare	
		1	2	3													4
		Mai 1932	Aprill 1932	Mai 1931													
Hinnad sentides — Prix en cents.																	
Liha, Hinnatud ja rasv	1. Sealha, seaviisi ostes — Viande de porc	kg.	45	41	73	37	37	43	—	37	36	37	40	—	37	37	40
	2. „ keedulha — Viande de porc II s.	„	52	50	73	39	—	47	40	43	35	42	51	40	40	40	45
	3. „ praeliha — „ „ I	„	57	55	78	43	—	56	45	48	43	44	54	50	45	50	50
	4. Seapak — Lard	„	58	55	80	50	53	63	50	50	48	53	58	63	50	50	64
	5. Loomallha, supilliha — Viande de boeuf II s.	„	35	35	50	28	33	38	29	28	37	28	37	20	28	—	40
	6. „ praeliha — „ „ I	„	55	55	89	45	45	40	38	38	48	53	55	33	40	—	40
	7. Vasikaliha, esim. veerand — Viande de veau II s.	„	38	23	44	28	26	33	25	23	32	19	28	17	25	25	17
	8. „ tagum. veerand — Viande de veau I s.	„	45	28	59	33	35	40	29	28	41	27	33	19	35	23	10
	9. Lambaliha, esim. veerand — Viande de mout. II s.	„	60	58	79	—	43	58	35	53	38	47	41	—	35	—	30
	10. „ tagum. veerand — Viande de mout. I s.	„	65	63	89	—	48	64	38	58	48	48	46	—	50	—	46
	11. Searasv, sulatamata — Graisse de porc	„	62	60	89	—	55	63	66	55	58	60	58	67	70	65	50
	12. „ sulatatud — Saindoux	„	90	90	140	—	90	80	95	—	85	68	—	—	83	95	80
	13. Loomarasv, sulatamata — Graisse d. boeuf, n. fond.	„	40	50	80	—	40	48	—	40	—	45	—	—	40	—	35
	14. „ sulatatud — Graisse de boeuf, fondue	„	—	—	—	—	50	—	—	—	—	60	—	—	70	—	45
15. Teevorst — Saucisson	„	75	75	90	85	65	78	70	—	—	—	—	—	80	—	90	
16. Sink — Jambon	„	100	100	140	100	90	—	90	110	—	100	—	—	90	—	100	
17. Räimed, värsked — Ablettes frais	„	14	17	31	11	—	20	15	10	—	19	20	—	8	—	9	
18. Kilud „ — Esports frais	„	15	21	25	15	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
19. Haugid „ — Brochets frais	„	35	58	43	—	26	20	—	28	25	34	31	38	33	—	21	
20. Ahvenad „ — Perches fraiches	„	19	53	31	—	23	18	—	21	16	20	22	13	30	—	18	
21. Särjed „ — Gardons frais	„	16	35	—	—	—	—	15	20	12	—	7	17	—	—	12	
22. Räimed, soolatud — Ablettes salés	„	30	30	35	—	22	—	22	19	—	16	—	—	25	—	15	
23. Kilud „ — Esports salés	„	35	35	40	—	28	—	25	23	—	—	—	—	40	—	—	
24. Heeringad „ — Harengs salés	„	58	58	58	55	—	40	45	55	—	50	—	—	55	—	55	
25. Kilud soosides — Esports en boites	toots ¹⁾	40	40	45	41	43	36	43	45	—	40	—	—	40	—	40	
26. Rukis — Seigle	10 kg.	160	160	168	—	150	160	165	—	160	160	—	—	155	—	140	
27. Nisu — Froment	„	—	—	—	—	160	240	210	—	210	—	200	188	180	—	190	
28. Oder — Orge	„	130	130	143	—	105	125	110	—	110	130	—	112	96	75	118	
29. Kaer — Avoine	„	110	110	105	—	96	103	90	95	90	—	108	78	80	—	105	
30. Rukkijahu — Farine de seigle	„	170	170	172	165	170	163	175	148	160	170	170	161	155	—	170	
31. Nisujahu, liht — Farine de froment	„	310	—	357	300	278	278	—	—	—	—	243	—	190	—	250	
32. „ sõela — blutée	„	—	—	—	—	290	333	—	—	280	—	—	—	210	—	290	
33. Odrajahu, inimtoiduks — Farine d'orge (pour alim. de l'homme)	„	280	280	—	240	190	215	200	250	210	235	183	180	160	—	160	
34. Odrajahu, loomatoid. — Farine d'orge (p. fourr.)	„	—	—	—	90	120	95	130	—	90	—	95	79	85	—	125	
35. Odratangud — Gruau d'orge	kg.	28	28	30	—	18	23	20	27	18	21	19	20	17	—	25	
36. Kruubid — Orge perlé	„	30	30	38	25	20	20	25	28	—	23	—	—	30	—	32	
37. Rukki Leib — Pain de seigle	„	17	17	19	17	16	14	16	14	16	16	16	17	17	16	18	
38. Peenileib — demi-blanc de seigle	„	33	34	35	33	34	30	25	37	30	32	30	30	35	31	35	
39. Sepik — Pain de froment	„	33	34	35	40	43	30	34	30	40	42	28	—	42	37	30	
40. Sai — Pain blanc	„	45	45	45	50	53	41	55	45	45	45	45	47	50	50	42	
41. Piim, rõõsk (lahtine) — Lait frais	li.	9	9	19	8	7	7	7	7	7	7	8	9	7	8	8	
42. Koor, rõõsk — Crème fraîche	„	70	77	100	—	113	103	90	80	65	60	—	61	60	—	35	
43. „ hapu — aigre	kg.	90	100	124	—	113	82	90	80	75	78	—	80	80	—	45	
44. Rohupihm — Caillibotte	„	32	28	36	—	36	28	20	25	20	20	20	23	20	—	20	
45. Või, meierel, rõõsakoore — Beurre de ferme, frais	„	133	162	190	—	140	135	163	150	156	140	132	146	144	130	130	
46. „ kõõgi — Beurre de cuisine	„	123	137	164	95	105	120	117	94	133	116	100	120	119	—	80	
47. Kanamunad — Oeufs de poule	paar ²⁾	6	11	9	7	6	6	6	6	7	6	6	6	6	5	5	
48. Kartulid — Pommes de terre	10 kg.	32	42	39	—	23	28	18	14	30	28	22	30	25	—	20	
49. Porgandid — Carottes	„	25	25	25	—	15	—	20	15	—	11	—	—	20	—	12	
50. Peedid — Betteraves	„	25	25	15	—	15	13	18	15	—	10	—	—	10	—	10	
51. Kaalikad — Navets	„	15	15	15	—	11	9	15	12	—	0	—	—	10	—	6	
52. Herved, kollased, kuivatatud — Pois secs	„	30	30	30	—	20	—	—	34	—	24	—	—	35	—	35	
53. Oad, kuivatatud — Fèves sèches	„	40	40	45	—	23	—	—	—	—	—	—	—	20	—	25	
54. Kapsad, hapud — Choucroute	„	20	20	35	—	15	18	20	15	—	15	—	—	18	—	18	
55. „ värsked — Choux frais	„	25	25	40	—	23	23	—	17	—	—	—	—	25	—	—	
56. Sibulad — Oignons	„	40	40	45	43	33	45	45	52	—	38	—	—	40	—	45	
57. Riis — Riz	„	50	50	50	45	50	45	50	44	50	38	56	50	40	43	38	
58. Manna — Manna	„	60	60	60	50	55	52	50	55	75	63	57	65	54	—	60	
59. Makaronid — Macarons	„	80	80	80	85	95	80	86	82	85	80	85	86	86	83	90	
60. Kartulijahu — Fécule de pommes de terre	„	38	38	38	35	40	32	35	36	45	35	34	35	40	40	33	
61. Suhkur, peenike — Sucre en poudre	„	34	34	28	35	35	34	35	34	35	36	35	36	35	36	36	
62. Mesi — Miel	„	170	175	188	—	300	160	175	125	—	150	—	—	150	150	150	
63. Kõõgisool — Sel de cuisine	„	5	5	5	5	4	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	
64. Viljakohv — Café de grains	„	100	100	100	—	73	—	—	—	75	70	—	75	60	—	—	
65. Sigurid, praad-ta — Chicorée non torréfiée	„	—	—	—	—	28	—	—	—	30	25	28	—	25	—	—	
66. Pesuseep, sinine — Savon	„	53	53	58	—	65	58	50	—	43	45	60	50	—	50	60	
67. Petrooleum — Pétrole	„	23	18	19	15	18	13	15	16	17	15	15	15	13	16	14	
68. Tilkud — Alkumettes	10 kg.	28	28	30	29	29	27	30	30	30	28	30	28	27	28	28	
69. Ristikhein — Trèfle	„	56	62	91	—	65	—	—	35	50	35	—	34	33	31	50	
70. Timutihein — Fétole	„	56	62	91	—	66	—	—	—	50	—	—	—	—	—	—	
71. Aasahain — Autres herbes	„	49	48	74	—	51	37	—	28	40	33	—	23	23	—	40	
72. Luhahein — Foin des prés	„	—	38	—	—	47	26	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
73. Soohain — Foin des marais	„	—	—	—	—	40	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
74. Rukkipõhk — Paille de seigle	„	40 ³⁾	47 ³⁾	65 ³⁾	—	25	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
75. Kaerapõhk — „ d'avoine	„	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
76. Odrapõhk — „ d'orge	„	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
77. Segaviljapõhk — Paille des cultures mixtes	„	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
78. Kasepuud — Bois de bouleau	m ³	599	704	774	—	563	500	—	600	—	500	—	—	550	—	420	
79. Männipuud — „ de pin	„	493	458	563	—	423	350	—	475	—	450	—	—	400	—	325	
80. Kuusepuud — „ de sapin	„																

Tab. 29. Töötgurg aprillis 1932 a. — Marché du travail en avril 1932.

O m a v a l i t a u s t e t ö ö b ö i r s i d — Bourses du travail des administrations publiques									
Töökojalaste arv		Töökojalaste arv		Töökojalaste arv		Töökojalaste arv		Töökojalaste arv	
Arv	Protsent	Arv	Protsent	Arv	Protsent	Arv	Protsent	Arv	Protsent
140	191	122	159	38	183	100	471	133	150
19	25	5	6	2	9	9	41	292	150
35	46	84	108	30	142	30	119	89	119
646	846	228	296	44	165	5	201	257	301
16	21	6	8	2	9	2	7	5	7
85	111	160	207	4	15	4	15	10	128
492	646	180	234	7	26	12	43	53	63
559	746	224	291	11	41	61	220	255	301
130	171	30	39	18	66	18	66	80	102
145	191	55	72	7	26	7	26	33	43
41	54	17	22	1	4	1	4	20	26
182	241	80	107	9	33	28	103	129	165
316	411	143	187	1	4	1	4	102	132
1 875	2 707	958	1 274	2	7	2	7	1 816	2 500
410	539	182	237	2	7	2	7	1 463	1 912
		47	61	2	7	2	7	156	204

1) 1. jaanuariks 1932 a. *) Tõhendam. kaudu 1 kuu pärast vaks jäänud töötute ja vabakohtade keskm. arv. *) Vähem näidatud tööl olnud. *) Töökojalaste julgust väljalangemise arv arvand mahha. *) Oovrietas indus- rias ekstraktsioe, des produktid d'extraktion et ouvriers cer- riers. *) Oovrietas des transports et des communications. *) Employés de magasins (aussi garçons d'épicerie). *) In- dustries extractives et transformation de leurs produits.

1. Põllu- ja aiandustööd — Ouvriers agric. et horticult.
2. Metsatööstus — Forestiers
3. Kaevandus- ja muud tööstused — Ouvriers dans l'industrie textile
4. Kaevandus- ja muud tööstused — Ouvriers dans l'industrie textile
5. Metalltööstus — Ouvriers dans l'industrie métallurgique
6. Tööstustööstus — Ouvriers dans l'industrie métallurgique
7. Tööstustööstus — Ouvriers dans l'industrie métallurgique
8. Tööstustööstus — Ouvriers dans l'industrie métallurgique
9. Tööstustööstus — Ouvriers dans l'industrie métallurgique
10. Tööstustööstus — Ouvriers dans l'industrie métallurgique
11. Tööstustööstus — Ouvriers dans l'industrie métallurgique
12. Tööstustööstus — Ouvriers dans l'industrie métallurgique
13. Tööstustööstus — Ouvriers dans l'industrie métallurgique
14. Tööstustööstus — Ouvriers dans l'industrie métallurgique
15. Tööstustööstus — Ouvriers dans l'industrie métallurgique
16. Tööstustööstus — Ouvriers dans l'industrie métallurgique
17. Tööstustööstus — Ouvriers dans l'industrie métallurgique
18. Tööstustööstus — Ouvriers dans l'industrie métallurgique
19. Tööstustööstus — Ouvriers dans l'industrie métallurgique
20. Tööstustööstus — Ouvriers dans l'industrie métallurgique
21. Tööstustööstus — Ouvriers dans l'industrie métallurgique
22. Tööstustööstus — Ouvriers dans l'industrie métallurgique
23. Tööstustööstus — Ouvriers dans l'industrie métallurgique
24. Tööstustööstus — Ouvriers dans l'industrie métallurgique
25. Tööstustööstus — Ouvriers dans l'industrie métallurgique
26. Tööstustööstus — Ouvriers dans l'industrie métallurgique

E. Tööstustööstus ja teadustööstus — D'après les industries.									
Tööstustööstus		Tööstustööstus		Tööstustööstus		Tööstustööstus		Tööstustööstus	
Arv	Protsent	Arv	Protsent	Arv	Protsent	Arv	Protsent	Arv	Protsent
135	257	300	476	17	43	17	43	232	392
34	44	5	6	3	11	3	11	8	10
15	19	2	3	1	4	1	4	103	163
8	10	1	1	1	4	1	4	3	4
70	93	15	20	15	20	15	20	15	20
19	25	4	5	4	5	4	5	15	20
13	17	1	1	1	4	1	4	1	1
186	241	75	100	24	32	24	32	684	918
32	42	19	25	19	25	19	25	110	146
556	737	339	448	119	156	119	156	587	777
52	69	104	138	1	1	1	1	102	134
848	1 115	1 272	1 670	9	12	9	12	1 020	1 334

1. Tallinna linna 1 017 1 245
 2. Tartu linna ja maa 373 1 106
 3. Valge linna 158 182
 4. Pärnu linna 324 128
 5. Viljandi linna 309 221
 6. Narva linna 530 464
 7. Rakvere linna 50 38
 8. Võru linna 68 70
 9. Saaremaa 164 327
 10. Võrumaa ja linna 164 327
 11. Põlva 91 74
 12. Ansis 172 129
 13. Võrme 5 6
 14. Põltsamaa 187 59
 15. Raasiku 178 142
 16. Narva-Jõesuu 156 61
 17. Paide linna 3 967 4 428

Kokku 1/1 — 30/IV 1932 a. — Total 4915/1 4140/1
 Märts 1932 a. — Mars 1932 4 863 4 283
 April 1931 a. — Avril 1931 1 227 1 538

Tab. 30. Tööstusettevõtted ja töölolu 1-ks maiks 1932 a.
Entreprises industrielles et leur main-d'oeuvre au 1 mai 1932.

	Ettevõtte arv Nombre d'entreprises				Töötajate üldarv Nombre général des travailleurs				Noist tööliisi — Dont ouvrier				Tööliisist ja teenulist alacahel (alla 18 a.) Ménagers parmi les ouvriers et service			
	Töötaolised 1. aprillil 1932 — Au 1 mai 1932		Töötaolised 1. mail 1932 — Au 1 mai 1932		Töötaolised 1. aprillil 1932 — Au 1 mai 1932		Töötaolised 1. mail 1932 — Au 1 mai 1932		Töötaolised 1. aprillil 1932 — Au 1 mai 1932		Töötaolised 1. mail 1932 — Au 1 mai 1932		Tööliisist ja teenulist alacahel (alla 18 a.) Ménagers parmi les ouvriers et service			
	Arv au 1. aprillil 1932	Arv au 1. mail 1932	Arv au 1. aprillil 1932	Arv au 1. mail 1932	Arv au 1. aprillil 1932	Arv au 1. mail 1932	Arv au 1. aprillil 1932	Arv au 1. mail 1932	Arv au 1. aprillil 1932	Arv au 1. mail 1932	Arv au 1. aprillil 1932	Arv au 1. mail 1932	Arv au 1. aprillil 1932	Arv au 1. mail 1932	Arv au 1. aprillil 1932	Arv au 1. mail 1932
I. Mürrud ja kaevandused	12	12	15	1 981	371	168	2 194	+218	110,8	1 772	357	117	2 012	113,5	12	12
II. Mineraalide ümbertöötamine	13	13	14	1 001	71	33	1 039	+38	103,8	878	71	30	919	104,7	22	22
III. Metalltööstus	88	88	36	3 351	139	106	3 384	+33	101,0	2 895	134	100	2 939	101,2	1	1
IV. Keemiatööstus	16	16	16	881	69	20	930	+40	105,6	730	69	19	780	106,8	2	2
V. Nahatööstus	5	5	5	235	—	—	—	—	—	104	8	8	180	85,0	4	4
VI. Tekstiil-tööstus	23	23	23	7 674	134	189	7 689	+35	99,5	7 013	120	164	6 978	85	6	6
VII. Pabertööstus	40	40	41	2 489	714	305	2 898	+409	116,4	2 137	291	261	2 545	119,5	25	25
VIII. Põhimehanika	21	21	21	1 864	32	10	1 896	+32	109,6	1 598	31	36	1 504	90,7	21	21
IX. Põhimehanika	21	21	21	1 138	22	10	1 148	+10	106,6	960	23	15	938	90,5	25	25
X. Toidu-, maisseainete ja jookide tööstus	39	39	30	2 341	136	82	2 315	+74	108,3	1 774	128	50	1 843	108,9	13	13
XI. Kehakate- ja puutööstus	18	18	7	468	152	26	501	+126	108,6	1 324	149	26	1 447	123	17	17
XII. Ehitustööstus	7	7	7	468	105	51	512	+54	111,8	365	98	49	414	118,4	22	22
XIII. Elektrijaamad ning gaasi- ja veevarustus	7	7	7	672	37	20	659	+17	102,5	440	37	20	437	103,9	1	1
XIV. Puhastustööstus	2	2	2	58	—	—	—	—	—	54	—	—	54	100,0	—	—
Kokku suurtööstus — Total	251	251	11	253 25 508	1 983	1 014 26 477	+969 103,8			22 125	1 923	934	23 116	+991 104,5	11	316
Sellest Dont: ettevõtted 50 ja üle töötajaga — les entre- prises, ayant plus de 50 travailleurs	105	105	5	110 21 540	1 371	683	22 226	+688	103,2	18 809	1 334	621	19 522	103,8	10	222
ettevõtted 20—49 töötajaga — les entreprises ayant 20—49 travailleurs	146	146	6	148 8 968	612	331	4 249	+281	107,1	3 310	591	313	3 594	106,4	1	04
1932 a. aprillil arvad — Chiffres de avril 1932	244	244	9	251 25 714	989	1 175 25 508	-206	99,2		22 278	913	1 060	22 125	-153	14	284
Kokku suurtööstus — Total	244	244	9	251 25 714	989	1 175 25 508	-206	99,2		22 278	913	1 060	22 125	-153	14	284

	I. Industriid estraatides		II. Industriid mineraalide		III. Metalltööstus		IV. Keemiatööstus		V. Nahatööstus		VI. Tekstiil-tööstus		VII. Pabertööstus		VIII. Põhimehanika		IX. Põhimehanika		X. Toidu-, maisseainete ja jookide tööstus		XI. Kehakate- ja puutööstus		XII. Ehitustööstus		XIII. Elektrijaamad ning gaasi- ja veevarustus		XIV. Puhastustööstus	
	Arv au 1. aprillil 1932	Arv au 1. mail 1932	Arv au 1. aprillil 1932	Arv au 1. mail 1932	Arv au 1. aprillil 1932	Arv au 1. mail 1932	Arv au 1. aprillil 1932	Arv au 1. mail 1932	Arv au 1. aprillil 1932	Arv au 1. mail 1932	Arv au 1. aprillil 1932	Arv au 1. mail 1932	Arv au 1. aprillil 1932	Arv au 1. mail 1932	Arv au 1. aprillil 1932	Arv au 1. mail 1932	Arv au 1. aprillil 1932	Arv au 1. mail 1932	Arv au 1. aprillil 1932	Arv au 1. mail 1932	Arv au 1. aprillil 1932	Arv au 1. mail 1932	Arv au 1. aprillil 1932	Arv au 1. mail 1932	Arv au 1. aprillil 1932	Arv au 1. mail 1932	Arv au 1. aprillil 1932	Arv au 1. mail 1932
I. Industriid estraatides	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
II. Industriid mineraalide	15	15	18	141	86	159	+48	134,0	115	83	38	160	+45	300,0	9	9	189,0	189,0	189,0	189,0	189,0	189,0	189,0	189,0	189,0	189,0	189,0	189,0
III. Metalltööstus	21	21	19	108	17	17	454	—	100,0	411	16	15	412	+1	39	39	1 002,2	1 002,2	1 002,2	1 002,2	1 002,2	1 002,2	1 002,2	1 002,2	1 002,2	1 002,2	1 002,2	1 002,2
IV. Keemiatööstus	19	19	19	104	8	15	194	-4	98,0	141	11	13	189	-2	—	—	98,6	98,6	98,6	98,6	98,6	98,6	98,6	98,6	98,6	98,6	98,6	98,6
V. Nahatööstus	6	6	6	232	22	22	194	—	100,0	171	2	3	170	-1	—	—	99,4	99,4	99,4	99,4	99,4	99,4	99,4	99,4	99,4	99,4	99,4	99,4
VI. Tekstiil-tööstus	39	39	39	7 674	134	189	7 689	+35	99,5	7 013	120	164	6 978	85	6	6	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
VII. Pabertööstus	40	40	41	2 489	714	305	2 898	+409	116,4	2 137	291	261	2 545	+408	—	—	108,7	108,7	108,7	108,7	108,7	108,7	108,7	108,7	108,7	108,7	108,7	108,7
VIII. Põhimehanika	21	21	21	1 864	32	10	1 896	+32	109,6	1 598	31	36	1 504	+8	—	—	106,7	106,7	106,7	106,7	106,7	106,7	106,7	106,7	106,7	106,7	106,7	106,7
IX. Põhimehanika	21	21	21	1 138	22	10	1 148	+10	106,6	960	23	15	938	+8	—	—	100,5	100,5	100,5	100,5	100,5	100,5	100,5	100,5	100,5	100,5	100,5	100,5
X. Toidu-, maisseainete ja jookide tööstus	39	39	30	2 341	136	82	2 315	+74	108,3	1 774	128	50	1 843	+60	—	—	108,9	108,9	108,9	108,9	108,9	108,9	108,9	108,9	108,9	108,9	108,9	108,9
XI. Kehakate- ja puutööstus	18	18	7	468	152	26	501	+126	108,6	1 324	149	26	1 447	+123	—	—	108,9	108,9	108,9	108,9	108,9	108,9	108,9	108,9	108,9	108,9	108,9	108,9
XII. Ehitustööstus	7	7	7	468	105	51	512	+54	111,8	365	98	49	414	+49	—	—	118,4	118,4	118,4	118,4	118,4	118,4	118,4	118,4	118,4	118,4	118,4	118,4
XIII. Elektrijaamad ning gaasi- ja veevarustus	7	7	7	672	37	20	659	+17	102,5	440	37	20	437	+17	—	—	103,9	103,9	103,9	103,9	103,9	103,9	103,9	103,9	103,9	103,9	103,9	103,9
XIV. Puhastustööstus	2	2	2	58	—	—	—	—	—	54	—	—	54	+17	—	—	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Kokku suurtööstus — Total	251	251	11	253 25 508	1 983	1 014 26 477	+969 103,8			22 125	1 923	934	23 116	+991 104,5	11	316												
Sellest Dont: ettevõtted 50 ja üle töötajaga — les entre- prises, ayant plus de 50 travailleurs	105	105	5	110 21 540	1 371	683	22 226	+688	103,2	18 809	1 334	621	19 522	+713	10	222												
ettevõtted 20—49 töötajaga — les entreprises ayant 20—49 travailleurs	146	146	6	148 8 968	612	331	4 249	+281	107,1	3 310	591	313	3 594	+278	1	04												
1932 a. aprillil arvad — Chiffres de avril 1932	244	244	9	251 25 714	989	1 175 25 508	-206	99,2		22 278	913	1 060	22 125	-153	14	284												
Kokku suurtööstus — Total	244	244	9	251 25 714	989	1 175 25 508	-206	99,2		22 278	913	1 060	22 125	-153	14	284												

	Üldse suur- ja kesktööstus — Grand total		Kokku kesktööstus — Total		Üldse suur- ja kesktööstus — Grand total		Kokku kesktööstus — Total	
	Arv au 1. aprillil 1932	Arv au 1. mail 1932	Arv au 1. aprillil 1932	Arv au 1. mail 1932	Arv au 1. aprillil 1932	Arv au 1. mail 1932	Arv au 1. aprillil 1932	Arv au 1. mail 1932
Üldse suur- ja kesktööstus — Grand total	131	131	40	25 714	2 521	1 366 30 954	+1161	103,9
Kokku kesktööstus — Total	480	480	29	4 285	538	3 464 4 471	+192	104,5
Üldse suur- ja kesktööstus — Grand total	131	131	40	25 714	2 521	1 366 30 954	+1161	103,9
Kokku kesktööstus — Total	480	480	29	4 285	538	3 464 4 471	+192	104,5
1932 a. aprillil arvad — Chiffres de avril 1932	131	131	40	25 714	2 521	1 366 30 954	+1161	103,9
Kokku kesktööstus — Total	480	480	29	4 285	538	3 464 4 471	+192	104,5
1932 a. aprillil arvad — Chiffres de avril 1932	480	480	29	4 285	538	3 464 4 471	+192	104,5
Kokku kesktööstus — Total	142	142	11	3 902	142	3 902	+193	103,3
Üldse suur- ja kesktööstus — Grand total	468	468	11	27 018	467	27 018	+1784	104,6

1) Arvestatud juba ennem tegevust alustanud, andmete puudumisel eelmistest kokkuvõtetest väljajäetud ettevõtte.

Tab. 31. Tööõnnetused tööstusettevõtteis aprillis 1932 a.
Accidents du travail dans les entreprises industrielles en avril 1932.

	Suurtööstus (20 ja üle tööt. ettevõtteid)	Sellest		Kesktööstus (6—19 töötajaga ettevõtteid)	Kokku	Märtsis 1932
		50 ja üle töötaja- ga ettevõtteid	20—49 töötajaga ettevõtteid			
<i>Pour la nomenclature franç. s'adresser à la page 319.</i>						
I. Murrud ja kaevandused	71	71	—	—	71	80
II. Mineralide ümbertöötamine	9	8	1	—	9	12
III. Metalltööstus	48	37	11	4	52	45
IV. Keemiatööstus	12	11	1	—	12	9
V. Nahatööstus	2	2	—	—	2	1
VI. Tekstiiltööstus	82	82	—	1	82	78
VII. Puitööstus	65	40	10	5	70	30
VIII. Paberitööstus	20	19	1	—	20	18
IX. Polügraafiatööstus	1	1	—	1	2	—
X. Toidu-, maitseain- ja jookide tööst. XI. Kehakatte- ja pudukaupade tööst.	14	10	4	—	14	0
XII. Ehitustööstus	2	2	—	—	2	1
XIII. Elektrijaamad ning gaas- ja veevar.	8	3	5	—	8	6
XIV. Puhastustööstus	1	1	—	—	1	—
Kokku — Total	335	296	39	11	346	289
Kokku 1/I — 30/IV 1932 a. — Total	1247	1135	112	29	1276	—

Tab. 32. Tööstusettevõtete arvu liikumise indeksid (1-ks kuup.); ehitustööstus arvestamata.
N. — indices du mouvement du nombre de main-d'oeuvre dans l'industrie (au 1-er du mois); bâtiment non compris.

	A. Liikuvale baasil (eelmine kuu = 100 järgmise kuu jaoks) A. Base mouvante (chaque mois précédent = 100 par rapport au mois suivant).										B. Indeksid baasil: 1. I. 1927 = 100 B. Base: 1. I. 1927 = 100	
	Töötajad ¹⁾ — Travailleurs en général ¹⁾					Töölised — Ouvriers					Töötajad ²⁾	Töölised
	Suur- ja kesktööstus	Suurtööstus	Sellest ettev.		Kesk- tööstus (6—19 tööt.)	Entrepri- ses grandes et moyennes	Grandes entrepri- ses	Dont entr. ayant 50 et plus de travaille. 20—49 travaille.		Entrepri- ses moyennes (6—19 ouv.)	Suur- ja kesk- tööstus	Entrepri- ses grandes et moy- ennes
1931 Aprill	101,8	101,9	101,3	106,0	101,3	102,1	102,1	101,4	106,9	101,6	103,3	104,0
Mai	100,1	100,7	100,4	102,2	96,3	100,2	100,7	100,4	102,5	97,2	103,4	104,2
Juuni	105,0	105,7	106,3	99,3	100,7	105,7	100,4	107,6	99,3	100,8	106,5	110,1
Juul	100,3	100,7	100,7	100,8	97,2	100,5	101,0	100,9	101,5	97,3	100,3	110,7
August	94,4	93,1	93,3	88,9	103,5	93,7	92,4	93,2	87,4	102,6	102,3	103,7
September	87,9	97,5	97,1	89,9	100,8	97,4	97,2	96,3	100,2	100,8	100,7	101,3
Oktoober	98,3	98,5	97,4	102,2	101,1	98,3	98,4	97,7	102,8	101,2	99,5	100,1
November	99,0	95,1	95,9	98,4	100,3	98,9	98,7	98,9	97,6	100,1	98,5	99,0
Detsember	99,7	99,2	99,2	99,2	102,2	99,5	99,1	99,2	99,1	101,0	98,2	98,6
1932 Jaanuar	94,9	84,7	95,3	91,0	96,0	94,2	94,1	94,8	89,6	94,7	93,2	92,9
Veebruar	99,9	100,2	100,1	100,5	98,6	100,0	100,3	100,2	100,5	98,7	93,1	92,9
Märts	101,1	101,6	101,4	103,3	98,1	101,4	101,8	101,6	103,4	98,7	94,1	94,1
Aprill	99,0	99,2	98,0	106,3	97,7	99,1	99,3	98,0	107,5	97,9	93,2	33,9
Mai	103,7	103,7	103,2	106,3	104,1	104,4	104,3	103,3	107,5	104,8	96,6	97,4

Tab. 33. Nakkusehaigused aprillis 1932 a. — Maladies contagieuses en avril 1932.

	Typhus abdo- minalis	Para- typhus	Typhus exan- themat	Febri- recu- rens	Malaria	Variola	Morbilli	Scarla- tina	Diph- theria	Dysen- teria	Lepra	Ence- phali- tis lehar- gika	Menin- giit- is verebr. epid.	Tracho- ma	Tuber- culosis	Kokku Total
Linnad — Villes	9	2	—	—	—	—	—	28	15	—	—	—	5	4	71	134
Tallinn	1	—	—	—	—	—	—	9	9	—	—	—	4	3	42	68
Haapsalu	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	7
Kuressaare	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Narva	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	9
Nõmme	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2
Paide	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Paldiski	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Petseri	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pärnu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	7
Põltsamaa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Rakvere	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	6
Tapa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	3
Tartu	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—	—	—	—	—	1	16
Tõrva	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tõri	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Valga	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Viljandi	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Võru	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Maad — Arrondissem.	4	1	—	—	—	—	10	83	12	—	1	—	1	8	117	237
Viru	—	—	—	—	—	—	—	18	—	—	—	—	—	1	7	27
Järva	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	8	9
Harju	—	—	—	—	—	—	—	1	2	—	—	—	—	2	23	28
Lääne	—	—	—	—	—	—	9	4	2	—	—	—	—	—	15	30
Saare	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Pärnu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	9	11
Viljandi	3	—	—	—	—	—	—	4	3	—	—	—	—	—	8	18
Tartu	1	—	—	—	—	—	—	9	3	—	—	—	—	—	25	39
Valga	—	—	—	—	—	—	—	18	—	—	—	—	—	—	1	21
Võru	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	11	13
Petseri	—	—	—	—	—	—	—	26	2	—	—	—	—	3	9	40
Kokku — Total	13	3	—	—	—	—	10	111	27	—	1	—	6	12	188	371

¹⁾ Ehitustööstuse andmetel puudulikkuse tõttu ehitustööstus on jäetud välja ja indeksid 1930 a. detsembrist peale arvutatud ümber.
²⁾ Töölised, tehniline personal ja teenijad — Ouvriers, personnel technique, employés et service.

TÄHTSAMAD ARTIKLID JA ÜLEVAATED „EESTI STATISTIKAS“

METODOLOOGIA.

Tähtsamad jooni Eesti majanduselust 1930 a.	Nr. 112(3), lhk. 133—147
Põllumajanduslik üleskirjutus 1929 a.	88(3), „ 133—141
Rahvusvaheline majandusstatistika meetodite ühtlustamise konventsioon	87(2), „ 69—75
Rahvusvahelised mõjud statistika korraldamisel	78(3), „ 161—170
Statistika iseseisvuse ajal	75(2), „ 65—72
Rahva suhtumine statistikaline Eestis	75(2), „ 73—81
IV Eesti-Läti statistika konverents	94(9), „ 431—435

RAHVUSVAHELISED ANDMED.

Rukki ja nisukasvatuse ja kaubandus maailmas	Nr. 100(3), lhk. 169—175
Balti riikide väliskaubandus 1924—29 a.	99(2), „ 57—69
Välja- ja siseränd imas 1920—24 a.	57(2), „ 5—10
Võrdandmeid Balti riikidest 1920—26 a.	72(11), „ 629—633
Paigalolud välisriikides 1914—25 a.	55(10), „ 1—4

RAHVASTIK.

Riikondsuse vahetamine 1920—29 a.	Nr. 110(1), lhk. 1—4
Talundite rahvastik 1929 a.	104(7)-105(8), 421—423
Eestiate arv Venes (N. S. V. L.)	101(4), lhk. 193—197
Vastanditud pikkus, kaal ja peamõõdud Tallinas 1926—27 a.	82(9), „ 525—531
Sündivus surevus, abielluvus ja rahvaarv 1931 a.	124(3), „ 178
Abielulainutus 1923—28 a.	90(5), „ 279—285
Rahvaarvu kasv Eestis 1921—25 a.	55(10), „ 5—8
Linnade ja alevite rahvastik 1931 a.	124(3), „ 173—177
Rahvalikkemine üle piiri 1931 a.	124(3), „ 169—172
Väljaränd 1930 a.	113(4), „ 241—243
Eesti sõdurite pikkus 1924 a.	69(8), „ 431—445

HARIDUS

Alg- ja keskkooli õpperuumid ja tervishooldikud tingimused 1930/31 õ/a.	Nr. 126(5), lhk. 236—263
Täienduskoolid 1928—31 a.	125(4), „ 223—231
Üldharidusl. rahvuskool. 1927/28 õ/a.	Nr. 92(7)-93(8) lhk. 407—419
Õpilaste töökoormatus	83(10), „ 563—577
Õpetajate seminarid 1923—27 a.	78(5), „ 238—302
Merikoolid 1923—27 a.	74(1), „ 30—34
Alg- ja keskkoolid 1930/31 õ/a.	123(2), „ 69—93
Lasteaiad 1930/31 a.	124(3), „ 143—155
Tartu lüükool 1926—30 a.	115(6), „ 360—363
Tallinna Tehnikum 1926—28 a.	89(4), „ 240—242
Kirjastus ja ajakirjandus 1927—29 a.	109(1), „ 677—684
Avalikud raamatukogud 1929/30 a.	122(1)2 „ 39—44
Ühingud ja seltsid 1929—30 a.	113(4), „ 211—215

TÖÖ JA PALGAD.

Tööpalkade rahvusvaheline võrdlus	Nr. 103(6), lhk. 359
Toodang ja tööjõud suur-tööstuses	100(3), „ 129—143
Tööbõrjade tegevus 1931 a.	120(5), „ 303—305
Töökaite 1930 a.	110(7)-117(8), 448—457
Avalikud tööd 1929/30 a. talvel	108(11), „ 613—623
Halgusekindlustus 1930 a.	118(9), „ 533—547
Tööstuseolud 1931 a.	124(3), „ 159—160
Palgaliste arv ja tööloju	114(5), „ 257—263
Töötaolu	114(5), „ 264—272
Palgaolud tööstuses 1931 a.	125(4), „ 221—245
Tööolud suur-tööstuses 1931 a.	122(1), „ 49—54
Tööpäeva pikkus tööstuses 1931 a.	120(5), „ 277—286
Põllutöölise palgad	114(5), „ 312—313
Meremeeste töö- ja palgatingimused	114(5), „ 316—319
Streigilikumine 1921—30 a.	114(5), „ 320—321
Naiste, aisaaliste ja raukade töö suur-tööstuses	114(5), „ 322—327
Omavalitsusteenijate palgaolud 1930/31	120(11), „ 677—687

TERVISHOID.

Halgemajades ravitavad halgused	Nr. 104(7)-105(8), 415—421
Kaitseväe tervishoid 1925—27 a.	82(9), „ 513—524
Surmapõhused 1930 a.	123(2), „ 94—103
Rinnalaste surevus 1930 a.	124(3), „ 155—159
Nakkushaigused 1931 a.	126(5), „ 272—274
Leepre 1919—28 a.	84(11), „ 630—632
Vahktõbi 1919—25 a.	73(12), „ 634—639
Tuberkuloos 1929 a.	112(3), „ 156—160
Arstikond Eestis	113(7)-117(8), 430—441
Jacokonnaarstide tegevus 1930 a.	118(9), „ 524—528
Kohtumeditsiin 1930 a.	119(10), „ 620—621
Annamandate tegevus 1930 a.	119(10), „ 622—623

HOOLEKANNE.

Hoolekanne ja lastekaitse 1929/30 a. , 123(2), lhk. 104—112

KURITEGEVUS JA ÕNNETUSED.

Salakaubandus 1922—30 a.	Nr. 122(1), lhk. 44—49
Õnnetused inimestega 1923—29 a.	104(7)-105(8), 427—432
Kohtutegevus	126(5), „ 261—271
Tulekahjud 1930 a.	115(8), „ 332—337
Enesetappod 1930—31 a.	126(5), „ 274—277
Õnnetused mootorsõidukitega ja sõidumääruste rikkumised 1930 a.	116(7)-117(8), 444—446
Süütegevus 1930 a.	118(9), „ 613—619

TÖÖSTUS.

Kesk-tööstusettevõt. 5—19 töötajaga 1928 a.	Nr. 101(4), lhk. 219—220
Ürgtootva tööst. toodangu väärtus 1927 a.	81(6), „ 336—338
Toodang ja tööjõud suur-tööstuses 1930 a.	121(12), „ 721—733
Kõrgeimate tarvituse tööstuses 1925 a.	104(7)-105(8), 411—414
Jõumasinate ja mehaanilise jõu tarvituse suur-tööstuses 1928 a.	108(11), „ 605—608
Eesti tööstussaaduste turud 1923—26 a.	70(9), „ 493—502

VÄLISKAUBANDUS.

Kaubanduselepingute mõju sisseveole	Nr. 115(6), lhk. 393—404
Metsasaadused meie väliskaubanduses 1920—23 a.	83(3), „ 165—175
Töllumaks ja väliskaubandus tollitariifi kohaselt 1930 a.	113(9), „ 523—533
Eesti tööstussaaduste väljavedu 1927 ja 1928 a.	95(10), „ 554—557
Põllumajandus- ja tööstusained väliskaubanduses 1924—28 a.	94(9), „ 495—497

HINNAD.

Elumaksumus Eesti linnades 1922—29 a.	Nr. 90(5), lhk. 285—289
Elusloomade hinnad laataldel 1923 a.	89(4), „ 229—231
Suurmüügi ja elumaksumuse indeksid 1913—28 a.	77(4), „ 261—269
Toiduainete võrdlev maksum. 1922—27 a.	63(7), „ 333—332
Põllumajandussaaduste hindade indeksid	65(4), „ 219—220

TRANSPORT JA SIDE.

Kaubavedu raudteel 1929/30 a.	Nr. 110(1), lhk. 31—43
Raudteede tegevus 1930/31 a.	119(10), „ 533—619
Välis- ja rannasõit ning kauba- ja reisijatevedu 1930 a.	116(7)-117(8), 453—474
Kaubalaevastik 1. I 1931 a.	116(7)-117(8), 479—484
Sisseveetade tegevus 1931 a.	125(4), „ 219—223
Ra- lennajaandus 1930 a.	113(9), „ 543—549
Post, telegraaf, telefon ja raadio 1930/31 a.	120(11), „ 641—663
Autobusliinid 1930 a.	116(7)-117(8), 447—443
Mootorsõidukid 1. I 1931 a.	116(7)-117(8), 442—444
Maanteede pikkus	69(3), „ 407

KINDLUSTUS.

Pensionid 1925—30 a.	Nr. 112(3), lhk. 161—173
Kindlustusseltsid 1930 a.	125(4), „ 197—211
Halguskindlustus 1927 ja 1928 a.	95(10), „ 567—574

KREDIIT JA KAPITAL.

Asunikudela antud riiklikud laenuid ja toetused 1921—1923 a.	Nr. 94(9), lhk. 4—525
Pikalaenu pank 1923 a.	83(4), „ 3
Aktiaseltside ja osatühisuste ariselsusid 1927 ja 1928 a.	83(3), „ 16—135
Erapankade tulud ja kulud 1930 a.	113(9), „ 550—556
Pankade tulud ja kulud 1927 a.	83(3), „ 23—35
Maapanga tegevus 1926—27 a.	71(10), „ 536—537

RAHANDUS.

Raharingvool 1919—29 a.	Nr. 95(10) lhk. 553—566
Maksukoormatus 1923/29 a.	103(12), „ 707—710
Riigi tulud ja kulud 1913—27	79(9), „ 362—366
Vallavalitsuste tulud ja kulud 1929/30 m./a.	123(3), „ 25—33
Maavalitsuste tulud ja kulud 1929/30 a.	120(11), „ 633—635
Linnade ja alevite tulud ja kulud 1929/30 a.	113(4), „ 197—206
Maksubilans 1923 a.	92(7)-93(8), 420—426
Puhaeksumaks 1929 a.	119(10), „ 577—582
Tulumaks 1930 a.	113(4), „ 215—224
Aruandvate ettevõtete maksud 1927—29	113(4), „ 225—235

ÜHISTEGEVUS

Tarvitajate ja majandusühingud 1926 a. Nr. 73(12), lhk. 725—727

PÖLLUMAJANDUS.

Talundite hooned	Nr. 106(9), lhk. 469—478
Väikemajapidamised (kuni 10 ha)	116(7)-117(8), 421-433
Masinaasutamine Eesti põllumajanduses	116(7)-117(8), 434-439
Riigima suurus ja krundide arv I. I 29 a.	89(4), „ 220—224
Kanapidamise tasuvus 1931 a.	123(2), „ 113—118
Kunstväetiste tarvitamine 1928/29 a.	99(2), „ 100—103
Põllumajanduse erakorraline krediteerimine 1928 ja 1929 a.	97(12), „ 727—731
Maaparanduse seisukord	96(11), „ 605—606
Riigi metsamajandus 1930/31 m.-a.	126(4), „ 212—218
Põllumajanduse tasuvus 1930/31 a.	121(12), „ 739—748
Põllumajandustoodangu väärtus 1922—26 a.	67(6), „ 319—321
Põllumajandus- ja tööstusainete väliskaubandus 1928—26	67(6), „ 322—330
Põllumajandussaaduste hindade indeksid	65(4), „ 219—220
Kalandus 1928—31 a.	124(3), „ 137—147

Maakorraldus 1927 ja 1928 a.	Nr. 94(9), lhk. 522—524
Maareformi teostamine 1919—26 a.	76(3), „ 171—175

VARIA.

Kultuurkapitalitegevus	Nr. 124(3), lhk. 161—168
Rahalised loteriid 1924—30 a.	115(6), „ 388—392
Kirikulelu 1922—29 a.	109(12), „ 721—729
Pandimajad 1930 a.	118(9), „ 520—523
Kinnisvara oksjonid 1927—29 a.	102(5), „ 286—288
Suvitajad suvitusekohtades 1930 a.	115(6), „ 353—357
Sportstatistika 1920—30 a.	101(4), „ 221—225
Korterite ütrihinnad Tallinnas 1912 kuni 1931 a.	121(12), „ 709—716
Ütrihinnad ja elumaksumus	121(12), „ 717—720
Ehitustegevus linnades ja alevites	120(11), „ 600—676
Lelutised 1922—28 a.	94(9), „ 492—494
Eligteenijate palgaolud 1927/28 a.	84(11), „ 638—649
Turism Eestis 1927—30 a.	112(3), „ 174—176

RIIGI STATISTIKA KESKBÜROO ERIVÄLJAANDED.

LÜK A. EESTI DEMOGRAAFIA

Vihk I. Sündimus Eestis I	Lhk. 288+186, 1924.	Kr. 6.—
„ II. Sündimus, surevus, abieluv. ja rahvalikum. 1921—1923 a.	52+54, 1925.	3.—
„ III. Tervishoid Eestis	132+80, 1925.	5.—
„ IV. Rahvastik ja tervishoid	306, 1930.	8.—
Surmapõhjuste registreerimiskord ja rahvusvaheline surmapõhjuste nomenklatuur	4+128, 1931.	1.80

EESTI MAJANDUS

Vihk I. Välikaubandus 1923 a.	Lhk. 20+72, 1924.	Kr. 2.—
„ II. Eesti sadamad, veeteed, kaubalaevastik ja laevastik	102, 1925.	2.50
„ III. Raadite, post, telegraaf ja telefon Eestis	94, 1925.	2.—
„ IV. Välikaubandus 1924 a.	22+92, 1925.	3.—
„ V. Tööstus Eestis	80, 1926.	2.50
„ VI. Riigiraudteed 1924 a.	98, 1926.	2.—
„ VII. Välikaubandus 1925 a.	109, 1926.	3.25
„ VIII. Välikaubandus 1926 a.	IV+106, 1927.	3.25
„ IX. Aktsiaseltside, osühisuste ja ühisteg. asut. äriseisud 1. I. 1926	52+34, 1927.	2.—
„ X. Välikaubandus 1927 a.	106, 1928.	3.25
„ XI. Eesti välikaubandus 1928 a.	120, 1929.	3.50
„ XII. Välikaubandus 1929 a.	152, 1930.	5.—
„ XIII. Välikaubandus 1930 a.	144, 1931.	5.—
„ XIV. Välikaubandus 1931 a.	Trükis	

EESTI PÖLLUMAJANDUS

Vihk II. Eesti põllumajandus II	152, 1924.	2.25
„ III. Loomapidamine Eestis 1924	17+105, 1925.	1.50
„ IV. Eesti põllumajandus 1925 a.	3+203, 1926.	3.—
„ V. Eesti põllumajandus 1926 a.	VIII+254, 1927.	3.—
„ VI. Eesti põllumajandus 1927 a.	VIII+207, 1928.	2.75
„ VII. Eesti põllumajandus 1928 a.	VIII+218, 1929.	2.75
„ VIII. Eesti põllumajandus 1929 a.	VIII+264, 1930.	3.50
„ IX. Eesti põllumajandus 1930 a.	VIII+239, 1931.	3.50
„ X. Eesti põllumajandus 1930 a.	Trükis.	

Lük B. 1. Üldrahvalgemise eelkõrte	78, 1923.	Kr. 2.—
2. Sugemad vigaste laste kohta Eestis	164, 1923.	3.75
3. II. Riigikogu valimised	78, 1923.	3.—
4. Eesti välikaubandus 1921—1922	60+88, 1923.	2.50

5. 1923 a. Üldrahvalgemise andmed

Vihk I. Rahva demograafiline koosseis ja korteriolud Eestis	Lhk. 88, 1926.	Kr. 2.—
„ II. Üleriikline lookuvõtte (tab.)	8+188, 1924.	4.—
„ III. Rahva tööala ja ühiskondline kihitus	88+84, 1925.	3.—
„ IV. Virumaakond	24+52, 1924.	2.—
„ V. Järvamaakond	52+60, 1923.	3.—
„ VI. Harjumaakond ja Tallinn	40+56, 1924.	3.—
„ VII. a) Läänemaakond	20+56, 1924.	2.—
„ b) Saaremaakond	20 56, 1924.	2.—
„ VIII. Pärnumaakond	40+84, 1924.	3.50
„ IX. Viljandimaakond	36+84, 1924.	3.50
„ X. Tartu- ja Valgemaakond	40+92, 1924.	3.—
„ XI. Võru- ja Põlva maakond	30+46, 1927.	3.—

6. 1922 a. Üldrahvalgemise andmete läbitöötam. plaan ja tabelite sisu

7. Asumaa majapidamised Eestis 1919—23 a.	46+60, 1924.	3.50
8. 1925 a. Põllumajandusliku üleskirjutuse andmed	4+219, 1926.	8.75
9. Statistiline album, v. I. Maa ja rahv. (38 dia- ja kart. värv.)	1925.	6.—
Statistiline album, v. II. Majandus (24 dia- ja kart. värv.)	1926.	6.—
Statistiline album, v. III. Põllumajandus, 112 lhk. (joonised, fotod ja tekst)	1923.	7.50
10. III Riigikogu valimised	48, 1927.	1.75
11. Karjajamajandus ja karjasaaduste turg välismaal ja Eestis	72, 1928.	1.75
12. IV Riigikogu valimised	62, 1929.	1.75
13. 1929 a. põllumajandusliku üleskirjutuse andmed, vihk I	XI+235, 1930.	7.50
14. 1929 a. põllumajandusliku üleskirjutuse andmed, vihk II	IV+95+44, 1932.	3.—
15. Eesti 1920—1930. Arvuline ülevaade (luukõites)	XV+406, 1931.	7.—

Lük F. EESTI STATISTIKA KUUKIRI:

1922 a. Nr. 1—11 hind kokku Kr. 10.—	1926 a. Nr. 46—61 hind kokku Kr. 15.—	1930 a. Nr. 98—109 hind kokku Kr. 15.—
1923 „ „ 12—21 „ „ „ 15.—	1927 „ „ 62—73 „ „ „ 15.—	1931 „ „ 110—121 „ „ „ 15.—
1924 „ „ 22—33 „ „ „ 15.—	1928 „ „ 74—85 „ „ „ 15.—	1932 „ „ 122—127 iga nr. „ 1.60
1925 „ „ 34—45 „ „ „ 15.—	1929 „ „ 86—97 „ „ „ 15.—	

Hind Kr. 1.50.

